

**NOVA KNJIGA
IVANA UGRINA**

**Uvijek sam
se borio i
borit ću se
za bolju
Hrvatsku**

str. 36.-37.

**SPLIT
Ante
Gotovina
i Damir
Krstičević
otkrili
spomenik**

str. 4.-5.

OBLJETNICA

**Hrvatski
svjetski
kongres
slavi 20.
godina
postojanja**

str. 34.-35.

**PREDSJEDNIK IVO JOSIPOVIĆ I
PREDSJEDNICA KOSOVA ATIFETE
JAHJAGA ZAJEDNO POSJETILI
HRVATE U JANJEVU**

Hrvati dobivaju mjesto u Skupštini Kosova

str. 6.-7.

Zadnji dani života kardinala Alojzija Stepinca

str. 24.-25.

 CROATIA AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Dragi čitatelji
CroExpressa,

Iduće godine ćemo obilježiti pet godina izlaska CroExpressa. Shvatili smo i prepoznali u ovom dijelu svijeta, u našoj „dijaspori“, koliko nam naša novina zapravo vrijedi. Lijepo je što se CroExpress ne naplaćuje i dijeli diljem iseljenštva, u Njemačkoj, Austriji, Švicarskoj, Švedskoj, Rumunjskoj, Nizozemskoj, i što je postala najtraženija novina među Hrvatima koji žive izvan granica Republike Hrvatske. Da bi zadržali naš početni koncept, iznimno je važno da nas vi dragi čitatelji financijski podržite u mjesečnom tisku i distribuciji. Svoj prilog darujete vašoj novini. Želimo vam ugodno čitanje novih članaka.

Marina Stojak

DOBROVOLJNI PRILOG/ SPENDE:
Bank: Sparkasse Hannover
Konto Nr. 901074578
BLZ: 250 501 80
Iz inozemstva:
IBAN DE 83 2505 0180 0901 0745 78
BIC: SPKHDE2H

IMPRESSUM
VERLAG UND HERAUSGEBER
CroExpress Verlag & Vertrieb
Iserrnhagener Str. 6
30161 Hannover
Deutschland
Tel. +49(0)511/336 46 87
Fax: +49(0)511/353 01 78
www.cro-express.com
REDAKTION
Marina Stojak (V.i.S.d.P)
Mobile: +49(0)172/515 23 27
E-Mail: marinastojak@gmail.com
REPORTAGEN
Gojko Borić
Stjepan Starčević
Ružica Tadić Tomaz
Zlatko Duzbaba
Erscheinungsweise
CroExpress erscheint monatlich
in 10.000 Exemplaren.
BEZUGSPREIS
GRATIS
VERTEILUNG
Deutschland, Österreich, Schweiz, Niederlande, Schweden, Rumänien

IVAN HASAN IZ MOLVE LEDINE ZA CROEXPRESS

Tek sada vidim jako dobro

Zajednička humanitarna akcija uredništva CroExpressa i Specijalne bolnice za oftalmologiju „Svjetlost“ u Zagrebu koja je operirala mladića kojemu je prijetio gubitak vida, o čemu smo pisali u prošlom broju CroExpressa, bila je vrlo uspješna.

Podsjetimo, vijest o Ivanu Hasanu (28) iz Molve Ledine, nedaleko Đurđevca, mladiću koji je nepovratno gubio vid zbog dijabetesa vrlo se brzo proširila hrvatskim medijima.

I uredništvo CroExpressa odlučilo je pomoći Ivanu te smo kontaktirali prof. Nikicu Gabrića, osnivača i ravnatelja Klinike Svjetlost. Ivan je već sljedeći dan primljen na pregled te je dogovorena operacija.

Prezadovoljan sam,

Podravski list

kako ne bi bio, bio je prvi komentar Ivana Hasana iz Molve Ledine kada smo ga preko telefona upitali kako se osjeća nakon operacije:

- Super se osjećam, nisam se uopće nadao da će se sve tako brzo razvijati, i da je na kraju sve ispalo više nego dobro. Ra-

nije nisam vidio ništa, tek sada vidim jako dobro. Prezadovoljan sam. Urađena je operacija na lijevom oku, to je bila jako teška operacija i trajala je dva i pol sata.

Premda je još malo mutno, sada na lijevo oko vidim i veća slova. Napalo više nego dobro. Ra-

oko vidim odlično. Liječnik mi je strogo zabranio tjelesna naprezanja, te je rekao da će se oko čistiti šest mjeseci, a možda i duže. Moram pripaziti i na šećer. Još jednom želim izreći veliko hvala svima koji su doprinijeli da ponovo vidim. Od srca veliko hvala. – (croex)

Cijenjenom uredništvu,

Vraćanjem vida dječaku Ivanu Hasanu dali ste najviši ljudski i kršćanski prinos oltaru ljubavi i nesebičnosti, koja danas svaku nadu osnažuje u svjetlu spasa ljudskog dostojanstva, koje je danas ozbiljno ugroženo.

Čestitam uredništvu i želim svaki uspjeh uz podršku odgovornih u borbi za opstanak i međunarodno priznanje hrvatskog naroda, njegove kulture, kao i svakog prosperiteta u priznanju među najmoćnijima u Europi, kao i u svijetu!

Srdačni pozdravi, s poštovanjem
Vitomir Marof
(nacionalni operni prvak, bariton)

Sadržaj CroExpressa je zaštićen autorskim pravima te se smije koristiti samo u individualne i nekomercijalne svrhe uz poštivanje autorskih i vlasničkih prava izdavača te dozvolu redakcije. Linkovi u sadržaju koji vode izvan novine nisu pod nadzorom redakcije te ona nije odgovorna za sadržaj tih stranica niti linkova na njima. Redakcija CroExpressa ulaže napor kako bi informacije u novinama bile točne i aktualne, no nije odgovorna ni za kakve direktne, slučajne, posljedične, indirektno ili kaznene štete koje su nastale iz pristupa, korištenja ili nemogućnosti korištenja novine ili pak zbog bilo koje greške ili nepotpunosti u njezinu sadržaju. CroExpress poštuje privatnost čitatelja te adrese koje nam se dobrovoljno dostave će se koristiti samo u kontekstu u kojem smo primili kontakt te neće biti davane trećim licima.

CroExpress ne odgovara za istinitost objavljenih oglasa i njihov sadržaj. CroExpress ne odgovara za propuste u točnosti sadržaja oglasa, a također ne snosi niti bilo kakvu odgovornost za štetu ili gubitak koji bi nastao oglašavanjem.

VW Automobile Frankfurt slavi veliko otvorenje novog prodajnog centra!
ISKORISTITE OVU SUPER PONUDU!

Uštedjet ćete iznos od
3.804,00 €¹

Uštedjet ćete iznos od
3.145,00 €¹

Pouzdaajte se s povjerenjem.

Golf „Opening“ BMT 1.2 TSI 63 kW (85 PS)

Potrošnja goriva, l/100 km gradska vožnja 5,9/izvangradska 4,2/kombinirana 4,9/CO₂-ispuštanje ugljičnog dioksida 113 g/km. Energetska učinkovitost B. **Oprema:** 5-brzina, senzori za parkiranje, kožni upravljač, Radio „Composit Touch“, paket zimske opreme, svjetla za maglu, električni podizači stakala i puno više. **Dostupno na zahtjev u različitim jačinama motora i bojama, uz nadoplatu.**

UVP²: 20.794,– €

Naša cijena povodom otvorenja: 16.990,– €

Polo „Opening“ 1.2 I Jednodnevna prijava vozila 44 kW (60 PS), EZ 08/13, 20km

Potrošnja goriva l/100 km gradska vožnja 7,3/izvangradska 4,5/kombinirana 5,5 CO₂-ispuštanje ugljičnog dioksida g/km: kombinirana 128. Energetska učinkovitost D. **Oprema:** Candy-bijela, aluminijske felge „Spokane“ 6 J x 15, stražnje staklo i bočna stakla zatamljena, kožni upravljač, sportska sjedala, prednja sjedala imaju grijače, el. podizači stakala, klima uređaj, parkpilotsenzori, Radio RCD 310 i puno više. **Dostupno na zahtjev u različitim jačinama motora i bojama, uz nadoplatu.**

UVP²: 15.635,– €

Naša cijena povodom otvorenja: 12.490,– €

¹ U usporedbi sa UPE, samo dok traju zalihe na skladištu.

² Preporučena maloprodajna cijena proizvođača. Slika prikazuje dodatnu opremu uz nadoplatu.

Das Auto.

Volkswagen Automobile Frankfurt GmbH

Robert Markovic

Certificirani prodajni savjetnik

Telefon: 069 870016-2226

E-Mail: robert.markovic@volkswagen-frankfurt.de

Mainzer Landstraße 406, 60326 Frankfurt, www.volkswagen-frankfurt.de

WWW.DER-BLAUE-HELM.DE

NOVE MARKE
HRVATSKE POŠTE

**U optjecaj
puštene tri
nove marke
koje prikazuju
jestive gljive**

Hrvatska pošta pustila je u optjecaj nove prigodne poštanske marke na temu jestivih gljiva. Tri nove marke, nominalne vrijednosti 4,60 kuna, prikazuju motive velike sunčanice, crnog tartufa i bijelog tartufa te kraljevskog vrganja. Marke, čija je autorica Nataša Odak, dizajnerica iz Zagreba, tiskane su u nakladi od 100 000 primjeraka po motivu, a izdane su u zajedničkom arku od dvanaest maraka. Hrvatska pošta izdala je i prigodnu omotnicu. (croex)

POČAST 4. GARDIJSKOJ BRIGADI - SVEČANOST U SPLITU

Ante Gotovina i Damir Krstičević otkrili spomenik

Mate Markić

Generali Ante Gotovina i Damir Krstičević otkrili su u ponedjeljak 02. rujna spomenik IV. gardijskog brigadi na križanju ulice Slobode i kralja Zvonimira u Splitu. Okupili su se brojni branitelji, hrvatski vojni ratni invalidi, predstavnici županijske i gradske vlasti, a uz saborske zastupnike bila su i tri ministra. Spomenik u obliku obeliska s križem visok šest metara rad je akademskog kipara Tea Bilasa. Na kamenu je reljefno diskretno naznačen oblik križa i ugraviran grb IV. splitske gardijske brigade. Na grbu je i latinski slogan 'In hoc signo vinces' ('Pod ovim znakom pobjeđuješ').

Svečanosti otkrivanja prethodio je mimohod ratnih zastava koje su nosili pripadnici povijesnih postrojba - Alkara, Moreške, Šibenske gradske straže, Uskoka.

Posebno oduševljenje kod okupljenih izazvao je general Ante Gotovina. General Damir Krstičević prisjetio se dočeka kojeg je Split priredio IV. gardijskoj brigadi prije 18 godina.

- Slavili smo završetak rad Domovinskog rata, mir, slobodu i europsku budućnost, a grad Split danas ponovno iskazuje poštovanje svojoj IV. brigadi. Ova skulptura nas sve treba podsjećati na hrabrost, ustrajnost, nepokolebljivost i žrtvu hr-

vatskih branitelja u Domovinskom ratu. Treba nas podsjećati na sve one poginule, nestale, umrle, znane i neznanе Hrvate koji su patili, podnijeli žrtvu za hrvatski narod, a jedan od njih je sigurno i Zvonko Bušić - kazao je Krstičević.

Ministar Matić kazao je kako su Dioklecijan, Marjan, Hajduk i IV. brigada brendovi Splita.

Bože Zadro, predsjednik udruge veterana IV. gardijske brigade, zahvalio se bivšoj gradskoj vlasti na čelu s Kerumom koja je inicirala podizanje ovog spomenika, ali i sadašnjoj gradskoj vlasti koja je, kaže, puno pomogla u postavljanju spomenika te obećala suradnju s

braniteljskim udrugama. Nakon svečanog otkrivanja spomenika generalu Anti Gotovini u Vili 'Dalmacija' predana je povelja počasnoga građanina Splita kojim je proglašen u studenom prošle godine.

- Postavljen je trajni podsjetnik na vrijeme kad je 4. gardijska brigada bila osovina časne obrane ovog kraja i naše domovine, naših obitelji i naših domova. Tako je Split danas rekao hvala. Obrana je bila dužnost i obveza. Ponosni smo na to razdoblje naših života, rekao je Gotovina na uručanju povelje u Vili Dalmacija.

Gotovina je napomenuo da je na nama da duhovno i materijalno izgradimo domovinu u ogleđnu zemlju sretnih ljudi te dodao da je zato sretan što danas preuzima povelju počasnoga građanina Grada Splita.

PROSVJEDNI SKUP 'SLAVONIJA-SRCM ZA VUKOVAR'

Nikada nećemo odustati od protivljenja uvođenja ćirilice u Vukovar

Nikada nećemo odustati od protivljenja uvođenju dvojezičnosti u Vukovar, poručeno je s prosvjednog skupa Stožera za obranu hrvatskog Vukovara održanom u tome gradu, gdje je najavljeno skoro prosvjedno okupljanje na Markovu trgu te prikupljanje potpisa za referendum o proglašenju Vukovara mjestom posebnog pijeteta. Prosvjed je započeo na parkiralištu hotela "Dunav", odakle su prosvjednici, njih oko tisuću, u koloni prošli gradskim ulicama do Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata na kojem

je položen vijenac i zapaljene svijeće. Prosvjednici su isticali kako nastavljaju borbu protiv dvojezičnih ploča u Vukovaru, poručujući kako će ćirilica za njih uvijek biti simbol pod kojim je 1991. Vukovar rušen i razaran. Kolona je kratko zastala ispred zgrade vukovarske Policijske postaje gdje su prosvjednici pročitali imena osoba koje se, prema informacijama kojima Stožer raspolaže, nalaze u popisu stasovničarstva grada Vukovara, ali u tome gradu ne žive još od vremena mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja. (croex)

OBLJETNICA MASAKRA NAD HRVATIMA U BIH

Kardinal Josip Bozanić pozvao vjernike da im 41 uzdolska žrtva bude uzor u životu

Zagrebački nadbiskup, kardinal Josip Bozanić pozvao je u subotu 14. rujna, predvodeći svetu misu u hercegovačkome mjestu Uzdlu u općini Prozor-Rama da im 41 uzdolska žrtva ubijena prije 20 godina samo zbog pripadnosti hrvatskom narodu i katoličkoj vjeri bude uzor u životu te je vjernike potaknuo da se odazovu predstojećem

popisu pučanstva kako bi Hrvati katolici opstali i ostali u Bosni i Hercegovini.

Dvadeseta obljetnica od masakra nad 41 uzdolskim Hrvatima katolikom, koje su 1993. počinili pripadnici postrojbi Armije BiH započela je polaganjem vijenaca u Memorijalnom centru, nakon čega je svetu misu zajedno s više svećeni-

ka predslavio zagrebački nadbiskup, kardinal Josip Bozanić. "To što smo mi danas ovdje to je znak da uzdolske žrtve govore i da nisu otišle u zaborav. A stradale su upravo zbog toga što su bili katolici i Hrvati.

Nama danas govore kakvi mi katolici trebamo biti i kakvi mi Hrvati trebamo biti", rekao je nadbiskup Bozanić. (croex)

SINJ
POTPORA VUKOVARU

Sinj i Cetinska krajina srcem za Vukovar - prosvjed protiv ćirilice

Pod sloganom "Sinj i Cetinska krajina srcem za Vukovar", oko 80 pripadnika braniteljskih udruga iz Cetinske krajine održalo je novi prosvjed potpore članovima stožera protiv uvođenja ćirilčnih natpisa u Vukovaru. Sudionici prosvjeda odali su minutom šutnje počast svim poginulim braniteljima Domovinskog rata. (croex)

HRVATSKA ŠIRI POPIS ZAŠTITA MANDARINA NA PROSTORU CIJELE EUROPSKE UNIJE

Neretvanska mandarina bit će na popisu zaštićenih domaćih proizvoda

Hrvatska širi popis svojih zaštićenih autohtonih proizvoda. Na taj popis dodana je neretvanska mandarina.

"Sovom zaštitom mogu očekivati da će neretvanska mandarina kao plod prepoznatljive kvalitete doživjeti afirmaciju na tržištu i bolju cijenu", kazao je Miodrag Kiridžija iz Udruge voćara "Mandarina".

A to je tek jedna od dobrih strana zaštite proizvoda.

"Oni su za zaštitom prihvatljiviji potrošačima. Veća je potražnja i određena garancija kvalitete i, zapravo, dodana vrijednost na proizvodnju", kazao je ministar poljoprivrede Tihomir Jakovina. Sljedeći korak je zaštita na području cijele Europske unije.

Inače, na Trgu bana Jelčića početkom listopada bit će dani Neretve, a građanima će se podijeliti oko 10 tona zaštićenih neretvanskih mandarina. Koliko je cijeli ovaj projekt značajan govori i podatak da se u sve uključio i UN, odnosno, organizacija za hranu i poljoprivredu koja će o mandarinu održati i veliku konferenciju. (dalmacijanews.com)

Nikola Kajić

Reportaža

Janjevo

Ostalo ih 350

Danas u Janjevu živi tristotinjak Hrvata. Prije rata, točnije do 1990. bilo ih je skoro devet tisuća. U potrazi za boljim životom i najviše u vrijeme kada je počeo rat u Hrvatskoj mladi janjevački Hrvati u strahu od prisilne mobilizacije okupatorske jugoslavenske vojske masovno su napuštali svoj rodni kraj. Iseljivale su se cijele obitelji, a nakon Oluje u Kistanjama kod Knina izgrađeno je cijelo novo naselje u koje su se naselili janjevački Hrvati sa svojim obiteljima.

Nisu se samo janjevački Hrvati masovno iseljivati, nego i njihovi sunarodnjaci iz još dva hrvatska sela na jugoistoku Kosova uz granicu s Makedonijom - iz Letnice i Vrnakovola. Tako danas u sva tri sela na području Kosova, koje je postalo samostalna država, ostalo je živjeti tek pestotinjak Hrvata. Njihov položaj nije nimalo zavidan, uvjeti života su izuzetno teški, a na Kosovu, kako nam vele mještani Janjeva, ostali su samo oni koji nemaju nigdje drugdje.

Oronuli izgled starih

obiteljskih kuća, uskreprašnjave ulice i polusrušene napuštene kuće najbolje oslikavaju izuzetno težak život Hrvata u Janjevu. Baš je to glavni razlog što je u tom hrvatskom selu udaljenom od Prištine tek tridesetak kilometara svaki dan sve manje Hrvata. Prije nekoliko dana, kažu mještani Janjeva, zauvijek se u Hrvatsku odselila još jedna mnogočlana obitelj.

- Trebali smo se i mi koji smo ostali ovdje pokupiti u tri autobusa i zaputiti u Hrvatsku. Nemamo vode, vrlo često ostaje-

mo bez struje i telefona, a ljudi nemaju nikakvog posla - kaže Paško Palić, koji je uz sestru Zoru jedini hrvatski nastavnik u Janjevu.

Navrh sela, s kojega puca pogled na cijelo Janjevo, obnovljena je osnovna škola. Nju uz hrvatsku pohađaju albanska djeca i romska djeca. A od hrvatske djece, kojih ima tek dvadesetdvoje, može stati u jedan razred.

Nekada je u Janjevu živjelo i radilo čak 1100 obrtnika, a danas u ostalo samo dvojica. To najzornije oslikava stanje u toj maloj hrvatskoj enklavi na Kosovu.

- Završila sam srednju poljoprivrednu školu. I nije mi preostalo ništa drugo nego da sjedim

doma. Nemam drugo šta raditi, jer ovdje nema posla niti će ga biti. Jedina nam je šansa otići u Hrvatsku - kaže jedna djevojka koja nije htjela otkriti ime.

Mladi janjevački Hrvati i ne znaju kako izgleda hrvatska svadba. Posljednja u tom selu na Kosovu bila je 1991. godine.

- Živi se teško, baš teško - kaže Josef Glasnović, jedan od starijih mještana Janjeva koji slikovito sipa podatke o tom sely u koje su se Hrvati doselili još prije 700 godina.

Župnik don Mato Palić koji vodi župu sv. Nikole u Janjevu već se više od dva desetljeća brine o svojim sunarodnjacima i sumještanima. Župna crkva sv. Nikole, zaštitnika Janjeva, glavno je okupljalište ja-

njevačkih Hrvata. Koliko se janjevački Hrvati ponose svojim hrvatstvom najbolje se moglo vidjeti kada su nedavno to selo posjetili hrvatski predsjednik Ivo Josipović i kosovska predsjednica Atifete Jahjaga.

Župnik don Mato Palić pozdravio je ugledne goste iz Hrvatske i Prištine, a cijelo mjesto zajed-

no s crkvenim zborom, sastavljenim od nekoliko djevojčica i dječaka, ponosno je otpjevalo hrvatsku i janjevačku himnu.

Župa Janjevo prvi se put spominje 1303., o čemu svjedoči i slika u crkvi, a don Mato Palić priča kako su 2003. svečano proslavili sedamstotu godišnjicu. Do 1973. župnik je u Janjevu bio don Anto

Baković koji je sagradio i župni dvor, uz crkvu danas jednu od rijetkih održanih zgrada.

Prije Josipovića Janjevo su posjetili bivši predsjednik Stjepan Mesić i bivša predsjednica vlade Jadranka Kosor, ali nakon njihova posjeta ništa se nije promijenilo u tom mjestu. Josipović je Janjevcima pred kosov-

skom predsjednicom Atifete Jahjagom rekao kako su mu ona, kosovski premijer i predsjednik vlade obećali da će kosovski Hrvati uskoro ući u ustav Kosova i da će Hrvati iz Janjeva, Letnice i Vrnakovola u Skupštini Kosova dobiti svog predstavnika. Ako se to uskoro i dogodi, janjevačkim Hrvatima ta lijepa gesta kosovskih vlasti teško će pomoći. Za njihov opstanak osim političkog priznanja koje bi dobili s mjestom u Skupštini Kosova, tim ljudima treba osigurati dostojnu egzistenciju u Janjevu. Bez posla i bez ikakve perspektive za rijetke mlade ljude u Janjevu, teško je očekivati da se idućih godina njihov broj rapidno ne smanji.

Nekada je u Janjevu živjelo i radilo čak 1100 obrtnika, a danas u ostala samo dvojica. To najzornije oslikava stanje u toj maloj hrvatskoj enklavi na Kosovu.

Župa Janjevo prvi se put spominje 1303., o čemu svjedoči i slika u crkvi, a don Mato Palić priča kako su 2003. svečano proslavili sedamstotu godišnjicu.

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

SIMBOL I ZAPOVJEDNIK 4. GARDIJSKE BRIGADE

Andrija Matijaš Pauk

U jednom je danu, tijekom operacije Maslenica, ranjen četiri puta, ali nije se dao s ratišta, sve dok general Bobetko nije zapovjedio: "Zarobite ga i vodite u bolnicu." Odande je pobjegao, pa se vratio svojim suborcima. Svoje glav, ali i intuitivan, imao je rijetku sposobnost naslutiti pogibij. Jednom je na nekom terenu iznenada rekao: "Ajmo iz ove kuće, svi vanka." Ujutro, dvije tenkovske granate sravnale su kuću sa zemljom.

Drugi put, ušao je u neku kuću čiji su zidovi bili valjda metar debeli. I opet je rekao suborcima da im tamo nije mjesto.

Nešto kasnije, prisjećajući se suborci, te je zidove probila granata... Je li tog listopada 1995. godinu, vođen intuicijom naslutio svoj kraj, pa ipak otišao u svoju posljednju bitku? Sve i da je znao, bilo bi drukčije? Od čega li je bio sazdan general bojnik Andrija Matijaš Pauk,

najviši hrvatski časnik poginuo tijekom Domovinskog rata, koji je svoju vojsku doveo do pobjede pa poginuo u zadnjim satima rata...

"Za mnom!", vikao je i onda kad je lakše bilo reći "naprijed".

'Moje bezgranično sve'

Bio je moja najveća dragocjenost, moje bezgranično sve – rekla je jednostavno Nada Matijaš tog vrelog ljetnog dana na splitskom Žnjanu, 18

U jednom je danu ranjen četiri puta i nije htio u bolnicu sve dok Bobetko nije zapovjedio: "Zarobite ga!"

godina kasnije prebirući po uspomenama na suprugu. Bio je 9. listopada 1995., malo prije 15 sati kad je prestao život kakav je poznavala.

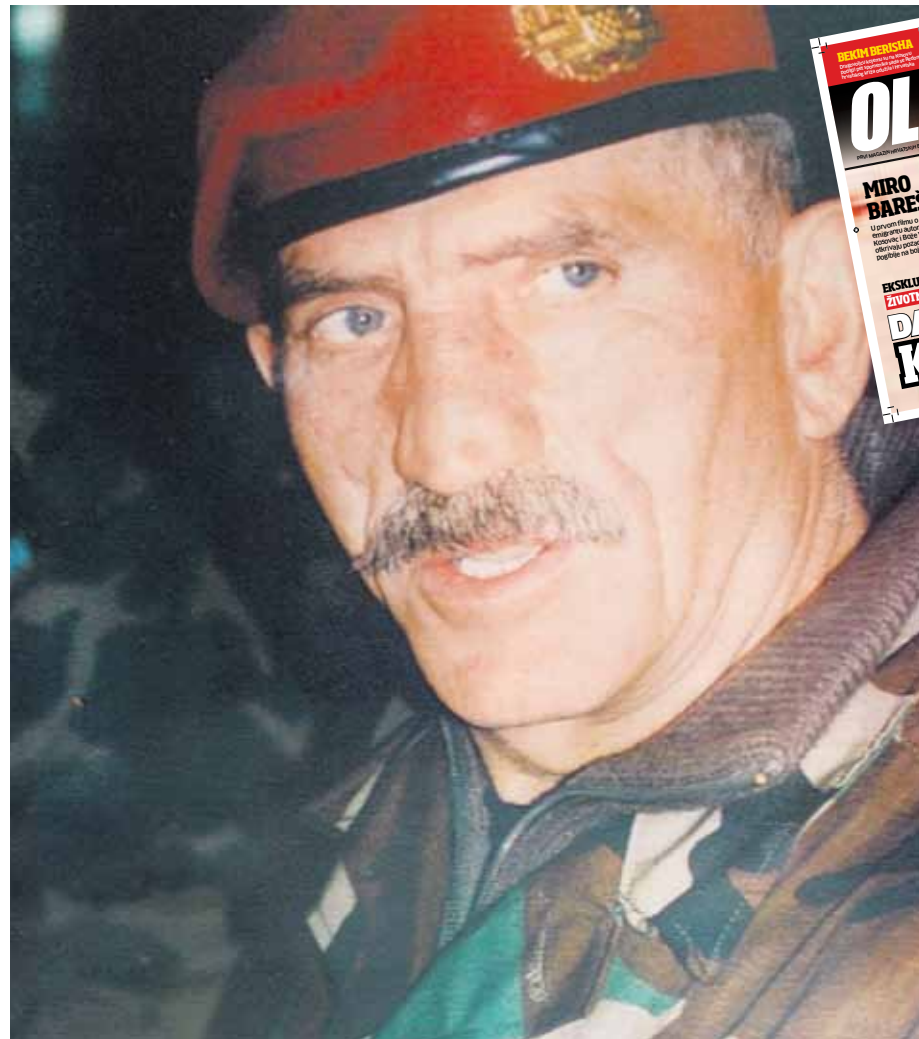
Znala sam da će mi se život pretvoriti u pakao, i jest. Jer, ja sam njemu bila sve i on je meni bio sve – kaže Nada prisjećajući se svakog pa i najmanjeg razloga zbog kojeg ga je voljela...

Rođen je 1947. u selu Pozorac kod Marine, u siromašnoj dalmatinskoj obitelji koja je, kao i mnoge druge u to doba, iz nemštine svoje sinove slala na besplatno školovanje u svećenike ili vojnike. Stigao je u Divulje učiti za ronioca, ali su ga odande otpavili zbog kroničnog bronhitisa i poslali u Banju Luku gdje je učio za tenkista. Postao je i više od toga, vrhunski sportaš koji će deset godina nositi

titulu prvaka bivše države u vojnom višeboju. A ona, Nada, voljela ga je od svoje petnaeste godine.

Živjeli smo životom s puno ljubavi, prijateljstva i poštovanja, punim plućima, kao da smo znali da neće trajati zauvijek. Bilo je lako voljeti ga. Mrzio je prazne priče, mito i korupciju. Bio je čovjek otvorena srca, nimalo prepotentan, bez fige u džepu – priča ona koja ga je poznavala u dušu.

Vjenčali su se 1973. Pratile ga je u stopu: najprije na službu u Sloveniju, a kad su zapuhali vjetrovi rata, posla je za njim, slijedeći ga po južnom bojištu. Sjeća se kako je njezin Andrija, tada zapovjednik tenkovske satnije u JNA, govorio da će rat u Sloveniji proći olako, da Hrvatsku čeka krvavi rat, a Bosnu i Hercegovinu – bosanski lonac. Tako je i

OLUJA PRVI MAGAZIN HRVATSKIH BRANITELJA

Najnakladnije novine u Hrvatskoj i dijaspori, Večernji list iz Zagreba, prije pola godine pokrenuo je Oluju, prvi magazin hrvatskih branitelja. U svakom broju reporteri Oluje donose pregršt zanimljivih priča o hrvatskim junacima iz Domovinskog rata. Za Croexpress ustupili su nam priču o Andriji Matijašu Pauku koju je napisala vrsna reporterka Renata Rašović.

čam se, rekao: 'Poljubite dicu i nikome ne govorite kuda idete.' Izgarao je za svoje ljude i za Hrvatsku – govori Ivica Vuković. – Na bojištu nikad nije imao mira, stalnim izviđanjima ispred neprijateljskih linija i u njihovoj dubini tražio je slabosti protivnika, u najtežim situacijama nalazeći najbolja rješenja. Bio je na terenu duhom, tijelom, umom. Vječno je nešto kombinirao, svakog je trenutka znao što je naša snaga, a što slabost, tako i na neprijateljskoj strani – priča satnik Maršić, a suborci se potom prisjećaju kako nije dopustio ni pomisao na pljačku srpskih kuća, već je svoje vojnike učio ratovati po uzusima Ženevske konvencije

Volio je povijest, osobito svih svjetskih ratova. Uoči Oluje tražio je knjige, skripte i diplomatske radove iz knjižnice Hrvatske ratne mornarice kako bi saznao kako je vojska u Drugom svjetskom ratu ušla u Knin. Proučavao je građu, razmišljao, razvijao taktiku i zaista, hrvatska je vojska ušla u grad

tamo gdje je neprijatelj nije očekivao. No, kad su nakon oslobođenja Knina na tvrđavu stigle kamere, Andrija Matijaš je prvi kliznuo iz mnoštva.

Mučen nesanicom

– Vojska je bila njegov život, bio je istinski ratnik. U svakom je trenutku znao što ćemo, reagirao pravovremeno. Mnogi su odlazili i dolazili, ali Pauka su, koji je bio psihofizički spremniji od mnogih 20-godišnjaka, mogli pratiti samo ratnici – dodaje pukovnik Grubišić. Ostavilo je to traga na njegovu zdravlju, kažu suborci. Osim nesanice, mučili su ga problemi s dišnim putovima, jedva je disao. Noću bi spavao samo dva sata, dizao se, razmišljao o taktici. – U Resnik je stigao bez bore. Pred kraj rata, lice mu je bilo izborano od patnje i napora, ali duhom nikad nije klonuo – kaže satnik Maršić.

Kao da je slutio da pješani sat njegova života broji posljednja zrnca i polako istječe. Mjesec dana prije pogibije odlučam se, rekao: 'Poljubite dicu i nikome ne govorite kuda idete.' Izgarao je za svoje ljude i za Hrvatsku – govori Ivica Vuković. – Na bojištu nikad nije imao mira, stalnim izviđanjima ispred neprijateljskih linija i u njihovoj dubini tražio je slabosti protivnika, u najtežim situacijama nalazeći najbolja rješenja. Bio je na terenu duhom, tijelom, umom. Vječno je nešto kombinirao, svakog je trenutka znao što je naša snaga, a što slabost, tako i na neprijateljskoj strani – priča satnik Maršić, a suborci se potom prisjećaju kako nije dopustio ni pomisao na pljačku srpskih kuća, već je svoje vojnike učio ratovati po uzusima Ženevske konvencije

kazati vojnicima u akciji. Silno se trudio razbiti im strah i uvjeriti ih da tenk nije grobnica za vojnike, nego moćno oružje, pa je potkraj listopada 1992. na južnom bojištu tijekom akcije Vlastica vozio pick-up ispred naših tenkova – govori pukovnik Grubišić dodajući da je Pauk u brigadi stvorio snažno oklopništvo kojim je od pogibije spasio mnoge vojnike. "Kad krenemo, gorit će nebo i zemlja", učio je svoje momke, svoju djecu.

Izgarao za svoje ljude

Vodnik Ivica Vuković poznaje Pauka od prvog okršaja u Čepikućama. – Bio nam je kao otac. Kad smo se nas trojica tenkista javili da idemo u Vukovar, samo nam je, sje-

bito. Na svoj ratni put krenuo je iz Resnika gdje ga je prvi put tog ljeta 1991. susreo satnik Ivan Maršić.

Došao je k nama kao prebjeg iz JNA, s dvojicom vojnika i s dva vojna vozila punih naoružanja. Pitao me tada: "Vojniče, gdje je komanda?", a kad sam ga uputio prema hotelu, izišao je iz vozila i odlučnim korakom zaputio se prema našem zapovjedništvu, korakom kojim je zapravo počelo njegovo putovanje prema vječnosti. Istim onim korakom koji ćemo ja i moji suborci slijediti cijeli svoj ratni put iz bitke u bitku i iz svake izlaziti kao pobjednici zahvaljujući prisebnosti, upornosti i hrabrosti tog čovjeka – prisjeća se suborac, pa nabraja sve Andrijine

bitke, od Banovine, južnog bojišta, Maslenice, Zime 94, Ljeta 95, Oluje, Skoka 1 i Skoka 2, Maestrala i Južnog poteza. Pukovnik Nediljko Grubišić, suborac i jedan od najbližih suradnika u Četvrttoj brigadi, kaže kako je Paukovo držanje od prvih dana rata dalo naslutiti o kakvom je čovjeku i domoljubu riječ. Zračio je poštenjem, velikom radnom energijom, krasila ga je izdržljivost, neustrašivost i sve kvalitete istinskog vođe. Pamti ga kao prijatelja, ali i školovanog časnika, jednog od najvećih stručnjaka u Hrvatskoj vojsci za oklopna sredstva koji je u Oklopno-mehaniziranu bojnu ugradio cijelog sebe.

– Poznavao je moć tenka i htio je to slikovito po-

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

čio je prekinuti svoj teški vojnički hod, naslućujući kraj rata, pripremiti papire za mirovinu i vratiti svojoj Nadi godine odsutnosti i dio mladosti provedene po vojarnama diljem Slovenije i Hrvatske. Južni potez bio je njegov zadnji teren, rekao je. I bio je. Svojom pogibijom navijestio je kraj rata: sutradan Četvrti i Sedma gardijska izvršile su akciju Južni potez, pokazalo se da je to i posljednja bitka u Domo-vinskom ratu.

– Bio je zapovjednik koji je i u najkrvavijim bitkama bio ispred svojih ljudi. Tako je živio i tako nas je napustio. Kao zamjenik zapovjednika brigade došao je na čelo napada među svoje Pauke gdje je u bliskoj tenkovskoj borbi nadomak Mrkonjić Grada izgubio život, u borbi iz koje su njegovi Pauci opet izašli kao pobjednici. Ali, gorka je to pobjeda jer je naš zapovjednik istim odlučnim korakom nastavio dalje, ali korakom koji Pauci više nisu mogli slijediti – kaže satnik Maršić. Vozeći se na oklopnom transporteru, htio je “osom” nasrnuti na tenkove, kada ga je u koraku zaustavio, kakve li ironije, jedan jedini

metak iz strojnice oneposobljenog tenka T-84. Vojnici i zapovjednici iz Četvrte gardijske brigade bili su zaprepašteni. Bila je to akcija širokih razmjera u kojoj su se, istina, očekivale i veće žrtve, ali nitko iz Četvrte nije čak ranjen. Pala je jedna žrtva, neprocjenjiva. No, kao što je jednom rekao njegov suborac, general Ante Gotovina, Pauk ni-

kada nije slao svoje vojnike u bitke u kojima i sam nije sudjelovao.

Ožljak rata

Dan nakon njegove pogibije, Nada Matijaš napustila je službu i otišla u mirovinu. – Jako sam se bojala njegova ranjavanja. Kad je ranjen na Maslenici, mislila sam, sada ima njegov suborac, general Ante Gotovina, Pauk ni-

prije nego što je krenuo na svoj posljednji teren, prvi put u četiri godina odlazio je nevoljko. Ja sam ga vozila, ali to nisam znala. Tek kasnije su mi pričali suborci da je rekao kako mu se ne da ići u tu ledu Bosnu. Da sam to čula, zabila bih nas radije tim autom u zid – priča Nada Matijaš. Pauk nikada nije plakao i nije volio suze. Supruga Nada isplakala je sve njegove suze.

– Pet godina sam se borila da budem svoja. Znate li što je najstrašnije? Andrija je poginuo na istom poligonu pokraj Banje Luke na kojem se kao mladi tenkist uvijek bavao prije 20 godina i

tako zatvorio svoj životni krug. Ponosim se što sam bila njegova životna suputnica, što smo duge godine dijelili s puno ljubavi i razumijevanja, pa i patnje jer nam posljedice bolesti nisu dopustile imati djecu. Radujem se jedino tome što znam da ćemo se opet sresti – kaže supruga Nada koja upravo osniva zakladu “Andrija Matijaš Pauk” što će skrbiti za djecu poginulih branitelja. Želio bi to i njezin Andrija, čovjek kojemu je od rođenja srce bilo na desnoj strani prsnog koša. S lijeve strane, tamo gdje leži srce u svih ostalih ljudi, bila mu je Hrvatska.

„Kad krenemo, gorit će nebo i zemlja“, govorio je Pauk svojim vojnicima.

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

EIN ABRISS DER KROATISCHEN GESCHICHTE VON 1918 BIS 2013

Kroatiens Weg von Europa nach Europa

Gojko Borić

Am 1. Juli 2013 wurde Kroatien Mitglied der Europäischen Union, der richtige Zeitpunkt noch einmal daran zu erinnern, dass dieses Land und seine Bewohner bereits seit dem siebten Jahrhundert bis Anfang des 20. Jahrhunderts – genauer, bis 1918 – staatsrechtlich zum mitteleuropäischen und mediterranen Zivilisations- und Kulturkreis gehörte. Allerdings war es mit seiner Stellung als eigenständige Nation nicht immer zufrieden, insbesondere nicht als Teil größere Staatsgebilde.

Der spätere Eintritt in einen südslawischen Staat, sowohl der königlichen als auch der kommunistischen Prägung, vergrößerte diese Unzufriedenheit.

Alle Versuche, die Österreichisch-Ungarische Monarchie im Sinne des Trialismus, also der Umwandlung in einen deutschen, einen ungarischen und einen slawischen Teil, zu reformieren, scheiterten an der Ablehnung durch Ungarn, das

seine beherrschende Stellung in den slawischen Ländern nicht verlieren wollte. Sowohl die kroatischen Politiker als auch viele Intellektuelle glaubten, sich mit den Serben leichter verständigen zu können als mit den vermeintlich „fremden“ Ungarn und Österreichern. Das erwies sich als Illusion. Belgrad hielt in seiner Politik zwei Lösungen der südslawischen Frage bereit: eine großserbische und eine gesamtjugoslawische. Das großserbische Projekt sah zunächst den Zusammenschluss aller so genannten „serbischen Länder“ vor. Dazu gehörten Serbien, Montenegro, Bosnien und Herzegowina sowie Teile Kroatiens (Süddalmatien und Slawonien). Das Schicksal der übrigen Teile Kroatiens interessierte Belgrad nicht. Gegen derartige Aussichten liefen die kroatischen Exilpolitiker Sturm. Am Ende des Ersten Weltkriegs siegte schließlich doch die jugoslawische Gesamtlösung.

Nach dem Versailler-Ver-

trag verloren die Kroaten das überwiegend von ihnen bewohnte Istrien, die Hafenstadt Rijeka, die dalmatinische Hauptstadt Zadar sowie drei Adriainseln an Italien. Ohne Zustimmung des kroatischen Parlaments und ohne Volksabstimmung wurde unter der Dynastie Karadordević das Königreich der Serben, Kroaten und Slowenen gegründet. Das erste Jugoslawien wurde ein zentralistischer Staat unter serbischer Vorherrschaft. Im gemeinsamen Parlament kam es zu schwerwiegenden serbisch-kroatischen Auseinandersetzungen. Nach der administrativen Teilung des Landes erhielten die Kroaten nur zwei von neun Banatschaften, eine ging an Slowenien und sechs beherrschten unrechtmäßig die Serben. Sämtliche Gesetze wurden gegen den Willen der stärksten kroatischen Partei, der Bauernpartei, durchgesetzt. Wirtschaftlich wurden die Kroaten ausgebeutet. Die einstige südslawische Geldmetropole Zagreb verlor diese Position zugunsten Belgrads. In der Armee und Staatsverwaltung spielten die Kroaten eine untergeordnete Rolle. Erst da wurde offensichtlich, dass die Kroaten unter den Habsburgern mehr Rechte besaßen als in dem „erträumten“ Jugoslawien. Ein serbischer Abgeordneter tötete 1928 im jugoslawischen Parlament den Führer der Kroatischen Bauernpartei, Stjepan Radić und drei weitere Abgeordnete. 1929 proklamierte König Aleksandar eine Diktatur; das Königreich der Serben, Kroaten und Slowenen wurde in Königreich Jugoslawien umbenannt. Alle Parteien wurden verboten einschließlich aller nationalen Symbole, wie Fahnen und Wappen, mit Ausnahme

der serbischen, die zugleich Symbole der Serbisch-orthodoxen Kirche waren. Jugoslawien wurde in einen „Einheitsstaat“ verwandelt unter dem Motto: „Ein Volk, ein Staat, ein König“ (und das ein Jahrzehnt vor Hitlers ähnlicher Parole). Der Führer der kroatischen Nationalisten, Dr. Ante Pavelić, floh ins Ausland und gründete die „Kroatische Revolutionäre Bewegung – die Ustascha“ (Ustascha bedeutet „Aufständische“), die als Mittel zur Befreiung des Landes auch Gewalt befürworteten.

Die kroatische nationale Frage im Königreich Jugoslawien

Angesicht der „deutschen Gefahr“ durch den „Anschluss“ Österreichs verständigten sich die kroatischen und serbischen Politiker auf die Gründung einer autonomen „Banatschaft Kroatien“, zu der die kroatischen Länder sowie Teile Bosnien-Herzegowinas gehörten.

Diese Entscheidung kam jedoch zu spät. Eigentlich wollte Hitler-Deutschland Jugoslawien nicht angreifen, da es dem deutschen „Drang nach Osten“ nicht im Wege stand. Belgrad hatte sich sogar dem „Dreimäch-

te-Pakt“ angeschlossen. Kurze Zeit darauf putschten serbische Offiziere mit Hilfe britischer Geheimagenten und stürzten die damalige jugoslawische Regierung. Deutschland griff Jugoslawien an und besiegte seine Armee in etwa zwei Wochen. Keiner der Betroffenen wollte für Jugoslawien kämpfen. Die Achsenmächte teilten Jugoslawien auf: Slowenien wurde zu Teilen jeweils von Deutschland und Italien einge- verleibt, Mazedonien ging an Bulgarien, Montenegro erhielt einen halbautonomen Status, das Kosovo wurde ein Teil Großalbanien, Ungarn beanspruchte die Vojvodina für sich, und Serbien schließlich wurde unter deutsche Verwaltung gestellt. Kroatien und Bosnien-Herzegowina wurden vereint in einem damals so genannten Unabhängigen Staat Kroatien unter Führung der nationalistischen „Ustascha-Bewegung“ mit Ante Pavelić als Staatsoberhaupt. Große Teile der Kroaten begrüßten diese Eigenstaatlichkeit zunächst, wurden aber schon bald bitter enttäuscht. Angesichts vieler italienischer Niederlagen zu Beginn des Zweiten Weltkriegs wollte Mussolini zumindest einen „Sieg“ für

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

sich verbuchen und verlangte von Ante Pavelić mehr als die Hälfte Dalmatiens einschließlich fast aller Adria-Inseln. Mit Erfolg. Dazu ist eine Bemerkung des damaligen italienischen Königs Victor Emmanuel II. überliefert, der zu Mussolini sagte: „Sie haben Dalmatien bekommen, aber Kroatien verloren.“

Aufstände gegen Deutsche, Italiener und ihre einheimischen Verbündeten

Durch diese Amputation begann die Erosion des Pavelić-Regimes. Die Ustascha-Bewegung ließ keinerlei Konzepte erkennen, was mit der großen serbischen Minderheit geschehen sollte. (Fast jeder vierte Einwohner des damaligen Kroatien war Serbe.) Schon bald versteckten sich serbische Aufständische in Wäldern, aus denen sie den kroatischen Staat bekämpften. Die Ustascha reagierten darauf mit brutaler Gewalt. Die Kommunisten verharrten in Wartestellung. Erst als Hitler die Sowjetunion angriff, riefen die jugoslawischen Kommunisten zum Aufstand auf. Im damaligen Kroatien entbrannte ein vielschichtiger Alle-gegen-Alle-Krieg. Die Ustascha verfolgten eine von Deutschland „inspirierte“ Politik der erbarmungslosen Bekämpfung der Juden, Roma, Serben und antifaschistischer Kroaten. Im Lager Jasenovac kamen dabei Tausende Menschen ums Leben. Die genaue Zahl ist nicht bekannt. Es gibt Anzeichen dafür, dass dieses Lager nach dem Zweiten Weltkrieg auch von den Kommunisten für die Inhaftierung ihrer Gegner genutzt wurde.

Die Kommunisten entwickelten eine raffinierte Propaganda: Sie gaben ihrem Kampf einen antifaschistischen Anstrich und hielten ihre Ziele nach einer Machtübernahme geheim. Stattdessen feierten sie den Panslawismus und entfachten eine antideutsche und antiitalienische Pogromstimmung. Anfangs wurde die Partisanenbewegung in Kroatien stark von Serben bestimmt, doch bereits von 1942 an stießen immer mehr Kroaten zu den antifaschistischen Kämpfern. Nach der Kapitulation Italiens im September 1943 war allen klar, dass Hitlers Deutschland den Krieg verlieren würde.

Der Sieg der Kommunisten in

Kroatien und Jugoslawien

Bald erfreute Tito sich auch der britischen Unterstützung, nachdem Ministerpräsident Churchill offen seine Meinung kundtat, er werde in Jugoslawien diejenige Bewegung unterstützen, welche die „meisten Deutschen umbringt“. Und das waren die Partisanen Titos und nicht die serbischen Tschetniks. Diese machten größtenteils mit den Italienern und Deutschen gemeinsame Sache. Am Ende des Krieges blieben die Partisanen die konkurrenzlosen Sieger.

Es setzte eine allgemeine Flucht all derjenigen ein, die mit Deutschland zusammen arbeiteten. Etwa eine halbe Million Volksdeutscher flüchtete oder wurde vertrieben, viele von ihnen wurden ermordet. Die kroatischen, serbischen und slowenischen Nationalisten, darunter viele Zivilisten, Frauen und Kinder, suchten Schutz in Österreich und wurden im Mai 1945 von den Briten an die Armee Titos ausgeliefert. Vom österreichischen Bleiburg bis tief ins Innere Jugoslawiens wurden auf diesem so genannten Kreuzweg etwa 80 bis 100 Tausend Menschen von den Partisanen ermordet. Dieses Verbrechen des jugoslawischen Antifaschismus kommunistischer Prägung ist bis heute ungesühnt geblieben.

Das kommunistische Jugoslawien als sowjetischer Satellit

Ihr wahres Gesicht zeigten die jugoslawischen Kommunisten erst zu Beginn des Friedens, als Jugoslawien zu einer Art Mini-Sowjetunion wurde. Was die sowjetischen Bolschewiken in der Zeitspanne von der Oktober-Revolution bis zu Hitlers Angriff vorgemacht hatten, wiederholten

nun die Kommunisten Titos, die Musterschüler Stalins. Schulen und Universitäten wurden marxistisch indoktriniert, es gab keine Presse- und Meinungsfreiheit. Das Privateigentum auch kleiner Betriebe wurde abgeschafft, die Landwirtschaft kollektiviert, nichtkommunistische Organisationen wurden verboten, religiöse Gemeinschaften, insbesondere die katholische Kirche, grausam verfolgt; etwa 600 Priester und Ordensbrüder- und -Schwestern wurden während des Krieges und danach umgebracht. Auf den perfiden Versuch des jugoslawischen Diktators, die katholische Kirche zu neutralisieren mit dem Ziel, dass diese sich von Rom trennt, gingen die kroatischen Katholiken natürlich nicht ein. Daraufhin wurde der Zagreber Erzbischof Alojzije Stepinac verhaftet und in einem Schauprozess zu 16 Jahre Kerker verurteilt.

Danach verließ ihm der Vatikan die Kardinalswürde. Stepinac starb im Hausarrest in seinem Heimatdorf Krašić und wurde im Zagreber Dom beigesetzt. Inzwischen ist er seliggesprochen worden.

Der Streit zwischen Stalin und Tito

Nur drei Jahre nach Kriegsende wollte Stalin Tito absetzen, weil er außenpolitische Ambitionen entwickelte, was Stalin nicht behagte. Tito wollte eine große „Balkanföderation“ gründen, bestehend aus den jugoslawischen Teilrepubliken sowie Bulgarien und Albanien. Es kam zum Bruch zwischen Moskau und Belgrad. Fast ein Jahr lang versuchte Tito Genosse Stalin davon zu überzeugen, dass er ein treuer Kommunist sei, aber es gelang ihm nicht. Alle sowjetischen Versuche, Jugosla-

wien zu destabilisieren, scheiterten, nicht zuletzt auch deshalb, weil der Westen in die Bresche sprang und Titos Land wirtschaftlich, militärisch und politisch wirksam unterstützte. Jugoslawien wurde sogar Mitglied eines „Balkan-Pakts“ mit den NATO-Staaten Griechenland und Türkei.

Der so genannte „Dritte Weg“ Jugoslawiens

Erst danach entwickelten Jugoslawiens Kommunisten eine Ideologie des so genannten „Dritten Weges im Sozialismus“, der geprägt war von der Arbeiterselbstverwaltung in den Betrieben sowie einer nicht gebundenen Außenpolitik. Beide Ansätze waren halbherzig, da sie in einem totalitären System eingebunden blieben. Alle entscheidenden Beschlüsse kamen von der Partei- und Staatsspitze – von Tito und seinen engsten Mitarbeitern. Die Versuche von Milovan Djilas und später 1971 und 1972 von kroatischen und serbischen „liberalen“ Kommunisten, das Parteimonopol zu brechen, scheiterten.

Die kroatischen Kommunisten gewannen seinerzeit sogar die Sympathie des Volkes wegen ihres Eintretens für die nationalen Belange, wurden aber genau deswegen von den Titoisten in den eigenen Reihen brutal abgesetzt. Tito und seine Anhänger in den Teilrepubliken blieben bis zuletzt der kommunistischen Ideologie verhaftet. Diese aber wurde in der Praxis lascher umgesetzt und war damit für die Menschen einigermmaßen erträglich. Die Bürger Jugoslawiens hatten mehr (Halb) Freiheiten als diejenigen in anderen kommunistischen Ländern. Sie konnten ins Ausland reisen und dort sogar Arbeit annehmen, die Lektüre ausländischer Publikationen und Bücher stand ihnen offen, die Künstler konnten sich relativ frei ausdrücken, ob im Jazz oder abstrakter Kunst, unorthodoxe Meinungen vertreten, wenngleich nur im kleinen Kreis, auch war die Gründung kleiner Privatfirmen möglich und vieles mehr. Jedoch war die Entwicklung Jugoslawiens über Jahrzehnte von vielen halbherzigen Wirtschaftsreformen gekennzeichnet.

Jugoslawien als andauerndes Krisenland

Schlussendlich war Jugoslawien mit über 35 Milliarden Dollar im Ausland verschuldet, und der Alltag wurde durch allgemeinen Warenmangel belastet. Dass es den Menschen in anderen Ostländern weit aus schlechter ging, tröstete sie wenig. Sie zogen eher Vergleiche mit den westlichen Ländern – Italien, Österreich und Deutschland. Nur dank der Einnahmen aus dem Tourismus und der enormen von den Gastarbeitern überwiesenen Dividenden konnte Jugoslawien seine Zinsen begleichen und den Lebensstandard

halbwegs halten. Im Übrigen erhielt Titos Staat günstige Kredite, ja sogar Schenkungen aus dem Westen, um als Beispiel für die anderen kommunistischen Länder zu dienen. Der Erfolg blieb jedoch langfristig aus. Bereits einige Jahre vor Titos Tod wuchs die Unzufriedenheit der Menschen. Die drei Säulen, auf die Jugoslawien sich stützte, begannen zu bröckeln. Nach dem Tod des charismatischen Staatschefs Tito übernahmen acht Nachfolger die Regierungsgeschäfte, allesamt Bürokraten ohne jeden gesamtjugoslawischen Einfluss. Die Partei entzweite sich in drei Fraktionen: die progressive (Slowenen und Kroaten), die repressive (Serben und Montenegriner) und die unentschlossene (Bosniaken und Mazedonier). Die „jugoslawische Armee“ (immer reaktionär) wurde zunehmend mehr zu einer serbischen Armee. Unterdessen veröffentlichte die Parteizeitung „Borba“ ein halbfertiges „Memorandum der Serbischen Akademie der Wissenschaften und Künste“, in dem besondere Rechte für die – wie es darin heißt – „unterprivilegierte serbische Nation“ gefordert wurden. Nach heftigen innerparteilichen Kämpfen siegte in Serbien auf einem Parteikongress ein bis dahin wenig bekannter Funktionär namens Slobodan Milošević. Er übernahm fast alle nationalistischen Forderungen aus den politischen und intellektuellen Kreisen, die dazu geeignet waren, die Übermacht der Serben in ganz Jugoslawien nach altem Vorkriegsmuster erneut zu etablieren. Diese Entwicklung stieß auf großen Widerstand und Ängste bei den Kroaten, Slowenen und den bosnischen Muslimen.

Jugoslawien geht seinem Ende entgegen

Auf dem letzten Kongress des Bundes der Kommunisten Jugoslawiens 1988 wurde die gemeinsame Partei zerstört und die jugoslawische Armee durch und durch serbisch ausgerichtet. Es dauerte noch einige Monate, bis Milošević auch die Autonomie des Kosovo und der Vojvodina abschaffte und die Parteiführung in Montenegro zum Rücktritt zwang. Slowenen und Kroaten wehrten sich entschieden, Mazedonien und Bosnien-Herzegowina verhaltener. Es gab keine Möglichkeit, gesamtjugoslawische Wahlen durchzuführen, und Parlamentswahlen fanden nur in einzelnen Teilrepubliken statt. In Slowenien, Kroatien, Mazedonien und Bosnien-Herzegowina siegten antikommunistische, teilweise nationalistische, Parteien. Nur in Serbien und Montenegro blieben Postkommunisten die Sieger.

Milošević triumphierte, und es begann jener Krieg, den man im Westen fälschlicherweise „Bürgerkrieg“ nennt, obwohl er ein Angriffskrieg der serbischen Kräfte war ge-

gen Slowenien und Kroatien sowie gegen die Bosniaken und Kroaten in Bosnien-Herzegowina. Die Begründung der serbischen Seite klang fadenscheinig: Die Serben außerhalb Serbiens seien von ihren Nachbarn bedroht und wollten daher in Jugoslawien und nicht in selbstständig gewordenen früheren Teilrepubliken leben.

Kroatien und Slowenien wollen selbstständig werden

Nach Meinung einer von der Europäischen Union eingesetzten Kommission unter der Leitung des ehemaligen Mitglieds des französischen Verfassungsgerichts, Robert Banditer, ist Jugoslawien nicht durch die Sezession zugrunde gegangen, vielmehr durch innere Widersprüche. Es war eine Implosion und nicht die Intervention durch Außenkräfte (Deutschland, Österreich, Vatikan usw.), wie die serbische Propaganda bis heute behauptet.

Der Krieg dauerte unterschiedlich lang: in Slowenien zwei Wochen, in Kroatien etwa fünf Jahre. Dagegen ertrug ihn Bosnien-Herzegowina sechs lange Jahre und hatte am Ende mehr als 100 Tausend Tote zu beklagen; die materiellen Schäden wurden auf mehrere Milliarden geschätzt. In Kroatien verloren etwa 15 Tausend Menschen ihr Leben, 60 Tausend wurden verletzt. Kroatien hatte sich weitgehend allein von den serbischen Aufständischen befreit, Ostslawonien integrierte sich auf friedlichem Wege. Für die Kroaten gab es keinen Zweifel darüber, wer diesen Krieg, den man in Kroatien den Vaterlandskrieg nennt, gewollt und ausgelöst hat: nämlich Milošević und die serbischen Nationalisten im Verbund mit ihren Satelliten in Kroatien.

Die Wirtschaft Kroatiens kam infolge des Krieges fast zum Erliegen. Es gab keinen Tourismus mehr, und große Teile der Industrie und Landwirtschaft standen unter dem Beschuss serbischer Kanonen. Die materiellen Verluste wurden auf drei Milliarden Dollar geschätzt. Ganze Städte, wie Vukovar an der Donau, wurden fast völlig zerstört, andere stark beschädigt, wie Dubrovnik, Šibenik, Zadar, Karlovac, Slavonski Brod, Osijek und wei-

tere. Sogar die Hauptstadt Zagreb wurde beschossen.

Der schwere Weg Kroatiens zur Staatswerdung

In Kroatien sorgten nun die „Blauhelme“ der Vereinten Nationen (UNPROFOR) für Frieden, ihre Mission erfüllten sie aber nicht ganz. Zwar hatten sie den Krieg beendet, jedoch die serbischen Paramilitärs nicht entwaffnet. 200 Tausend kroatische Flüchtlinge konnten nicht heimkehren. Die Kroaten fürchteten eine „Zypresisierung“ ihres Landes, nämlich die Teilung in einen kroatischen und einen serbischen Teil. Dieser nannte sich fortan „Republik der serbischen Krajina“, wurde jedoch von niemand anerkannt, nicht einmal von Belgrad selbst. In zwei militärischen Aktionen endeten dieser Spuk in kurzer Zeit und das mit stillschweigender Zustimmung der Amerikaner. Die kroatische Armee hatte dabei ihre „Arbeit“ korrekt erledigt, was man von den nachrückenden Einzelkämpfern leider nicht sagen kann. Ihre Untaten wurden später vom Internationalen Gerichts-

hof in Den Haag als „Kriegsverbrechen“ gebrandmarkt. Über dieses Kapitel herrscht in Kroatien eine geteilte Meinung. Für die einen waren es Kriegsverbrechen, für die anderen „Verbrechen im Krieg“. Die kroatische Justiz hat mehrere hohe Offiziere, sogar Generäle, verurteilt. Die volle Verantwortung für den Untergang der so genannten „Serbischen Republik Krajina“ lag dennoch bei Miloševićs Regime und seinen lokalen serbischen Fanatikern, die dem „Schlächter vom Balkan“ vertraut hatten. Einer der Führer der kroatischen Serben, Milan Martić, hat vor seiner Verurteilung in Den Haag die Kroaten um Verzeihung gebeten und sich einige Wochen später umgebracht. Auch der Hauptschuldige in dem post-jugoslawischen Drama, Slobodan Milošević, starb in Den Haag vor seiner Verurteilung. Demgegenüber haben die Haager Richter in zweiter Instanz die beiden kroatischen Generäle Ante Gotovina und Mladen Markač für unschuldig erklärt und damit auch die damalige kroatische Politik gegenüber den einheimischen Serben als rechtens

Sve usluge na jednom mjestu!

- ★ 30 godina iskustva i tradicije
- ★ 380m², tim od 10 najboljih stručnjaka

DENTAL GIKIĆ – ZAGREB - HRVATSKA

Zubi ukazuju na probleme sa srcem, dijabetes i osteoporozu! Dugotrajna bol koju prate natečene desni, također može biti posljedica upale zubi! Ne čekajte sutra, nazovite već danas i riješite probleme sa zubima tijekom ovih božićnih praznika! Pripremili smo posebne blagdanske akcije, popuste i poklon pakete! JER MI SMO TU ZA VAS!

www.gikic.com • info@gikic.com • www.facebook.com/gikic.policlinic
Poliklinika Gikić, Ozaljska 128, Zagreb, Hrvatska • tel. +385 99 3631 619

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu.ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

www.asanovic.de

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

bewertet. Zu einem gegenteiligen Urteil kamen sie bei sechs beschuldigten kroatianischen Funktionären aus Bosnien-Herzegowina. Es besteht jedoch die Aussicht, dass auch sie in zweiter Instanz freigesprochen werden.

Kroatien – ein ganz normaler Staat mit Fehlern

Die ersten Wahlen in Kroatien vor 22 Jahren waren reibungslos verlaufen. Zehn Jahre lang herrschte unangefochten der politisch eigenwillige Präsident Franjo Tuđman, was sich im Krieg und den Wirren der Nachkriegsjahre nicht selten als Vorteil erwies.

Andererseits wurde unter seiner Herrschaft eine teilweise kriminelle Privatisierung durchgeführt, nicht wesentlich anders als in den übrigen ehemaligen kommunistischen Ländern. Weder er noch seine Leute waren auf die schweren postkommunistischen Zeiten adäquat vorbereitet. Die letzten fünf Jahre seiner Präsidentschaft wurden durch manche unkluge Entscheidungen belastet. Dazu mögen sein prekärer Gesundheitszustand als auch seine intriganten Ratgeber beigetragen ha-

ben. Nach seinem Tod verlor seine Partei, die HDZ, die Wahlen.

Die nachfolgende Sechs-Parteien-Regierung unter Führung des Sozialdemokraten Ivo Račan brach zwar wegen innerer Streitigkeiten vor Ende seines Mandats auseinander, sie erfüllte jedoch alle Forderungen aus Brüssel ohne Widerspruch. Diese Tatsache wurde dann als endgültige Hinwendung Kroatiens zur Europäischen Union „verkauft“. Diese Regierung verlor trotzdem die Wahlen zugunsten der konservativen HDZ mit dem damals als modern und zukunftsorientiert Ministerpräsidenten Ivo Sanader an der Spitze bezeichnen.

Er wiederholte die Politik Tuđmans zwar nicht, betonte aber immer wieder die Bedeutung seines Vorgängers als große historische Persönlichkeit, dem als Gründer des Staates Anerkennung und Achtung gebührt. Damit drückte er auch die Meinung der überwiegenden Zahl der Kroaten aus, die allerdings weitaus stärker mit ganz anderen Problemen beschäftigt waren und sind. Sie verlangen mehr Arbeitsplätze, bessere Löhne, eine gute Ausbildung für ihre Kinder, eine bessere Gesundheitsvorsor-

ge – eben alles das, was sich die Menschen auch in den westlichen Staaten wünschen. In der Außenpolitik verbuchte Kroatien unter Sanader einige Erfolge. Der Eintritt in die NATO und eine weitere Annäherung an die EU gehören dazu. Allerdings trat Sanader ohne Begründung von allen seinen Ämtern zurück. Seine Nachfolgerin wurde Jadranka Kosor.

Sie konnte einige außenpolitische Erfolge im Streit um kleine Grenzkorrekturen mit Slowenien für sich verbuchen. Außerdem legte sie auch eine starke Betonung auf die Korruptionsbekämpfung, was sich jedoch als Bumerang erwies: Die Mehrzahl der wegen Korruption Beschuldigten stammt aus ihrer eigenen Partei HDZ. Erneut an die Macht gekommen sind frühere Koalitionäre aus der sozialdemokratischen und liberalen Partei sowie zwei kleineren Parteien unter Führung des jungen und unerfahrenen Zoran Milanović. Auch diese Regierung hat bis jetzt keine besonderen Erfolge vorzuweisen, außer dass sie den Bürgern finanzielle Belastungen aufbürdete. Doch sollte auch dieser Koalition die zweijährige Bewährungszeit zugestanden werden.

Literatur, die zum besseren Verständnis Kroatiens beitragen kann
Jagoda Marinić: Gebrauchsanweisung für Kroatien, Piper Verlag, München, 2013

Claus Heinrich Gattermann: Kroatien / Zweitausend Jahre Geschichte an der Adria, Verlag OLMS, Hildesheim, Zürich, New York 2011

Ludwig Steindorff: Kroatien, Verlag Pustet, Regensburg, 2001

Jane Oliver: Kroatien, Verlag Mairdumont, Ostfildern, 2007

Reiseführer: Kroatien, Verlag DuMont, Köln, 2000

Reiseführer: Die Kroatische Adria, Verlag Naprijed, Zagreb, 1998

Kirchner, Poteschil, Rieder, Zölch, Kroatien entdecken, Trescher Verlag, Berlin 2003

Uwe Mauch: Zagreb entdecken, Trescher Verlag, Berlin, 2007

Alida Bremer (Hrs): Jugoslawische (Sch)erben, Fibre Verlag, Osnabrück, 1993

Ramet, Clewing, Lukić (Hrs.): Croatia since Independence, Oldenbourg Verlag, München, 2008

Tvrtko P. Sojčić: Die „Lösung“ der kroatischen Frage zwischen 1939 und 1945, Franz Steiner Verlag, Stuttgart, 2008

Mons. Nikola Eterović među Hrvatima u Rumunjskoj

Mons. Nikola Eterović, generalni tajnik Biskupske sinode, na poziv temišvarskog biskupa Martina Roosa i karaševskih Hrvata je ove godine Malu Gospu proslavio s Hrvatima u Rumunjskoj. Svetu misu za Hrvate je predvodio na najvećem hodočasničkom mjestu, svetištu Marije Radne. Za svetkovinu Rođenja Blažene Djevice Marije, Hrvati hodočaste ovom svetištu puna tri dana. Misnom su slavljima nazočili i predstavnici diplomatskog predstavništva u Rumunjskoj, predvođeni Nj. E. mr. sc. Andreom Gustović – Ercegovac, veleposlanicom RH u Bukureštu. U homiliji na njemačkom i hrvatskom jeziku nadbiskup je istaknuo važnost svetkovine

Male Gospe za obitelj, za život, za dostojanstvo, za zajednicu. Tome svjedoče i mnogobrojni vjernici, koji su pristigli u Mariju Radnu kako bi joj se zahvalili, pomolili i zatražili od Nje

pomoć i zaštitu. Čine to na hrvatskom jeziku, koji sa svojom širinom i bogatstvom obuhvaća brojne dijalekte i mjesne govore, i putem kojeg se trajno prenosi Božja Riječ. A tu Božju Riječ i Hrvati u Rumunjskoj, uz pomoć svojih svećenika, niz stoljeća slušaju i žive. 9. rujna, na dan posvećenja tamošnje crkve Gospe Rodenja, mons. Eterović je predvodio svetu misu i u Jabalču. Jabalče je najmanje hrvatsko mjesto. Na misi su u Jabalču koncelebrirali Nikola Lauš, generalni direktor Temišvarske biskupske kancelarije, župnici hrvatskog podrijetla Petar Dobra, Petar Rebedžila, Milan M. Sima, Milan N. Sima i Marjan Tinkul. (Petar Hategan)

Smjena svećenika u Berlinu

U Berlinu se na misnim slavljinama u nedjelju, 1. rujna, od vjernika oprostio fra Ivan Ante Rozić, koji je preuzeo svećeničku službu u Münchenu. Na njegovo mjesto je došao novi svećenik - dr. fra Ivan Macut. (croex)

Smjene veleposlanika i generalnih konzula u Njemačkoj

Ranko Vilović, novi je veleposlanik Republike Hrvatske u Berlinu. Službeno je dužnost preuzeo 1. rujna. Sadašnji hrvatski veleposlanik u Njemačkoj dr. Miro Kovač, vratio se u Hrvatsku, i to u Ministarstvo vanjskih poslova. Ranko Vilović je do imenovanja, obnašao dužnost voditelja hrvatske misije pri UN-u u New Yorku, a kako se navodi u Globusu, Vilović je karijerni diplomat bez mrlje u profesionalnoj karijeri, koju je započeo u hrvatskom veleposlanstvu u Švicarskoj. Ovog ljeta došlo je do smjene čelnih mjesta i u drugim diplomatsko-konzularnim predstavništvima u Njemačkoj: Stuttgartu, Düsseldorfu i Hamburgu. Za sada se ne zna kad će biti objavljena imena novih generalnih konzula. Prema neslužbenim informacijama, taj popis mogao bi biti poznat javnosti sredinom listopada. (croex)

Posavsko sijelo u Hamburgu

U subotu, 5. listopada u Hamburgu u Danzigerstr. 64., pokraj crkve sv. Marije održat će se susret Posavaca pod nazivom Posavsko sijelo. Susret organizira Bosansko-hrvatska folklorna zajednica „Jure Sušić“. Goste će uz zvuke violine i šargije zabaviti Ilija Božić i Jerkan Martić. Program će početi u 19 sati. Cijena ulaznice iznosi 12 eura. (croex)

HKŽ Frankfurt

6. listopada - sv. misu predvodi don Ante Omazić - Prvi put u povijesti naše župe imamo mladomisnika. Don Ante Omazić, član naše župe, zaređen je za svećenika Šibenske biskupije. Svetu misu će predvoditi, 6. listopada u Katedrali, u 12.00 sati. Te nedjelje neće biti mise za mlade u crkvi Deutschorden. - (hkžf)

Hrvatska već od 166€*!

Odaberite Croatia Airlines za svoja putovanja!

*Cijena se odnosi na povratne letove i uključuje pristojbe zračnih luka i naknadu za izdavanje avio karte (TSC) za kupnju na www.croatiaairlines.com. Zrakoplovne karte po navedenoj cijeni možete kupiti od 18. lipnja do 17. kolovoza. Putovanje treba započeti od 1. do 31. kolovoza, a povratak realizirati u roku od tri mjeseca. Broj mjesta na svakom je letu ograničen.

croatiaairlines.com

(069) 92 00 520 frato@croatiaairlines.hr

A STAR ALLIANCE MEMBER

CROATIA AIRLINES

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu.ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

www.asanovic.de

ZBOG ČEGA SE UBIO NAJPOZNATIJI HRVATSKI EMIGRANT ZVONKO BUŠIĆ

Gdje je nestala Hrvatska za koju se žrtvovao?

Tanja Popec
(laudato.hr)

Kada se u ratnim okružajima podiže bijela zastava, onda je ona znak ili poziva na prekid vatre u vrijeme pregovora ili predaje protivniku (prema Međunarodnom ratnom pravu). Kada to čini pojedinac koji na drugoj strani nema izravnoga neprijatelja, onda takvu gestu tumačimo kao predaju određenom životnom porazu. A kada, slikovito rečeno, bijelu zastavu „podigne“ netko od hrvatskih branitelja ili emigranata? I to je, na prvi pogled, poraz pod tere- tom života.

No, ne radi se o apstrak- toj ideji, već o „punoj čaši“ u kojoj je bila do- voljna i jedna kap da se prelije. Kada je ta „čaša“ hrvatske boje, onda se i poruka takvog odustaja- nja od života tiče Hrvata i Hrvatske. Za one koji su zatvorili oči više povrat- ka nema, ali što je s nama koji ostajemo nakon njih?

Hrvatska ideja jača od jednoga života

Život hrvatskog emi- granta Zvonka Bušića oduvijek je bio više od običnog. S velikom do- zom nepomirljive hra- brosti za istinu, ovaj hr- vatski politički aktivist i borac protiv velikosrp- ske hegemonije (Gorica – BiH, 1946. – Rovanj- ska – RH, 2013.), poznat pod nadimkom Taik, nije se mirio s hrvatskim „rop-

stvom“ sedamdesetih godina XX. stoljeća. Sa- njao je Hrvatsku oslobo- đenu od velikosrpske he- gemonije. Uostalom, toj je ideji i posvetio svoj ži- vot: od tridesete godi- ne kada je predvodio hr- vatske političke aktiviste koji su oteli američki zra- koplov kako bi svijet još 1976. godine upozori- li na stanje u Jugoslaviji i na potrebu borbe za ne- ovisnost Hrvatske. Naka- na mu je bila bacati letke s istinom o događanjima nad našim područjem. Ali niti tadašnja Amerika niti Europa nisu bile zain- teresirane za slobodnu Hrvatsku. Iako je prvotno u postupku zaključeno da nije ni terorist ni kri- minalac, već je samo uzeo pogrešnu metodu za dobar cilj, jugoslaven- ski pritisak (i savezništvo s moćnicima svijeta) učinili su sve da zataškaju govor o hrvatskim patn- jama i čežnjama. I Bušić je tako u SAD-u osuđen na doživotni zatvor. Na- kon pomilovanja, pušten je 2008. godine. Možemo samo slutiti s kolikim se nacionalnim nabom vratio u Hrvatsku?! I uključio se u stranačke vode (HSP dr. Ante Starčević), kao i u udrugu „Hrvatski plamen“. No, ondje je prije dvije godi- ne priznao da se povlači iz hrvatske politike, jer „nije uspio u naumu uje- dinjavanja domoljuba i izgradnje politički rele- vantne fronte.“ Mučilo

ga je usitnjavanje domol- jubnih političkih snaga, a kako je izjavio za Večernji list, „angažirao sam se, jer sam želio suzbiti apatiju koja je zahvatila Hrvate, a eto, nakon svega, apa- tija je, čini se, zahvatila i mene.“

Poruka prohujala s vihorom?

Je li sve vrijeme ljuba- vi za Hrvatsku i Hrvate prohujalo s vihorom pred sebičnošću koja je zah- vatila hrvatsku političku scenu? Dok odjekuje pi- tanje zašto je to učinio, pokušavajući razumje- ti njegovu predaju po- razu života u Hrvats- koj, ostaje gorko pitanje što je s mnogima koji su mu bliski u razočaranju stanjem u zemlji? Tre- baju li i oni samostalno zakoračiti u smrt? Radi li se kod Bušića o tek jed- nom djeliću sekunde gu- bitka hrabrosti za život u ovakvoj Hrvatskoj? Nika- da nećemo saznati što se toga jutra, 1. rujna 2013. odigralo u njegovim mis- lima prije povlačenja okidača pištolja. Ali možemo postaviti neka druga pitanja na koja će netko od živućih jednoga dana ipak (možda) dati odgovor. Nisu li za smrt Zvonka Bušića odgovor- ni svi koji su Hrvatsku doveli u sadašnje stan- je? Politički gledano, jed- naka je odgovornost na lijevi, ali i desnici koja je poput razbijene vojs- ke podijeljena u deset-

ke sitnih stranaka um- jesto da se ujedini u, za Hrvatsku, važnim ideja- ma. Odgovornost je i na narodu koji se olako miri s površnim vođama čiji je imperativ samo vlas- titi probitak i dobrobit. Odgovornost je i na na- rodnom predstavni- ma od kojih je veliki dio, nakon zauzimanja sa- borskih pozicija, glas na- roda okrenuo u korist vlastitog džepa. Tko će biti sljedeći? Opravdano je to pitanje kad pogleda- mo bijedu sve većeg bro- ja Hrvata koji, na rubu egzistencijalnog sloma, jedva spajaju kraj s kra- jem. Samo da ne posus- tanu. Pitam se koliko još ljudi – branitelja, neza- poslenih, otpuštenih – mora umrijeti da se hr- vatsko nacionalno biće probudi? I jedan mrtav u toj epizodi opomene je previše. No, krik smr- ti zbog gorke stvarnosti teško se probija do onih koji „vedre i oblače“ na nebu života u Hrvatskoj.

Obavezna literatura

Svima koji u Hrvatskoj dođu na vlast bilo bi po- trebno sastaviti određenu obveznu domoljubnu li- teraturu, iz koje bi neke dijelove trebalo čitati uvi- jek kada donose presud- ne odluke za Hrvatsku i Hrvate. Iz Bušićeve pisa- ne baštine izdvajam ovo: „Za svakoga čovjeka njeg- ov je narod najbolja polu- ga koja ne samo uveličava njegovu snagu, nego i

njegov doprinos pohr- anjuje u svoju povijesnu škrinju na trajno čuvanje. U toj su škrinji pohranje- ni doprinosi svih prote- klih naraštaja, i sve dok živi taj narod, u nju će svoje doprinose nadoda- vati i svi budući naraštaji. Samo te i takve spozna- je mogu dovoljno rastje- rati one crne misli koje svakoga čovjeka progone ponekad u gluhi- m i usamljenim noćima. Samo osjećaji duboke ukorijenjenosti u svomu narodu mogu čovjeka os- loboditi straha pred neu- moljivom smrću.“ Čini mi se da je svaka zatvorska godina priprema za pos- ljednju zemaljsku stani- cu, a to je smrt. Bušić je možda i nije gledao kao stranca, već kao „utje- hu“, činjenicu koja će kad-tad doći: „Bez obzi- ra na dužinu pojedinačna života, nitko neće uma- knuti smrti, makar se neki danas ponašaju kao da nisu smrtnici. Ponavljam, takvima je najpotrebnije što češće se prisjetiti da će uskoro morati umrijeti, i da će i oni koji njih isprate na zadnji počinak za krat- ko vremena biti ispraćeni od novih smrtnika.“

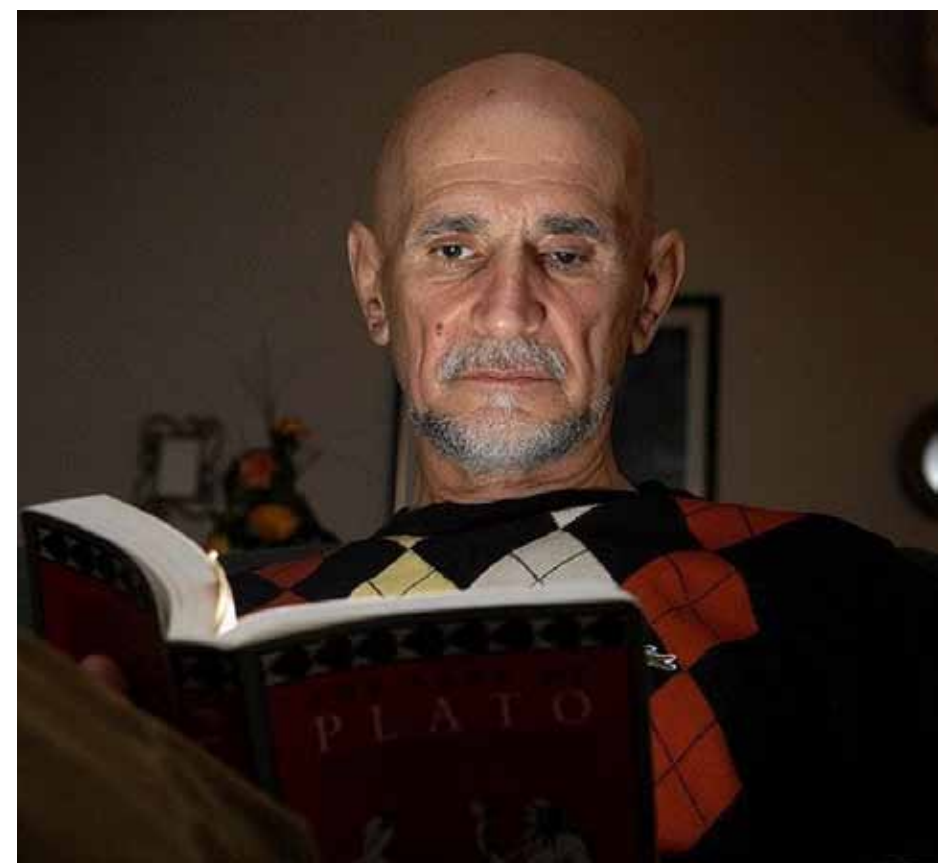
Proročke riječi

Živio je u uvjerenju da će se svijet početi vraćati svojim narodnim korije- nima, kulturama i duhov- nim vrijednostima svojih predaka, da će ojačati pri- padnost obiteljskoj lozi, lokalnoj zajednici i vlas-

titoj domovini. Vrijeme će pokazati je li ovo uto- pija ili budućnost koja nam dolazi. No, u ovoj ideji vezanja za obiteljs- ko i narodno tkivo Bušić je vidio duhovnu poruku koja odgaja nove gener- acije, a prošlost smješta u pretince kojima pri- pada: „Tako će ljudi mnogo lakše prihvaćati prolaznost ovozemaljs- koga života, jer će po- stati svjesni da u njima živi čitava prošlost i da će oni kroz svoju djecu i kroz svoja djela živjeti i u budućnosti. Tada će im također biti jasno da je duhovna i kulturna pri- padnost svomu narodu puno jača od fizičke pri- padnosti, i spoznat će da su razne obiteljske loze samo grančice i grane, a pojedinačni ljudi tek listići na prastaromu na- rodnomu stablu. Bez ob- zira na svoju veličinu, svako narodno stab- lo na svoj poseban način doprinosi različitosti i šarolikosti čovječanstva čineći tako život ne samo raznovrsnijim i mnogo zanimljivijim, nego i ovaj svijet puno ljepšim i bo- gatijim.“

Što je želio reći Zvonko Bušić?

Na prvi pogled, čovjek koji je 1976. godine bio simbol hrabrosti, čije se ime nije smjelo spomin- jati, u jednom je trenutku odustao od života. Jesu li time riješeni hrvatski problemi? Je li to zalag za

sretniju Hrvatsku? Sigur- no je da je ta smrt donijela bol njegovoj supruzi, pri- lo na svoj poseban način doprinosi različitosti i šarolikosti čovječanstva čineći tako život ne samo raznovrsnijim i mnogo zanimljivijim, nego i ovaj svijet puno ljepšim i bo- gatijim.“

„Iskreno govoreći, ja bih bio sretan ako moja pis- ma samo malo olakšaju tešku sudbinu jedno- mu jedinom hrvatsko- mu ratnomu invalidu ili zatvoreniku, jer ako upa- lim i najmanje svjetlo u samo jednoj izmučenoj duši, i moje osobne pat- nje time dobivaju još veći smisao. Kadgod umi- re častan i dobar čovjek, ne samo da umire sret- no, nego on u svome životu može podnositi i najteže patnje i stradan- ja sve dok vjeruje da mu patnje imaju smisao i da nisu uzaludne.“ U svjet- lo njegove tragične smr- ti, rečenica koju je sasta-

vio prije 8 godina zvuči drugačije: „S druge pak strane, takav je čovjek nezadovoljan i nesretan i s najudobnijim životom mogu je nositi. I pobje- gnu od nje, jer je okrutna i surova. Je li se to dogodi- lo i sa Zvonkom Bušićem? Na kraju je spoznao da ne postoji Hrvatska za koju je živio. Činjenica je da se Hrvatsku više voli i za njom se više čežne kada joj se po krvi pripada, a ne diše se njezin zrak, ne pije se njezina voda, ne grli se njezina polja, šume, more, planine. Hrvatsku se snažnije osjeća kad se o njezinoj slobodi sanja, i kad se za nju vlastitim ži- votom plaća.

Tajanstvena poruka „Platonove pećine“

Kada se u ime obitel- ji 1. rujna novinarima obratio Dražen Budiša i spomenuo Bušićeva oproštajna pisma, naveo je da na jednom mjestu stoji kako više „nije mo-

gao živjeti u „Platonovoj pećini“. Alegorija pećine grčkom filozofu Platonu (V/IV. st.pr.Kr.) poslužila je za govor o materijal- nom svijetu i svijetu ide- ja. Po njegovom poiman- ju, čovječanstvo živi u toj mračnoj pećini do koje izdaleka, kroz otvor, do- pire svjetlost. Igra sjene na zidovima pećine kod ljudi stvara krive slike o svijetu izvan nje, jer sje- na na zidu nije slika stvar- nosti, nego samo iskriv- ljeni odraz. I kada netko i izađe iz pećine, ne pre- poznaje vanjski svijet, jer o njemu ima mišljenje na temelju sjena koje je vidio po zidovima pećine. U susretu sa stvarnošću, ne zna se nositi s tom spoz- najom, te se ponovno vraća u pećinu. Prevede- no našim načinom razu- mijevanja, pećina je po- put geta u kojem su ljudi „zaštićeni“ od istine. A kada se, na trenutak, su- sretnu s istinom, ne mogu je nositi. I pobje- gnu od nje, jer je okrutna i surova. Je li se to dogodi- lo i sa Zvonkom Bušićem? Na kraju je spoznao da ne postoji Hrvatska za koju je živio. Činjenica je da se Hrvatsku više voli i za njom se više čežne kada joj se po krvi pripada, a ne diše se njezin zrak, ne pije se njezina voda, ne grli se njezina polja, šume, more, planine. Hrvatsku se snažnije osjeća kad se o njezinoj slobodi sanja, i kad se za nju vlastitim ži- votom plaća.

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

TUGA U RODNOM KRAJU

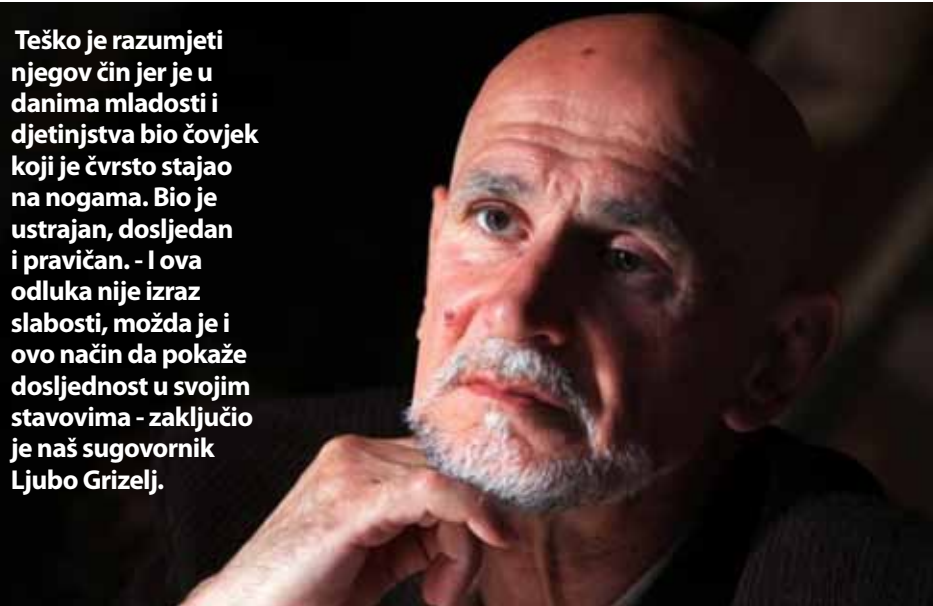
Hercegovina oplakala heroja

Hercegovina je dio svijeta iz kojeg se nekoć odlazilo u potragu za boljim životom. Težak je bio život ljudi na kamenu pritisnut sistemima koji su ograničavali slobodu i tjeerali te da se predaš. Jedan od onih koji su taj kraj zbog snova i vjere o slobodi i nezavisnosti napustili je i Zvonko Bušić. On se nije htio predati, uvijek je bio drugačiji od drugih. Otišao je Zvonko s torbom punom snova, pričaju njegovi poznanici i mještani njegovih rodničkih Gorica pored Gruda, ali se uvijek rado vraćao. Njegov kraj i ljudi voljeli su njega, a on je volio njih. Kada je posljednji put Bušić posjetio svoje rodno mjesto Goricu, dočekali su ga brojni prijatelji i članovi obitelji. Bilo je to 25. kolovoza ove godine, dakle točno tjedan dana prije smrti. Tom prilikom, pričaju njegovi prijatelji, po dobrom starom običaju ispekli su janje, pjevali i veselili se, a vodili su se i

ugodni razgovori. Nitko od njih tada nije niti slutio da će na ovakav način okončati svoj život. I prije pet godina, nakon izlaska na slobodu, Bušić je posjetio Hercegovinu, a pjesma i radost zbog povratka kući ispunili su taj hercegovački kraj. Svi koji su Bušića poznavali, ne mogu prihvatiti da ga više nema, ali se s dirljivim porukama opraštaju od njega.

Na internetskim stranicama Bratovštine sv. Stjepana prvomučenika Gorica-Sovići piše: - Bratovština neće zaboraviti velikog hrvatskog mučenika, uznika i domoljuba Zvonku Bušića. U svojim molitvama, u svojim srcima i svojim djelima ubuduće će pokazati tu ljubav prema njemu i njegovoj nesebičnoj uzvišenoj žrtvi za Domovinu Hrvatsku i cijeli hrvatski narod. Navodi se, također, da nam je Bušić ostavio putokaz prema istinskoj slobodi i žrtvi, onako kako se uistinu živi život za svo-

Teško je razumjeti njegov čin jer je u danima mladosti i djetinjstva bio čovjek koji je čvrsto stajao na nogama. Bio je ustrajan, dosljedan i pravičan. - I ova odluka nije izraz slabosti, možda je i ovo način da pokaže dosljednost u svojim stavovima - zaključio je naš sugovornik Ljubo Grizelj.

ju Domovinu, vjeru i narod. Ovaj događaj potresao je njegovu Goricu i cijele Grude, pišu i lokalni mediji, dodajući da su suze i molitva ujedinili Hercegovinu. Svi stanovnici toga kraja koji su Bušića poznavali obećavaju da će čuvati uspomenu na njega.

Da je smrt Zvonka Bušića šokirala njegov rodni kraj, potvrdio nam je i Ljubo Grizelj, načelnik Općine Grude i njegov

blizak prijatelj. - Ova vijest posebno me šokirala, mi smo susjedi, a on je uvijek bio osoba čvrstog karaktera i veliki domoljub - ističe Grizelj. Načelnik kaže da se s Bušićem i njegovom suprugom često družio, osobito na kulturnim manifestacijama koje je posjećivao. Posljednji put vidjeli su se na sv. Stjepana ove godine i ništa nije naslućivalo da će se ovakvo nešto dogo-

điti. - On je imao jasne i čiste vizije, bio je čovjek pun vedrine, nevjerovatna osoba s kojom sam se rado susretao - govori Grizelj.

Bušić je, govori nam njegov prijatelj, posebno volio Hercegovinu i iznimno cijenio svoj zavičaj, a ljudi u njegovom kraju posebno su voljeli njega. - Ljudi su zatečeni, on je ovdje bio junak i nacionalni heroj - kaže Grizelj. (dnevno.hr)

SENAD GROSIC

Želim da što više ljudi uživa gledajući što radim. Želim potaknuti što više mladih da počnu voziti BMX.

Senad Grosic (34), rođeni Šišćanin koji je s 13 godina preselio u Austriju, ne boji se niti velikih skokova niti najtežih trikova. Naprotiv, od njih je napravio karijeru. Na BMX sceni je od 2003. godine i u karijeri je nanizao mnoge uspjehe. Pobjeda na Austrian King of Dirt i Red Bull Dirt Ride tek su oni s kojima je počeo već 2004. godine. Danas je jedan od "mozgova" austrijske BMX scene, a u svjetskim je razmjerima itekako poznat. Još uvijek niže sportske uspjehe i odlično se zabavlja. Hrabrost je dokazao 2008. kad je odlučio isprobati 2,9

metara visoku rampu koja se priprema za jedno freestyle motocross natjecanje. Priča se odvijala u Austriji, u blizini Riedersbacha, gdje se nalazi rudnik ugljena, a za doskok je Senad odabrao jednu prašnju gomilu. S obzirom na to da duboki ugljeni pijesak baš i nije neka podloga za postizanje ubrzanja, kako bi postigao brzinu dovoljnu za izvođenje trikova Senad je koristio 60 metara dugu i 80 centimetara široku transportnu traku. Idealno za backflip, slažete se? (Izvor: <http://www.redbull.com/hr>)

Markus Berger

rujan 2013.

KROATIEN

POVOLJNI LETOVI ZA HRVATSKU

VIŠE PUTA TJEDNO IZ CIJELENJEMAČKE ZA:

RIJEKU/KRK, SPLIT, ZADAR I DUBROVNIK

LETOVI VEĆ OD € 190,-
(Povratna karta iz posebne ponude, cijena uključuje takse/porez)

Više povoljnih ponuda, paket aranžmana, krstarenja, hotela, apartmana, vikendica pronađite na našim web-stranicama www.misir.de

Za besplatne informacije, rezervacije i narudžbe kataloga obratite se Vašoj putničkoj agenciji
Od 1966 Vaš pouzdani partner za putovanja u Hrvatsku sa sjedištem u Essenu

MISIR
1966-2012 Sonnenlandreisen

Viehof Str. 23 · 45127 Essen
Tel: 0201 43 93 70
Fax: 0201 23 88 63
www.misir.de

HOTELREBRO

Kišpatičeva 12, Zagreb, Hrvatska/Croatia
www.hotelrebro.com • info@hotelrebro.com
Tel.: +385 1 888 6 900 • Fax: +385 1 888 6 901

Besplatan /Free
✓parking
✓internet

Vaš smještaj kroz sva četiri godišnja doba!

Zagreb CROATIA
vikend popusti do 20%

ROKARO NUMEN
PREDSTAVLJA

HRVATSKA NOĆ 2013

OLIVER DRAGOJEVIĆ / GIBONNI / CRVENA JABUKA / MATE BULIĆ / BRUNO BAKOVIĆ / COLONIA / SLAVONIA BAND / LOKACIJA: FRAPORT ARENA FRANKFURT

SUBOTA 23.11.

INFORMACIJE NA TEL.
0174 242 1184
0162 635 4266

Find us on facebook
www.facebook.com/hrvatskanoct2013

PREDPRODAJNA MJESTA
FRANKFURT: REFEKTORIJ TABAK, TEL. 069 234256, VIDEOCLAN (VIERTEL), TEL. 069 234432, - MELKHEIM: HIZ MAIN-TALUNGS HOCHSCHULE, TEL. 069 95 91677 - OFFENBACH: TRGOWNA FORTUNE, TEL. 069 423 472 02 - WESENSTADT: REST. KART REISE, TEL. 06104 61404, EDWINSHAFEN: STUDIO ANTONIO, TEL. 0712 951 5430 - MAIN-HEIM: TROJUNG, TEL. 0621 463122 - KARLSRUHE: SOLAR CULI, WIESSEN, TEL. 07247 95448 89 - STUTTGART: TONWING, TEL. 0711 273 9962 - BÖHM: TONWING, TEL. 0221 3207 1789 - MÜNCHEN: RICHARD NUMEN, TEL. 089 2421184 - ESSEN: CALAMCAR WEL UNDA, TEL. 0201 311 311 - AACHEN: DEUS JAMONIC, TEL. 0184 421 3590 - WAGNER: DANIEL WOLLM, TEL. 0176 904 1957 - DUISBURG: RESTAURANT WESTERDALE, TEL. 0204 21057 - MÜNCHEN: DEUS REISE, TEL. 089 231 1970 - HAMBURG: TONWING, TEL. 040 20909167 - BERLIN: IN-EVENTS, TEL. 030 5020 599 - DÜSSELDORF: BUCHHOLZ BAR, TEL. 0173 5157918

PREVOZ AUTOMOBILA IZ STUTTGARTA, MÜNCHENA, BÖHMA, DÜSSELDORFA, ESSENA, AACHENA... SPECIALNA PONUDA IZ SVIH NAVEŠENIH GRADOVA: CIJENA PRIJEVOZA I ULAZNICE 20 EUR

WESTERN UNION WU
online money transfer
www.westernunion.de

MONIKA RADMANIC

Steuerberaterin

Tel. +49 (0) 6106 268 58 59
www.steuerberater-radmanic.de

AS GROUP
TRAGENDE IDEEN

Nudimo sljedeće:

- Vez logotipa na radnu odjeću za gastronomiju i obrte
- Tisak na majice, polomajice, jakne za sport ili reklamu
- Reklamne proizvode poput kemijski olovka, šalice, itd.

20 % popusta
Na vasu narudžbu vezano uz ovu reklamu, vrijedi do 15.06.13

AS Textildruck und Flock GmbH
Schwanheimerstr. 153
64625 Bensheim

T + 49 (0) 62 51 - 69 09 17
F + 49 (0) 62 51 - 69 09 19
info@as-textildruck.de

Kontakt osoba: Ivan Saric
is@as-textildruck.de

HRVATSKA KONAČNO MOŽE KAPITALIZIRATI REGIONALNU SURADNJU

Vrijeme je da dodvorništvo napokon zamijene interesi

Dr.sc. Božo Skoko

Predsjednik Josipović odmah nakon završetka službene proslave ulaska Hrvatske u EU, na Pantovčaku je, zajedno sa slovenskim kolegom Pahorom, organizirao susret s predsjednicima država regije, a za svoje prvo službeno putovanje, kao predsjednik nove EU članice, izabrao je Bosnu i Hercegovinu. Mediji u regiji su blagonaklono popratili ove poteze jer im je očito drago što se Hrvatska nije uzoholila i okrenula leđa susjedima na Balkanu. Međutim, reakcije u hrvatskoj javnosti su nekako podijeljene. Velik je broj građana koje sam spomen regionalne suradnje prilično iritira i koji se pitaju – nismo li se posljednjih deset godina pošteno namučili u pregovorima s EU da bismo se konačno maknuli iz „balkanske krčme“, a sad opet šaljemmo poruku svijetu da ne možemo bez nje i da nam je draži problematični jugoistok od naprednijeg sjeverozapada. Drugi pak pragmatično pozdravljaju ove poteze jer znaju da nam je i dalje živjeti i razvijati odnose s istim susjedima, bez obzira na šengensku granicu. A treći čak regionalnu suradnju smatraju nekom vrstom hrvatske obveze, pa misle da bi nam sama Europa zamjerila kad ne bismo nastavili s procesom „europeizacije“ regije, makar nam se takvi pokušaju čest-

Hrvoje Crnjak

sto čine uzaludnima.

Pojmovi regije, odnosno Zapadnog Balkana, jugoistočne Europe ili bivše Jugoslavije, kako vam je draže, prilično su ispolitizirani u javnosti i često izazivaju negativne konotacije. Naime, hrvatskim građanima su još svježije traume iz bivše Jugoslavije. Sjećamo se i nedavnih pokušaja nekih članica EU da države bivše Jugoslavije napreduju prema punopravnom članstvu isključivo „u paketu“. Znamo koliko je Hrvatska morala podnijeti diplomatskih i lobističkih napora da se počnu cijeniti i vrednovati individualni naponi i sposobnosti. Zato su se mnogi plašili i samog izraza

„Jugosfera“ kao neke nove, makar i virtualne, zajednice. S druge strane regionalna suradnja je Hrvatskoj nametnuta kao jedan od važnih preduvjeta za europske integracije, još Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju. Jako se pazilo kako se Hrvatska odnosi prema susjedima, je li otvorena za suradnju, pruža li im dovoljno potpore, prašta li za učinjena joj zlodjela i sl. Takav pristup je imao i benefita - od rasta izvoza i ulaganja na susjednim tržištima do zajedničke borbe protiv kriminala. Međutim, kad je u pitanju politika, regionalna suradnja je u jednom trenutku postala kompleks naših političara, koji

su se čak bojali stvari nazvati pravim imenom, a kamoli zauzeti se za hrvatske nacionalne interese u susjedstvu, kako netko u Bruxellesu ne bi krivo protumačio takva nastojanja. To se najbolje zrcalilo u pasivnom odnosu službenog Zagreba prema Hrvatima u Bosni i Hercegovini, koji su doslovce bili ostavljeni na vjetrometini političkih spletkarenja i potpunoj dominaciji druga dva naroda. Službeni Zagreb je znao šutjeti i na neke potpuno nedemokratske i anticivilizacijske poteze srbijanskih vlasti. Sve je to frustriralo građane, koji su bili svjedoci dodvorništva, čudne politike nesvrstavanja i pretjerane bla-

gonaklonosti, koja često nije bila uzvraćena.

Hrvatska je danas punopravna članica Europske unije. Više se ne mora bojati da će joj netko od euro-birokrata prigovoriti zbog nedovoljne taktičnosti prema susjedima. Dapače, sad se naši političari konačno mogu riješiti svih onih kompleksa i strahova od uvjetovane suradnje s regijom i početi razmišljati o regionalnoj politici na temelju interesa i pragmatizma. Naime, već je postalo iritirajuće koliko je regionalna suradnja postala nekom vrstom mantre ili opravdanja naših političara pred Europom, pa je vrijeme da potpuno neopterećeno zacrtamo svoje nove vanjsko-političke ciljeve i odnose prema susjednim zemljama. Vrijeme je da iskoristimo neke propuštene šanse, da zatvorimo neka dugo otvorena poglavlja, a oko nekih pitanja konačno bez straha otvorimo konstruktivan pa i kritički dijalog. Pritom moramo voditi računa da hrvatska politika dobrim dijelom mora slijediti europsku politiku prema jugoistoku Europe. No, to ju ne sprječava da proaktivno dadne novi i konstruktivan impuls tim odnosima. Dapače, Europska unija je konačno u Hrvatskoj dobila blizak i realan model koji bi druge ex-Yu države trebale slijediti i čiji bi ih uspjeh trebao motivirati. U tom smislu inicijative koje je pokrenuo predsjednik Josipović valja pozdraviti. Međutim, ostane li sve na kurtoaznim gestama i susretima bez konkretnih pomaka na terenu, za novu šansu ćemo se teško izboriti. Hrvatski doprinos stabilnosti regije će se itekako cijeliti među preostalih 27 država članica, a budimo iskreni – Hrvatsku će balkanski partneri uvažavati i truditi se oko EU onoliko koliko se naša zemlja pokaže uspješnom i poštovanom u novoj zajednici. Pritom su interesi i EU, i Hrvatske prema regiji prilično kompatibilni. Primjerice, u zajedničkom nam je interesu da sve susjedne države postanu članice EU, kako bi Balkan prestao biti crna rupa Europe, a Hrvati

stalni graničari. Zajednički im je cilj da se BiH razvije u normalnu i uspješnu državu tri zadovoljna naroda. Pritom je hrvatska obveza zaštititi i prava oko pola milijuna Hrvata, koji ostaju živjeti s druge strane granice i koji su u BiH samo formalno konstitutivni i ravnopravni. U zajedničkom nam je interesu da se i Srbija europeizira te da provede nužne reforme, koje je Hrvatska iskusila na svojoj koži i koje su nam pomogle da postanemo normalnije društvo. U hrvatskom je interesu da i nakon izlaska iz CEFTE naše tvrtke nastave nesmetano poslovati i izvoziti na susjedna tržišta, da tamošnje tvrtke ulažu u Hrvatsku, da ljudi i robe sa što manje problema prelaze granicu, da bude što manje šverca i umreženog kriminala, da se bolje poštuju manjinska prava...

S druge strane, bosanskohercegovački, srbijanski, crnogorski ili makedonski lideri, ako imaju imalo mudrosti, obijućke će prihvatiti bilo kakvu ponudenu suradnju iz Zagreba, jer su ulaskom Hrvatske u EU dobili potencijalnog zagovornika u Bruxellesu ali i dobrog savjetnika na putu prema euroatlantskim integracijama. Čak i oni koji su poteklih mjeseci bili ljubomorni na Hrvatsku valjda su shvatili da je Hrvatska mukotrpno zaslužila članstvo i da će svojim djelovanjem unutar europskih institucija uvelike moći utjecati i na njihov napredak.

Baš zato, Hrvatska se ne bi trebala prerano razbacivati obećanjima kako će svi susjedi u nama imati bezuvjetnu potporu. Možda bi bilo mudrije da Hrvatska konačno zauzme europski gard i prijateljski upozori komšiluk da moraju, poput nas, propisno položiti sve ispite ukoliko žele u viši razred, a da im Hrvatska itekako može pomoći u svladavanju gradiva.

Na koncu, kad je u pitanju regionalna suradnja, valja podsjetiti kako je vrijeme da jednakovrijednom regijom počnemo smatrati i Austriju, Italiju i Mađarsku, s kojima imamo puno dodirnih točaka i međusobnih interesa.

KNJIGA MR. SC. DRAŽENA KATIĆA

Modernom ekonomijom u bolju zajedničku budućnost

Bez obzira da li ste profesor ekonomije, političar, poduzetnik ili potrošač ova jednostavno napisana knjiga dati će vam uvid u ekonomsku problematiku današnjice i moguća rješenja krize.

Knjiga „Modernom ekonomijom u bolju zajedničku budućnost“, autora mr. sc. Dražena Katića, dipl.ing. je isprepletena mnogobrojnim primjerima iz poslovnog i privatnog života autora. Obrađuje globalnu problematiku ekonomske krize u Republici Hrvatskoj. Nudi određena rješenja i ideje. Bavi se neza-

poslenošću mladih, volonterskim radom, modernom industrijom, naprednom edukacijom, etikom u poslovanju, ekonomijom budućnosti i mnogim drugim interesantnim temama. Izdanje je dostupno na hrvatskom jeziku preko izdavačke kuće „epubli“ (www.epubli.de). Pored standardne (uvezene knjige) izdanje je dostupno i u e-book formatu (PDF-u) po vrlo povoljnoj cijeni. Obadva formata knjige mogu se pogledati pod sljedećim linkom: <http://www.epubli.de/shop/autor/Drazen-Katic/6916>. (croex)

FRANKFURT

Red hrvatskog pletera Klaus-Peteru Willschu

Klaus Peter Willsch, zastupnik u njemačkom Bundestagu (CDU) odlikovan je Redom hrvatskog pletera za iznimni doprinos u razvoju hrvatsko-njemačkih odnosa i ugledu Republike Hrvatske. Ovo visoko odličje dodijelio je predsjednik RH Ivo Josipović, na prijedlog veleposlanika dr. Mira Kovača. Odlikovanje je Willschu u srpnju u prostorijama GK RH Frankfurt uručio dr. Miro Kovač. Prigodnoj svečanosti nazočio je i generalni konzul Josip Špoljarić, prijatelji i obitelj Willsch te predstavnici hrvatskih i njemačkih tvrtki. Klaus Peter Willsch dugogodišnji je član Njemačko-hrvatske parlamentarne skupine i autor mnogih komentara u Frankfurter Allgemeine Zeitungu. Hrvati u Njemačkoj Willscha posebno pamte i po novinskim člancima u uglednom FAZ-u.

Kada je posjetio Vukovar 1998., Willsch je nazočio komemoraciji za žrtve u vukovarskoj bolnici. Tim povodom napisao je članak za FAZ pod naslovom „Mrtvi pobunjenici Vukovara“, u kojem je kritizirao zapadne zemlje zbog nedovoljnog angažmana za rješavanje poslijeratnih pitanja u Hrvatskoj. U još jednom članku u FAZ-u pod naslovom „Mrtvačka sinoda Den Haaga“ dao je potporu hrvatskim generalima Mladen Markaču i Anti Gotovini te je nazvao prvostupanjsku presudu pokušajem kriminalizacije hrvatskog obrambenog rata. (tekst/foto:cd/ E. Zelić)

Hrvatska je danas punopravna članica Europske unije. Više se ne mora bojati da će joj netko od euro-birokrata prigovoriti zbog nedovoljne taktičnosti prema susjedima.

Mudrije bi bilo da Hrvatska konačno zauzme europski gard i prijateljski upozori komšiluk da moraju, poput nas, položiti sve ispite ukoliko žele u viši razred, a da im Hrvatska može pomoći.

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu.ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

HRVATSKA MATICA
ISELJENIKA

**Zadnje nedjelje
u srpnju
održan 28. Dan
iseljenika otoka
Suska**

U organizaciji Hrvatske matica iseljenika – podružnica Rijeka, Grada Malog Lošinja i TZ Mali Lošinj, održan je 28. Dan iseljenika otoka Suska. Tradicionalno, zadnja nedjelja u srpnju za sve mještane i goste poseban dan u godini jer tada je u tom gradu svojevrsan blagdan iseljenika. Realizacija cijelog programa predstavljanja gastronomske i kulturne baštine osmišljena je i ostvarena trudom gospođe Đurđe Picinić i Lade Segaa iz Udruge građana "Susak u srcu" te uz pomoć obrtnika otoka Suska, proizvođača vina, obitelji Kolarić, Tarabokia-Jasenčić, Tarabokia-Martinetić, Dinka Picinić, Vinarije Cosulich, pekare „Sv. Nikola“ i slastičarne "Susak". (croex)

OBLJETNICA FOLKLORNE
GRUPE U FILEŽU

**Više od pola
stoljeća
Graničara**

U Filežu je folklorna grupa „Graničari“ proslavila 55. obljetnicu postojanja. Grupu su 1958. utemeljili Franjo Palković i Štefan Kuzmić. Graničari iz Fileža spadaju među najstarija hrvatska folklorna društva. Fileška folklorna i tamburaška grupa izdala je CD „Naš zavičaj“. Na repertoaru imaju 13 koreografija, a društvo od 50 aktivnih članova vodi Bernadeta. (croex)

HKZ STUTTGART SUDJELOVALA NA "SOMMERFESTIVAL DER KULTUREN"

Na štand Hrvatske kulturne zajednice svraćali njemački političari, prijatelji Hrvatske

Edi Zelić

„SommerFestival der Kulturen“, ovaj put je u Stuttgartu održana i uz sudjelovanje Hrvatske kulturne zajednice. Na vlastitom štandu HKZ Stuttgart svojim je gostima ponudila hrvatske specijalitete, ali također i promidžbene materijale Hrvatske turističke zajednice. „Jako smo zadovoljni sudjelovanjem na Sommerfestivalu. Vrlo je važno surađivati s gradskim vlastima i u sklopu ovakvih manifestacija koje pokazuju koliko je

gradu Stuttgartu, ali i pokrajini Baden-Württemberg stalo do kvalitetne integracije svih građana stranog porijekla“, rekao nam je Zrinko Jurić, predsjednik HKZ Stuttgart. Zadnjeg dana „SommerFestivala“ nastupila je i folklorna skupina Hrvatske katoličke misije koja je posjetiteljima pokazala iznimno bogatstvo hrvatskih narodnih nošnji i plesova.

Nekoliko desetaka tisuća gostiju i prolaznika uživalo je u raznovrsnoj kulinarскоj i

kulturnoj ponudi te nastupima međunarodno poznatih glazbenika poput Emel Mathlouthi i Babylon Circusa. Na štand Hrvatske kulturne zajednice svratili su i Fritz Kuhn, kandidat Zelenih na izborima za gradonačelnika Stuttgarta koji će se održati u listopadu, te Muhterem Aras, zastupnica u Landtagu. U kratkom razgovoru sa Zrinkom Jurićem i književnicom Malkicom Dugeč, Fritz Kuhn je pokazao zainteresiranost za tematiku migracije i in-

tegracije.

Upravo na tom polju Hrvatska kulturna zajednica Stuttgart u zadnje vrijeme prednjači i postiže značajne uspjehe. Naime, HKZ Stuttgart je uspjela osigurati novčanu potporu Europskog integracijskog fonda i Saveznog ureda za migraciju i izbjeglice Njemačke (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge) od ukupno 30 tisuća eura. Ta će sredstva najstarijoj hrvatskoj udruzi u Stuttgartu biti od velike važnosti za daljnju pro-

Zlatko Duzbaba

fesionalizaciju struktura i rada. Sudeći prema sastavu novog, pomlađenog predsjedništva i porastu broja članova, HKZ Stuttgart se nalazi na odličnom putu. Jedan od najbitnijih ciljeva formiran je, među ostalim, u inicijativi „Hrvatski Dom Stuttgart“, kojom se udruga želi izboriti za vlastite prostore unutar kojih bi se moglo nastaviti s radom na očuvanju i njegovanju hrvatskog kulturnog dobra i hrvatskog jezika te istodobno pridonositi i obogaćenju kulturne raznovrsnosti grada Stuttgarta.

„Nekoliko desetaka tisuća gostiju i prolaznika uživalo je u raznovrsnoj kulinarскоj i kulturnoj ponudi te nastupima međunarodno poznatih glazbenika Emel Mathlouthi i Babylon Circusa.“

„Na štandu HKZ Stuttgart svojim je gostima ponudila hrvatske specijalitete, ali i promidžbene materijale HTZ-a.“

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

EKSKLUZIVNO

Dr. Alojzije Stepinac

Zadnji dani života njegove uzoritosti kardinala

Ekstuzivno donosimo veliku i bolnu priču u dva nastavka o zadnjim danima života blaženog Alojzija Stepinca, zagrebačkog nadbiskupa i kardinala. Radi se o originalnom zapisu, koji je pisan na pisačkoj mašini, a koji je zabilježio župnik i dekan Josip Vraneković u Krašiću, 26. veljače 1960. godine. Josipa Vranekovića za svećenika je zareadio sam nadbiskup Stepinac 15. srpnja 1945. I njega su ucjenjivali, prijetili mu, opterećivali nesnosnim i nepravедnim porezima, čak su ga vlasti dva puta pokušale ubiti, no on je sve pretrpio i zaboravljao sebe kako bi olakšao život zatoče-

nom i ponižavanom nandbiskupu Stepincu. Bio je cijenjeni propovjednik, uzoran svećenik i ostajao uspravan i ispravan unatoč svim prijetnjama i ucjenama. „Bio je pravi Šimun Cirenac, poput onoga iz Evanđelja, koji pomaže Isusu nositi križ“. Bilješke župnika Vranekovića veliko su bogatstvo i pružaju nam uvid u Stepinčevu duboku oslonjenost na Boga, njegovo nepokolebljivo isповijedanje katoličkih istina i nutrinu njegova bića ispunjenu razmišljanjima o nepravедnom osuđivanju i zatočeništvu. U cjelosti vam donosimo izvorni tekst.

1

Zadnji dani života njegove uzoritosti dr. Alojzija kardinala Stepinca

Od 5.XII.1951. neprekidno do sretne i svete svoje smrti boravio je Eminencija kardinal na župnom dvoru u Krašiću. To razdoblje njegova života, kao i ono, što je prethodilo u Lepoglavi, s pravom je njev nasljednik preuzv. gospodin Dr. Franjo Šeper nazvao “doba sazrijevanja”. To stupnjevanje, rast i uzrast tako lijepo i snažno pokazuju iz godine u godinu njegove riječi, propovijedi, pisma, njegovi pogledi na život crkve i njegovo trpljenje.

Zadnja tri dana njegova života svjedoče do kakovih je granica stigao. Sve pojedinosti, što smo zapazili kod njega posebno od nedjelje 7. II. ove godine, pa do smrti u srijedu 10. II. 1960. u 14.15 sati, govore, da je u puni bio Božji čovjek i sav u Bogu. Tok posljednje njegove zdravstvene krize i kako je prolazio prema svršetku, želimo ovdje ukratko iznijeti. Kroz zadnjih 18. mje-

seci Eminencija nije izlazio na šetnju kroz mjesto i izvan mjesta, kako je običavao prije. Uvijek je osjećao potrebu kretanja i u svakom mu je pogledu godila šetnja. Radi neposredne pratnje organa vlasti, šetnja mu je onemogućena. Otada je šetao samo pred kućom. Ni tu nije imao mira, jer su isti organi stajali neposredno u njegovoj blizini I često ga po čitavi sat fiksirali, dok je šetao pred kućom. Dok smo zajedno šetali po tom malom prostoru neugodno mu je bilo gledajući kako prisluškuju naš razgovor.

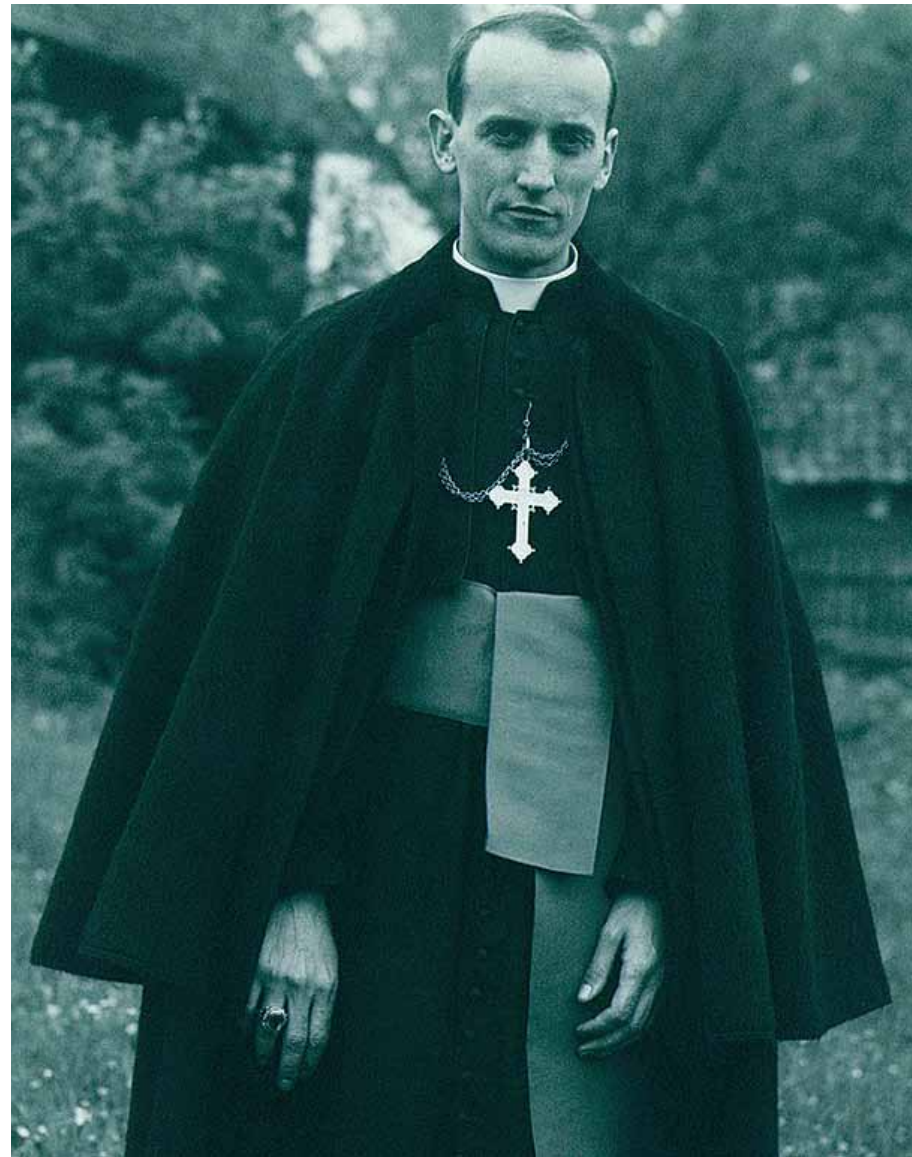
Pred Božić prošle godine kroz 2 tjedna nije više niti pred kućom šetao, nego je izišao dva do tri puta pred sporedni ulaz župskog dvora, gdje ga nisu mogli fiksirati ni prisluškivati. Tu se kretao na prostoru dva i pol metra dužine. Bio sam tu uz njega, ništa zato, rekao je tu, što se na ovom uskom prostoru krećem i okrećem. Moj život ide prema kraju I g. će mi proširiti moje staze...../ Posebno zadnjih mjeseci i tjedana više je puta s ovakove “šetnje”

navratio načas do č. sestara i potaknuo ih, da se puno moramo moliti za naše neprijatelje. I meni je tako sve češće počeo govoriti. Oko nove godine i posljednji tje-dan pred smrt, dao je preč. Šimečkom i meni, da sva-ki odsluži po dvije sv. mise proinimicis. Uz narušeno zdravlje, koje se od vremena na vrijeme lijepo popravilo, Eminencija je odslu-živao svoj dnevni red, sve do zadnje nedjelje u životu dne, 7. II. ov. godine. Ustajao je ujutro u 3.15 h, a na počinak krenuo u 21 sat. Taj njegov dugi radni dan ispunila je molitva, adoracija, čitanje, spremanje propovijedi, u svojevremen šetnja izvan mjesta, koja je znala trajati i četiri sata, a kasnije gore na- značena “šetnja”, zatim sv. misa u crkvi, svake nedjelje i u druge zgode, kad se propovijeda, on je uvijek propovijedao, ispovijed vjernika u crkvi, ako je imalo bio pri zdravlju, susret sa župljanima u crkvi i župnom dvoru. Ni s jednim od svećenika nije mogao doći u vezu, osim, što je preč. gosp. Šimečki svaki dan smio doći

u župni dvor, a jednako i tajnik nadbiskupije dr. Mijo Pišonić, koji je ovamo do-vozio gg. liječnike, kada je bila potreba. Veliko su veselje za Eminenciju bila mala djeca, koja su mu svaki dan dolazila. Razgovarao bi s njima, šalio se i s onim najmanjima, koji su tek prohodali. Zadnji put ih je primio u nedjelju 7. II., više ga nisu vidjeli živog.

U subotu poslije podne 6. II. ov. god. Eminencija je osjetio malu prehladu i počeo je kašljat. Iskašljavanje je bilo teško. „Ako ova-ko krene naprijed rekao mi je, onda ja sutra neću moći služiti misu u crkvi.“ Ujutro u nedjelju bilo mu je jednako, kao i dan prije, ali je rekao da će ipak moći poći u crkvu. U 8.15 čim sam svršio ranu sv. misu, dodje Eminencija u župnu kancelariju, potuži se, da teško hvata dah, te se ne usudi, da danas propovijeda, pa bi ja njegovu napisanu propovijed vjernicima čitao u crkvi, a kada to svrši, pročitam oglase i izmolimo propisane molitve, tada neka č. sestra dodje do njega u župni dvor,

da će on odmah pristupiti k oltaru. Kako sam toga dana trebao poći u Kupčinu – filijalu župe Petrovina, da tamo imam u 9 h sv. misu, to je Eminencijinu propovijed pročitao u crkvi preč. g. Šimečki. Eminencija je sretno svršio poldanju glavnu sv. misu i to je bila zadnja sveta misa u životu. Toliko je puta rekao, da mu je od sve biskupske službe najmilija stvar – misa, propopulo, i eto, upravo zadnju sv. misu prikazao je za svoju nadbiskupiju. Posle podne mi je rekao, da ne bi bio danas pošao u crkvu, da tamo služi sv. misu, kad bi bio znao, koliko će ga mučiti disanje. Da sam danas išao na propovijedanicu – rekao mi je predvečer – uvjeren sam da bi gore ostao mrtav. Oko podne u nedjelju dodju liječnici dr. Bogičević i dr. Fuchs, nadb. tajnik dr. Pišonić i čs. Stela. U zadnje vrijeme Eminencija se dosta tužio na njegovu napisanu propovijed vjernicima čitao u crkvi, a kada to svrši, pročitam oglase i izmolimo propisane molitve, tada neka č. sestra dodje do njega u župni dvor,

kako veli sv. pismo, „mlinarice pomalo prestanu mljeti, da je svršetak blizu, - i čovjče, misli na svršetak“. Sada postfactum možemo reći Deo gratias, što se toga dana pokvario zubaru dr. Fuchsu aparat, te nije mogao po-praviti toga dana i odstraniti Eminenciji neke smetnje kod zubiju, jer bi ga sigurno već onako bolesna, ta intervencija dosta izmučila. Zadržno je upravo bilo, kad je danas Eminencija sa nama svima kod stola objedovao, i bio vrlo raspoložen i razgovorljiv. Nikome nije moglo pasti na pamet, da je svršetak tako blizu.

2

No, čim su liječnici otišli

oko 16 sati, pozvao me u svoju sobu i reče mi, da je neobično umoran kao i jučer, tužio se na teško disanje i da će odmah malo leći. „Sutra sigurno neću moći u crkvu da misim, a tko zna, hoću li moći ovdje u kući. Ovo nije obična prehlada, ovo mora da je nešto teže-ga.“ Tako mi je rekao brzo po odlasku liječnika. Htio sam da večera u svojoj sobi, da ne silazi po stepenicama dole u prizemlje, gdje smo redovito jeli. Otklonio je. Još je te večeri sišao da po običaju večera u kancelariji, kad u kući nema pode-snije prostorije za blagavao-nu. Kod večere je sve išlo po običaju. Kao redovito jeo je i pio, samo pod kraj večere

mi spomene, da osjeća da pomalo nadire i bolest prostate.

Te večeri i slijedeća još dva dana, rekao je kroz smijeh, on pravi bolesnik, gotovi invalid: „Neki dan ste mi rekli, veli on, kako lju-di po župi govore, da do-bro izgledam i da sam sve mladji. Neka mene pitaju, kako izgledam i kako mi je. Naš primarius mi veli, da mi srce ide kao vurica. Meni se čini, da bu ta vurica brzo stala. Pater Scheibl mi piše, da se meni ovdje ne može ništa dogoditi, da je to uvjerenje njegovih i mnogih. A moj pater, ne znaš, što govoriš. Kad bi ti znao sadašnje moje stanje, vidio bi šta znači taj „ništa“.

Kad mu je prije koji puta oslabilo zdravlje, tada bi imao svetu misu u jednoj od dviju svojih soba. Sva-ki puta tada bi smo načini-li oltar, a odmah posle mise raspremili ga. U vezi s tim rekao mi je u nedjelju navečer: “nespretno je da taj stol iz sestarske sobe prenosimo svaki puta ovamo i tamo. Ako ovako potraje, vjerojatno ću najviše misiti ovdje u kući. Pozovite majstora, pa neka mi načini ovdje provizorni oltar, ispod velikog raspela. Ali,...ne znam.... možda mi ni taj više neće trebati...načinite kako znate...”

Slijedeći sam dan pozvao majstora stolara, pokazao mu u sobi, kako da načini oltar. Eminencija je još ležao u krevetu. Zatvorim vrata što vode iz prve sobe u drugu, u kojoj je ležao, da ga ne smetamo, dok uzimamo potrebne mjere. Č. Sestra je tada bila uz Eminencijin krevet. U prvoj smo sobi sasvim tiho govorili i dogovarali se, kako da načinimo taj oltar.

Eminencija je ipak shvatio o čemu se radi, pa veli tu sestri: “šteta što je župnik pozvao stolara, sve mi se čini da mi taj oltar neće nikada trebati. Ali neka radi što zna!” Nisam htio odustatati od nauma, i načinio jednostavni ali lijepi oltar. On sada stoji i ostaće u prvoj njegovoj sobi, kao draga uspomena, na jednu od njegovih zadnjih želja. Zadržno nekoliko mjeseci i danas u nedjelju, još jednom je ponovio i rekao: “osjećam, da moj život ide sve više kraju, ali nije daleko ni svršetak, neprijatelj crkve Božje...tješi me, da je die-ta u čvrstim rukama...”

Rano ujutro u ponedjeljak, pohodim ga u sobi i pitam, kako je sproveo noć. “Ni-kako”, veli on. Ustao sam u noći i skoro sam se srušio na pod. Dah mi nestaje, slab sam...prostata me tjera, ali jedva stanem na noge... misu neću moći nikako danas služiti. Ni svetu pričest mi nemojte donositi, de-decet: može me prostata uznemiriti baš u času, dok bude tu na stolu Presveto; što hoću; kako hoće Bog”. I, toga dana, pa ni slijedeći u utorak, nije primio svetu Pričest. “Teško govorim, pa nemojte nikoga puš-tati do mene, ni rodbine, da se ne naprežem. Recite im, neka se radje mole Bogu za mene. To je izrekao u ponedjeljak ujutro. Poslije podne trebao sam poći motorom u Samobor na sprovod, pok. svećeniku Lamotu, pomoći misionarima u ispovjedaonici i usput u utorak biti u rodnoj – kući, gdje će se skupiti sva bliža rodbina prigodom imendana moje mame. Pred par dana sam ih i obavijestio, da ću doći. Odustao sam od puta, i poslao č. sestru Saleziju, od-mah ujutro u Zagreb, da javi u nadb. dvor, kako je s Eminencijinim zdravljem, a potom da ode u Samobor, i veli svećenicima, redovnicima i mojim, kako je kod nas i pozove ih na molitvu.

Pred polazak č. sestre na put, Eminencija je po običaju dao blagoslov. Pitala ga je, imali što kome posebno poručiti i dali što treba. On mirno izreče samo dvije riječi: “Milosti Božje”. Istoga dana dodje iz Zagreba primarius dr. Bogičević, tajnik i čs. Stela.

Liječnik nije ovoga puta ništa posebno propisao za ublaženje boli, osim bit na toplom i čuvati se hladnog propuha. Preporučio je urinirati stojeći, kad se prostata uznemiri. Umirili su Eminenciju i time, da će večeras konzilium liječnika odrediti terapiju, pa će se pomoći. Preko dana uvijek je neko bio uz njega, ili sestre ili ja,

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDJIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDJIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

bilo mu je drago da nas je i više od ukućana bilo s njim. Danas je još dosta rado razgovarao, makar je druge posjete otkazao. Kroz cijelu noć od ponedjeljka na uto-rak bila je uz njega u njegovoj sobi, č.s. predstojnica Honorata. Žedjao je. Hladno nije smio uzimati, pa je pomalo gasio žedju s čajem ili mlakom vodom. Kad sam ga prema jutru treći puta pohodio i pitao kako je sproveo ovu noć, rekao mi je: „mislio sam, da ću se samo mrtav složiti na pod kad sam ustao...do četrdeset puta me je ove noći mučila i tjerala prostata. Ovo mi je najteža noć u cijelom mom životu. Ako i dodju liječnici, neće moći puno više pomoći. Nemući mene prostata samo dvije godine unatrag, nego to traje već pet godina. Nisam htio to odmah reći, jer je moja narav takova, da se nikad u životu nisam tužio, dok nije došlo do težega. Tako sam radio na fronti, u Germanicum i kasnije sve do sada.

Nisam se volio tužiti samo zato, da ne budem bez veće potrebe drugima na teret.” Eminencija se te noći doista nalazio između dvije vatre: s jedne strane radi slabosti srca treba da miruje, a s druge strane prostata ga muči i ne može mirovati. Preporučio sam mu s toga, da danas radi prostate ne silazi sa kreveta: neka se služi sa posudom u krevetu. Nova nevolja: dok leži, mnogo teže urinira. U toj nevolji trpio je jednako, i psihički kao i fizički, ako ne još i više...spomenem mu tu da je O. Leopold Mandić imao sličnu nepriliku, kao i on, i da je taj Božji čovjek u najtežoj nevolji jačao sebe i govorio: „tako hoće Bog.“

3

Na to će jednako i Eminencija: „Fiat, fiat“. U 9.30 h, telefonom sa mjesne pošte nazovem nadbiskupsko tajništvo, neka bi liječnici došli što prije. Odgovorili su mi sa nadb. kancelarije, da je tajnik dr. Pišonić već

krenuo na put do nas ova-mo. Oko 11.30, stigne ova-mo dr. Bogičević, tajnik i č.s. Stela. Gosp. Primarius nam dostavi terapiju kako ćemo pomoći Eminenciji prema programu, kako su jučer zaključili liječnici: „dr. Haptman, dr. Bogičević i dr. Riesner. Kroz 5 dana Eminencija će primiti tri puta na dan poslije jela kapljice Cristafolicina i Cordabromin: Digoxin.

Belergall će uzimati prema vlastitom osjećaju. Temperatura će trebati mjeriti svaka tri sata po 15 minuta, jednako tako i puls. Nepriliku mu je činilo i to, tako dugo mjerenje temperature, jer se neprestano morao micati u krevetu usljed boli. Prve te spomenute injekcije, dao mu je danas sam dr. Bogičević. Isti me je još jednom poučio, kako ću sutra to ja obaviti.

Tokom dana do kasne večeri, primao je lijekove rado, premda su mu bili odbojni. Neprestano smo bili uz njega od utorka na srijedu danju i noću, mučila ga i žedja. Nikakvo jelo mu nije odgovaralo. Što je jeo, bilo je upravo na silu „da mi je sada dvije čaše vina, to bi na dušak ispio, i pivo bi mi odgovaralo. Pa i hladne vode popio bi sada porciju, veću nego ikada... ali što mogu, kad liječnici to baš brane. Zabranjeno je to voće, pa ćemo se strpjeti.

I ovu zadnju noć je bila besprekidno uz njega č.s. predstojnica. Do pola noći, ja sam bdio, a onda malo legao u sobu do njegove, da tu budem u pripremi, da me sestra pozove ako bude što trebalo. Svjetlo je u jednoj i drugoj sobi bilo utrnuto. Gorila je samo mala lampica, vječno svjetlo pred Gospinom slikom. Pred poluotvorenim vratima prve sobe, bila je sestra i svaki čas prilazila, kad je šta treba-

lo, bilo popraviti ležaj, gutljaj vode ili čaja i dr. Izgleda da je na momente, po pet do deset minuta zaspao, jer je potpuno mirovao, ali odmah po tom lagani kašalj, teško disanje i prostata. U pola noći, uzeo je šalicu kompota i crnu kavu, jer je dan prije vrlo malo jeo. U tri sata iste noći, još je jednom uzeo šalicu kompota, spavao gotovo nije ništa, ali mu je ova noć bila lakša od prošle.

Sat i pol iza toga, zatražio je čisto rublje i presvukli ga. „Nemoćan sam, pomozite mi“, rekao je sestri. Ujutro nije primio svetu pričest kao ni jučer, jer „dedecet“ rekao je kao u ponedjeljak. Toga jutra oko sedam sati pohodio ga je šogor Mijo Stepi-nac. On je suprug najstarije Eminencijine sestre Barbarre. Kratko je bio kod njega, pričinio mu se je Eminencija slab kao nikad do sada, pa starac nije mogao niti govoriti, nego je samo zaplakao i brzo izišao. „Sve bu dobro, samo se ne bojati, nego moliti“, rekao je Eminencija.

Dopustio je, da načas undje k njemu kumče mu, četrigodišnji Josip Šimečki. U ruci mali drži cvijet i pita ga: „kaj te boli?“ Eminencija ga samo pogleda pa veli: dobro je Joža, dobro. Dva puta je u ove dane na kratko pohodio ga preč. g. Šimečki. Nitko inače osim nas ukućana u ova tri dana nije bio kod njega. Bili su dakako i liječnici, kako je ovdje naznačeno. U ponedjeljak i utorak, temperatura se kretala od 36.6 – 38.3 stupnja, puls od 105 – 155. Danas ujutro nismo već mogli pravo uhvatiti koliko je puls, a ni temperaturu nije više mogao mjeriti kroz 15 minuta. Jedva je izdržao pet minuta na miru, da drži pod rukom toplomjer. Ape-tit nikakav. Sestre mu nudile „šato“ računajući da je teplazina, a opet krepka stvar.

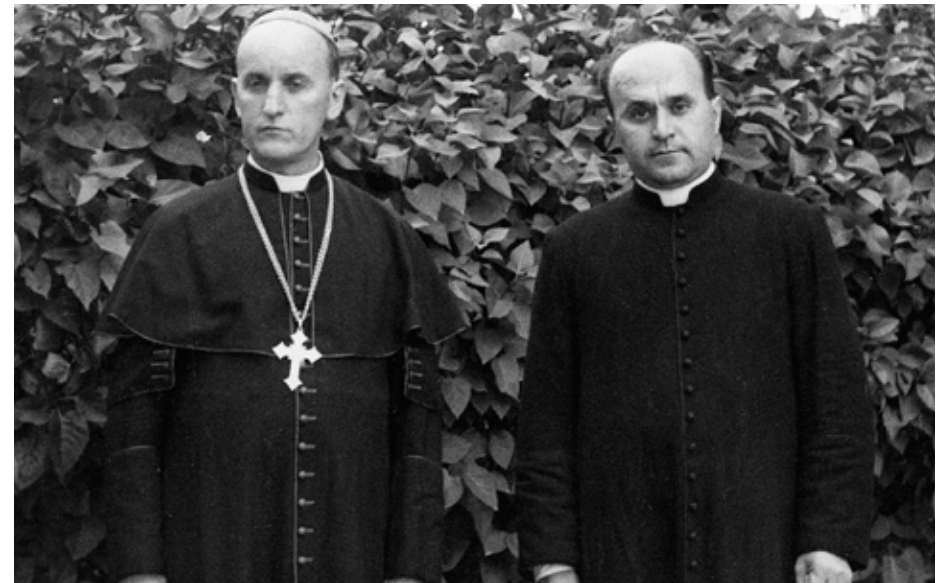
To još nekako rekao je, ali ako može biti sa vinom. Ako mislite, da ni toliko vina ne smijem, nemojte mi ga donositi. Sestra je malo razrijedila vino sa vodom i popio je čašu „šatoa“. Usto je onda uzeo i 20 kapljica Cristafoline. Da ga sa svime odviše ne smetamo, spremili smo da mu damo injekcije u 10 sati. Ležao je na povišokom uzglavlju i neprestano upirao pogled u sliku Bogorodice, povrh kreveta. Udjem u sobu, najavim mu da će sestra odmah donijeti iskuhane šprice za injekcije i još mu nešto htio reći, kad me on najednom prekine pa veli: „znate što župnik? Pustite vi sada injekcije, idemo najprije ono što je najvažnije. Uzmite stolu, sjednite ovdje, pa idemo od početka.“ Mislio je to na general-re. Kratko je bio kod njega, pričinio mu se je Eminencija slab kao nikad do sada, pa starac nije mogao niti govoriti, nego je samo zaplakao i brzo izišao. „Sve bu dobro, samo se ne bojati, nego moliti“, rekao je Eminencija.

Običaj je da kod podjeljivanja sakramenata Ordinariju prisustvuje i Kaptol. Preč. je začasni kanonik i na neki način pripada Kaptolu, pa je red da bude tu, a onda u ruke Božje.“ Dok su sestre sve priredile u sobi za podjeljivanje sakramenata, pozovem ovamo jednu Eminencijinu sestru, Josipu Mrzljak, koja je u blizini župnog dvora. Kad sam donio u sobu Presveto, Eminencijina sestra, kleče u blizini bolesničkog kreveta. Ni jedan od nas nije slutio, da je to samrti krevet. Po svemu

sudeći Eminencija je to jedini znao, kako govore neke okolnosti. Začudno je, što je kroz sve vrijeme, dok je primao svete sakramente, mogao biti potpuno miran. Disanje, prostata i sve nevolje u organizmu, koje su ga tih dana mučile, u ovaj čas se smirile. Pozorno je promatrao, dok sam Presveto polagao na stol, sv. ulje i drugo rasporedio po stolu. „Upozori župnika, rekao je prečasnog Šimečkom, da mi ne pomaže na rukama dlanove,“ (I pokaže pri tom mjesto, kako se pomazuju ruke svećeniku).

4

Na sve je molitve kod blagoslova i podjeljivanje sakramenata glasno odgovarao, a posebno kod posljednje pomasti, kad sam ga pomazivao, sa povišenim je glasom i malo otežući, kako nikada inače nije govorio, odgovarao je svaki puta onaj „Amen“. Svi prisutni primijetili su, kod papinskog blagoslova, kako je kao u zanosu polagano činio znak svetog križa. Ispružio je ruke, čineći znak križa, koliko je najviše mogao. Primivši svete sakramente, bio je neobično vedar. Odmah je počeo glasno i veselo govoriti, kako to nismo čuli od nedjelje. Sestra mu Josipa, ostala je bez riječi, sjela i samo plakala. Eminencija se nasmije pa joj veli: što plačeš? Zar se ne sjećaš, kako sam ja tebi doveo Šimečkog (sada pok. Franju Šimečkog), prije 40 godina, pa si još tu. Čemu sada plačeš. Za kršćanina nema veće sreće, negoli su ovi sve-ti sakramenti...u ruke Božje i čega se onda imamo bojati.“ Iza toga dao sam mu dvije injekcije; penicilin i streptomycin. U nedjelju sam imao sv. misu u Kupčini, i tom prigodom obećao da ću upravo danas u srijedu

u 11 sati tamo imati i svetu misu i pod svetom misom vjenčati mladence. Ujutro sam vidio, da ne smijem iz-bivati, jer ako i malo otidjem od Eminencije i samo su sestre kod njega, odmah pita gdje je župnik pa sam danas zato svetu misu ujutro služući, kako nikada inače nije govorio, odgovarao je svaki puta onaj „Amen“. Svi prisutni primijetili su, kod papinskog blagoslova, kako je kao u zanosu polagano činio znak svetog križa. Ispružio je ruke, čineći znak križa, koliko je najviše mogao. Primivši svete sakramente, bio je neobično vedar. Odmah je počeo glasno i veselo govoriti, kako to nismo čuli od nedjelje. Sestra mu Josipa, ostala je bez riječi, sjela i samo plakala. Eminencija se nasmije pa joj veli: što plačeš? Zar se ne sjećaš, kako sam ja tebi doveo Šimečkog (sada pok. Franju Šimečkog), prije 40 godina, pa si još tu. Čemu sada plačeš. Za kršćanina nema veće sreće, negoli su ovi sve-ti sakramenti...u ruke Božje i čega se onda imamo bojati.“ Iza toga dao sam mu dvije injekcije; penicilin i streptomycin. U nedjelju sam imao sv. misu u Kupčini, i tom prigodom obećao da ću upravo danas u srijedu

dogodilo se drugčije. Odmah iza 12 sati, ponudimo mu da nešto pojede. „Ne mogu, pa ne mogu, nemojte me ostaviti sama dodao je, makar od ponedjeljka ni časa nije bio sam. Još nismo slutili da je to konačna kriza, jer mu je i prije bilo koji puta tako, a tješili smo se i time, da mu je 1958. u svibnju bilo još i gore.

I doista, oko 13 sati, još je jednom uzeo dobru šalicu kompota. Taj mu je pri-jao. Sestra pretstojnica mu stavljala žlicu u usta i do-sta je mirno jeo. Potkraj, još slabi put do tog sela, ipak sam sretno stigao. U isto vrijeme pred Kapelom, a svadbena povorka s druge strane. Sve je brzo i lijepo svršilo. Saopćim ljudima kako je sa Eminencijim zdravljem, ispričam se, što ni na čas ne mogu na njihovo veselje i o podne molio sam Angelus kod kuće s Eminencijom. Baš večer sreće, negoli su ovi sve-ti sakramenti...u ruke Božje i čega se onda imamo bojati.“ Iza toga dao sam mu dvije injekcije; penicilin i streptomycin. U nedjelju sam imao sv. misu u Kupčini, i tom prigodom obećao da ću upravo danas u srijedu

ju za jačanje srca. Oko 13.30 sati mu to spomenem, a on samo uzdahne pa veli: „Nemoćan sam i ne mogu se više okretati sam. Ako me vi možete sami okrenuti, kaže sestri i meni, dajte, ali ja tu ne mogu više ništa pomoći. Radite kako znate.“ Kako je ta injekcija upravo za jačanje srca, želio sam na svaki način da je primi. Ni riječi nije nato više rekao, nego se mirno pustio da ga malo okrenem i primio je tu injekciju. U taj čas opazim, kako mu je pogled umoran i oči ne gledaju onako svježe kao do sada. Pet puta za redom ponovio je „Deo gratias“....

Pogledao je i pri tom se upravo na rukama malo podigao prema slici Gospi-noj i glasno rekao: „Blagoslovljeno Božje Ime“ i onda „fiat voluntas Tua“. Sada iza pola 2 posle podne, osjetio sam da je svršetak blizu. Još u pola jedan, telefonski sam kratko javio tajniku u Zagreb, da sam podijelio svete sakramente i neka odmah dodju. Sestra pretstojnica u to vrijeme – nešto iza pola dva pozove ostale četiri sestre, da se u svojoj sobi mole. One su došle pred prvu Eminencijinu sobu i plačući molile krunicu. Eminencija sve teže

diše. Izgovara sad tiše, sad glasnije, ona tri zaziva... Grčevi ga hvataju i hvatajući dah, doljnu mu čeljust bol baca i vuče na stranu, Upire se rukama o krevet. Nema daha, i kao da će sada udahnuti. Odjednom udahne i čujemo, kako bolno veli: „Ah, teško je...blagoslovljeno Božje Ime, Fiat voluntas fiat; Deo gratias.“ Sestra mu veli da će biti bolje. Sestre mole krunicu...“samo neka mole – veli on isprekidano; neka samo mole krunicu.“ Da mu olakšamo disanje, podigla mu je sestra prema gore lijevu ruku, a ja desnu. Pitam ga je li što lakše, On veli: „malo je lakše.“ Sestra ga pita: „bili sestre došle ovamo da tu zajedno molimo krunicu?“ – Samo neka dodju. Dva puta je ponovio. Bilo je 5 minuta do dva sata poslije podne. Sestre unidju i jedva plačući su mogle moliti krunicu. On gleda prema Gospi i samo tiho ponavlja uzdahe. Sluša „Zdravo Marijo“. Miče ustima i točno u 14 sati glasno veli: „Dajte mi onu moju svijeću.“ Pred 20 minuta sestra je Salezija donijela i pravila u prvoj sobi tu svijeću. Kako je krevet uz zid, dok leži, Eminenciji sa desne strane je zid i Gospi-na slika. Zato smo mu svijeću stavili u lijevu ruku. Tu sam sad prešao da mu podržavam svijeću, jer sam do tog časa krevet malo odmaknuo od zida, i s te mu strane pomogao, a pretstojnica sa lijeve. Kad sam mu prinio svijeću, pogledao ju je i upravo snažno stisnuo ruku. Jednom mu rukom pomažem držati upaljenu svijeću, za koju je na samu ovu godinu trebati, a drugom sam mu rukom podržavao glavu, kod teškog izdisavanja.

(NASTAVAK U IDUĆEM BROJU)

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu.ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

SUSRET KARIZMATIKA

Bolesnog fra Zvezdana Linića u Kući susreta u Taboru posjetio vlč. Zlatko Sudac

“Sad je u kolicima. Velik pred Bogom i ovako i onako. Možda na ovaj način čini još više nego kad je bio aktivan.” Hrvatski kantautor duhovnih pjesma Ivan Puljić, poznat i kao jedan od najbližih suradnika vlč. Zlatka Suca je na svom Facebook profilu obznanio da je zajedno s vlč. Sudcom posjetio fra Zvezdana Linića, objavivši istovremeno i nekoliko dojmljivih fotografija. Na njima se vidi kako pater Zvezdan Linić zbog bolesti koristi invalidska kolica te kako ova dva poznata hrvatska svećenika mole jedan nad drugim.

Puljić u komentaru navodi: „Posjetismo fra Zvezdana Linića. Svećenika po čijim se molitvama, riječima i rukama mnogi približise Bogu. Sad je u kolicima. Velik pred Bogom

i ovako i onako. Možda na ovaj način čini još više nego kad je bio aktivan. Tajna je Bog i putevi Njegovi. Bog ga blagoslovi.” Podsjetimo da je fra Zvezdan prije nekoliko mjeseci, kada mu je dijagnosticiran tumor istakao: “Ja imam 72 godine života. Smatram to već čudom Božjim, a pogotovo da mogu intenzivno raditi za Kraljevstvo Božje na način kako su mi to poglavari omogućili u zadnjih 16 godina u Kući susreta Tabor.. Bogu sam zahvalan za sve godine moga svećeništva, a osobito za ove zadnje godine. Prema tome od Gospodina kao dar prepoznajem radosti dubokih susreta u vjeri, mogućnost svjedočenja, svaki

susret u molitvi s pojedincima, svaku ispovijed, sve!

Prihvaćam od Gospodina zdravlje, umor, bolest: sve se pretvara u milost Božju.” Tih dana je u razgovoru za Večernji list također istakao: “I u bolesti moramo ostati ljudi i kršćani. Mi Boga molimo za ozdravljenje, ne možemo mu diktirati. Ako Bog hoće da bolujem i da nosim taj križ, onda zna zašto. Svaki put kad molim molitvu za ozdravljenje imam tri nakane. Prva je zdravlje tijela, druga zdravlje duše, a treća je da se možemo nositi s bolešću, da ne bi svi oko mene bolovali na živce zbog moje nervoze i bolesti.” (bitno.net/foto: Ivan Puljić/facebook)

„Ja imam 72 godine života. Smatram to već čudom Božjim, a pogotovo da mogu intenzivno raditi za Kraljevstvo Božje na način kako su mi to poglavari omogućili u zadnjih 16 godina. Bogu sam zahvalan za sve godine moga svećeništva, a osobito za ove zadnje godine.

Feinste Stickerei & hochwertiger Textildruck auf erstklassigen Werbetextilien alles aus einer Hand.

Blusen | Hemden | T-Shirts | Poloshirts | Jacken
Taschen | Arbeitsbekleidung | Schürzen

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

GRADIŠČANSKI HRVAT DOMINIKANAC INNOZENZ VARGA PROSLAVIO 100. ROĐENDAN

Kardinal Schönborn: Otac Varga mi je spasio zvanje

Frano Prcela OP

Plavo nebo Beča, zahalna lica vjernika, blago ljetno sunce, ponosni pogledi gradišćanskih Hrvata, brojna dominikanska zajednica na čelu s dva dominikana nadbiskupa i kardinala, Christoph Schönborn (Beč) i Dominik Duka (Prag), u dominikanskoj crkvi u Beču 1. srpnja, svečano su proslavili 100. rođendan dominikana Innozenza Varge. Biografija ovog gradišćanskog Hrvata ujedno je ljepota i drama minulih sto godina Srednje Europe. Rođen je u hrvatskom selu Čajta (Schachendorf) 1. srpnja 1913. u brojnoj obitelji. Početak je bio u vrlo skromnim, pače oskudnim uvjetima za život u predvečerje I. svjetskog rata. Prve dvije godine njegova školovanja odvijale su se na mađarskom jeziku. Od 1921. godine

pripajanjem pokrajine Gradišće Austriji nastavlja školsku izobrazbu na hrvatskom jeziku u rodnom kraju. Odlaskom u dominikansko sjemenište u Graz 1928. nastavlja svoju izobrazbu na trećem, ovaj put njemačkom jeziku. U istoime-nom gradu 1935. stupa u dominikanski red i započinje studij filozofije i teologije, kojeg od 1938. godine nastavlja na dominikanskom visokom učilištu u Walberbergu (kod Kölna). Već iduće godine mora prekinut studij zbog vojne obveze. Vrlo uskoro slijedi teško ranjavanje i dugi boravci u bolnicama u Magdeburgu i Beču. Slijedi nastavak vojne službe po frontama Litve, Poljske, Mađarske, Čehoslovačke, koje završava ratnim zarobljeništvom pod američkim okriljem. U lipnju 1945. nastavlja teološki studij, da bi

2. ožujka 1947. bio zaređen za svećenika u Beču. Službe koje je u svom bogatom redovničkom i svećeničkom pozivu obnašao bile su gotovo isključivo u okviru redovničke zajednice reda propovjednika: od 1948. godine bio je jedno cijelo desetljeće voditelj dominikanskog sjemeništa u Grazu, a nakon toga do 1966. obnaša službu priora dominikanskog samostana u Beču. Potom preuzima službu provincijala Južno-njemačke i Austrijske provincije (sa sjedištem u Beču) sve do 1982., zatim je stariješina samostana u Friesachu, te opet prior u Beču (1983.-1986.) i opet provincijal od 1986. do 1990. godine. Sudjelovao je na pet Općih zborova dominikanskog reda, bio član Sinode bečke nadbiskupije, rado slušan du-

hovnik, rektor glazbene škole St. Ursula u Beču: jednom riječju – osoba kojoj je ne samo njegova redovnička zajednica davala povjerenje nego i bečki nadbiskup te mnogi drugi. Rado je vodio pučke misije (ne samo u župama Gradišća), duhovne vježbe (kako redovnicima i redovnicama tako i laicima) i bio rado traženim propovjednikom i preko radio valova. Preko pola stoljeća je vodio „Djelo sv. Dominika“ (St. Dominikus Werk – s ciljem promidžbe redovničkog i svećeničkog poziva u dominikanskom redu) i bio duhovnikom laičkih zajednica u dominikanskom redu (tzv. III. red). Dobio je mnoga priznanja, a posebno je izgleda ponosan da je prije nekoliko godina proglašen poča-

snim građaninom gradišćanske i hrvatske Čajte. I još puno toga bi se moglo nabrojiti što je dominikanac o. Innozenz radio, pratio, stvarao, i podupirao.

U svojoj vrlo osobnoj propovijedi kardinal Schönborn je istaknuo otvorenost i solidarnost o. Varge. Slavljenu je, svom negdašnjem provincijalu, između ostalog zahvalio riječima: „Pater Innozenz je spasio moje zvanje i otvorio mi put do svećeništva! Bez njegove odlučne pomoći ne bih stajao ovdje na oltaru!“ Ispred provincije je slavljeniku čestitao i zahvalio provincijal o. Christophe Holzer. Gradonačelnik Čajte je na njemačkom, a potom i na hrvatskom istaknuo povezanost o. Innozenza s rodnim krajem, s hrvatskim jezikom i Hrvatima uopće.

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

IVO I ANA ŠIMIĆ

Rado bi se vratili u svoje Maljine, ali tamo već dugo nitko ne živi

Stjepan Starčević

Ivo i Ana su rođeni u Maljinama, selo u travničkoj općini, BiH. Premda su bili susjedi rijetko su se viđali jer je Ivo već od malih dana svoje slobodno vrijeme provodio radeći u polju. Sada su oboje u zasluženoj mirovini, žive u obiteljskoj kući u Hiltensfingenu u blizini Schwabmünchena i pomažu djeci i unučadima. Često skoknu u Bosnu i Hercegovinu u svoje Maljine, oni bi najradije živjeli tamo, ali kažu da je tužno živjeti na selu gdje nema nikoga, bez susjeda i svojih najbližih. Život ih nikad nije mazio. Evo nekih kadrova iz njihovih života.

- Sa 6 godina ostao sam bez oca, počinje Ivo pričati o svom životu i radu. Nisam ga zapamtio. Bio je u domobranima i poslije rata se nije vratio. Nikada nismo saznali ništa o njemu. Radio sam sve vrste poslova kako bih pomogao majci. Čuvao sam ovce, prevozio s konjem sijeno s Vlašića. Posao je bio slabo plaćen. Plaća se najčešće sastojala od jednog runa vune (količina vune dobivena šišanjem jedne ovce). U školu sam išao do šestog razreda, jer je tada u obližnjoj Gučoj Gori

bila škola samo do šestog razreda. Dalje se moralo ići u Travnik, a za to nije bilo novaca. Kad sam pošao u školu majka se ponovo udala. Dobio sam još dvije sestre, ali mama nije mogla dugo ostati s tim čovjekom jer je bio loše naravi. S trinaest godina sam otišao u Sloveniju da tovarim konje. Tako su se tada uzvlačila drva iz slovenskih šuma. Bio je to jako težak posao, ali morao sam brinuti o majci i sestrama. Događalo se da po godinu dana ne dođem kući.

Pričaj kako smo se mi upoznali – ubacuje se Ana u priču.

Prigodom jednog dolaska kući upoznao sam Anu, koja je eto rođena u istom selu. Bili smo susjedi, ali kako sam radio u Sloveniji nisam je često viđao. Vjenčali smo se godinu dana kasnije, 1970. godine. U to je vrijeme mnogo ljudi iz našeg kraja išlo na rad u Njemačku i druge zemlje zapadne Europe. Šest mjeseci poslije našeg vjenčanja otišao sam u Njemačku bez žene, jer sam se nadao brzom povratku. Nakon godinu dana provedenih u rudniku u okolici Duisburga, uz pomoć prijatelja počinjem raditi na željeznici u Augsburgu. I da-

lje sam radio na brzom povratku kući i odugovlačio s dovođenjem žene i djece. Kao željeznički djetlatnik mogao sam često dolaziti kući uz povoljne cijene karata. Naravno to sam i koristio, pa sam često bio kod svoje obitelji u BiH. Dobili smo četvero djece, sina i tri kćerke. Obitelj mi se priključila tek 1988. godine. Djeca su odmah počela pohađati školu, a stariji sin je došao tako-rekući u zadnji trenutak. Tri dana kasnije navršio je 16 godina, to je bila dobna grani-

ca do koje su se djeca mogla dovesti u Njemačku. Dvije starije kćerke su se udale, danas imamo petero unučadi. Prije nekoliko godina smo kupili kuću u okolici Zadra. Ipak, najbolje se osjećamo u BiH, u rodnim Maljinama. Rado bi se vratili, ali kako živjeti na selu gdje nitko ne živi. Često tamo odlazimo, obidemo grobove naših umrlih i posjetimo daljnje rođake. Nadamo se da će se uskoro stvoriti uvjeti za potpuni povratak na naša rodna ognjišta. -

POMOZIMO IZGRADNJU

Izgradnja crkve Gospe Velikog Hrvatskog Krsnog Zavjeta u Kninu

Draga braćo svećenici, župnici i vjernici!

Svima nam je poznato značenje grada Knina, kako kroz povijest, tako i u našem vremenu. Knin je simbol slobodne hrvatske države. Danas u Kninu živi oko 10.000 katolika. Duhovnu skrb o njima povjerena je Franjevačkoj provinciji Presvetog Otkupitelja – Split. Danas u Kninu postoji franjevački samostan sv. Ante s malom crkvom. Ona nije dostatna za pasto-

ralne potrebe vjernika.

Vođeni mislima za dobrobit vjernika, Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja, zajedno sa Šibenskom biskupijom i Gradom Kninom, tražila je rješenje za prikladan prostor za izgradnju Crkve. Iz više pokušaja, došlo se do zadovoljavajućeg rješenja.

Crkva Gospe Velikog Hrvatskog Krsnog Zavjeta, trenutno je u izgradnji. Podignuta je do visine oko 10 metara.

Projektu dokumentaciju kao i Inicijalna sredstva za početak gradnje osigurala je Vlada RH. Ta sredstva će biti isplaćena tijekom ove 2013. godine. Za preostale radove i uređenje, obraćamo se svim vjernicima i dobrotvorima da se odazovu i na taj način ugrade sebe u ovu Crkvu čije je značenje daleko šire od samoga grada Knina. Projekt crkve obuhvaća župnu crkvu Gospe Velikog Hrvatskog Krsnog Zavjeta, za-

vjetnu kapelu Bl. Ivana Pavla II. (blagoslovio kamen temeljac, 19. ožujka 1997.), te vjeronaučnu dvoranu.

Informacije o gradnji, simulacije izgleda crkve, kao i imena donatora možete pronaći na web stranicama Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja: www.franjevaci-split.hr/knin. Svim dobrotvorima zahvaljujemo i za njih molimo Božji blagoslov i Gospinu zaštitu. (mons. Ante Ivas, biskup šibenski)

Prikupljene priloge uplatite

na sljedeći žiro račun:

Franjevačka provincija

Presvetog Otkupitelja

Trg Gaje Bulata 3

21000 SPLIT

Tel: +385 (0) 21 21 348 182

Žiro račun kod PBZ, Ulica

Slobode 7, 21000 SPLIT, HR

IBAN:

HR25 2340 0091 1001 4458 2

SWIFT: PBZG HR2X

Opis plaćanja: KNIN - CRKVA

Dr.med. Refmir Tadžić & Co.

Fachärzte für Allgemeinmedizin, Innere, Neuropsychiatrie
Homöopathie, Psychotherapie
Gesundheits- und Ernährungsberatung

Lange Reihe 14
20099 Hamburg

Tel. 040 28006333
Fax. 040 28006335
dr.tadzic@t-online.de

Sprechstunden:
Mo- Fr. 08:00 - 18:00

Akademische Lehrpraxis
der Universität JJ. Strossmayer
Osijek und
der Universität Hamburg
<http://www.drrefmirtadzic.de>

Marinka Perić
Rechtsanwältin

Lavesstraße 79
30159 Hannover

Tel. 0511 - 700 209 3
Fax. 0511 - 700 209 40
Mobil 0172 - 516 880 0
peric@bpk-anwaelte.de

LAATZEN
myDent[®]
Implantologija | Stomatologija | Ortodontija

Stomatološka Ordinacija

H.-J. Perić, M.Sc.
Master of Science in Oral Implantology
Spezialist Dentalne Implantologije

Pettenkoferstr. 2A
30880 Hannover-Laatzen

T 0511 - 8 97 67 90
F 0511 - 8 97 67 929
M info@mydent-laatzen.de

KELLER & WAGENER
Steuerberater
Immenstaad · Pfaffendorf · Salem

Dražan Spajić
Steuerberater

Keller, Wagener & Spajić GbR
Schlosseeallee 13
88682 Salem

Tel.: +49 (0) 7553 - 9225-0
Fax: +49 (0) 7553 - 9225-22
Web: www.steuerberater-salem.de
Mail: stbspajic@steuerberater-salem.de

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

DIRK GHUL IZ BURGSTÄDTA (SACHSEN BEI CHEMNITZ)

NIJEMAC FASCINIRAN POŽEŠTINOM

Ja ovdje nisam turist, želim živjeti u Požegi poput svakog Slavonca

Aleksandar Grlić
Izvor: 034portal.hr

"Kada sam 2009. prvi put došao u Požegu, u turističkom uredu su mi na pitanje što mogu zanimljivo vidjeti odgovorili: "Ovdje nema ničega!",

prepričava nam Dirk Guhl, Nijemac koji želi živjeti u Kutjevu, naučiti hrvatski i svirati tamburicu i nastavljajući: - Zatim smo otišli u gradsku kuću i tamo nam je jedna jako lijepa gospođa pokazala karte i video. U uredu

gradonačelnika! Proveli smo tri prekrasna dana u Požegi - kaže Dirk koji je oduševljen Hrvatskom, a posebno Slavonijom.

- Bio sam jako bolestan kao dijete. Imao sam problema s astmom i osip. Nakon tretmana u Velom Lošinj sam ozdravio. Dugujem Hrvatskoj svoj život. Od 2002. dolazim gotovo osam puta godišnje. Hrvatska je postala moj dom, imam prijatelje diljem zemlje. Od 2008. sam zaglavio u Slavoniji, kad sam prvi put čuo Garavuše. Ja sam još fasciniran njima i njihovom sjajnom glazbom, svoje ljetovanje u Hrvatskoj planiram po koncertnom rasporedu - objasnio je korijenje svoje ljubavi prema Slavoniji.

Dirk piše knjigu „Anči, der

Weg (M)einer Liebe“, a posebno mjesto u njoj će imati Požeština i Garavuše. Oko dizajna knjige mu je pomogla supruga Simone.

- „Anči“ dolazi od imena Anamarija, ona je moja omiljena Garavuša. Knjiga se zapravo bavi mojim životom ovdje. Ja nisam turist, želim živjeti u Požegi poput Slavonca. Želim osjetiti život, doživjeti praznike u Slavoniji, vidjeti kako se ovdje radi i živi. Učim hrvatski, želim naučiti svirati tamburu i putovati diljem zemlje. Moja želja je ostati zauvijek u Kutjevu i Požegi koji imaju nešto čarobno atraktivno. Krajolik i ljudi, njihova toplina i prijateljstvo me podsjećaju na dom. Volim naravno slavonsku kuhinju i vino. Moj prijatelj ima proizvod-

nju kulena, a kada sam ovdje jedem samo lokalne stvari. Najdraži su mi ipak ljudi jer su „jednostavni, autentični i iskreni“. Iznenađen sam koliko poštuju Njemačku iako ne govore njemački, ovdje se ne osjećam strancem.

- Na obali je mnoge pokvario turizam. Slavonci puno više rade i za manje novca. To me podsjeća na moje odrastanje u Istočnoj Njemačkoj. Za mene je prava Hrvatska u Slavoniji. Vama se događa slična situacija kao nakon ujedinjenja Njemačke. Postizanje EU standarda u Hrvatskoj ne bi trebalo očekivati brzo, no mislim da nije u redu da mladi napuštaju Slavoniju koja ima puno toga za ponuditi. Slavonija i Hrvatska trebaju mlade ljude s progresiv-

nim idejama i inovacijama, no bez napuštanja tradicije - poručuje.

Guhl je prije posvete pisanju i putovanju radio u Wüstenrotu u Njemačkoj. U Hrvatskoj još živi od ušteđevine, želja mu je osim pisanja knjige i traženja doma, sudjelovati u životu zajednice pa rado dijeli savjete.

- Kutjevo ne bi trebalo biti poznato samo po degustacijama vina. Gosti iz domovine i inozemstva žele više! Trebate ciljati na individual-

ne putnike i obitelji. Slavonija je vrlo obiteljski prostor. Cikloturizam, poljoprivredni turizam, planinarstvo, kulturni turizam su područja u kojima imate svoje prednosti. Europa ne želi tiptično europsko u Slavoniji. Slavonija treba obogatiti Europu! Nadam se da ćete zadržati svoju simpatičnu prirodu, jednostavnost, poštenje i radost života. Ono što vam nedostaje je pravovremeno objavljivanje događaja. Glavni događaji će-

sto su najavljeni tek jedan tjedan unaprijed. To je prepreka za turiste koji planiraju odmor. Morate ih najaviti i izvan Facebooka, informacije moraju biti dostupne i pregledne na početnim stranicama gradova i klubova. Jedna od slavonskih karakteristika je i nedostatak pokretljivosti. Uvijek se nasmijem kada ljudi govore da im je 85 km do Osijeka daleko. U Slavoniji je i pet kilometara već svjetska turneja - ustvrdio je Guhl.

PRIZNANJE OD SUNARODNJAKA Američki Hrvati Mikeu Grgichu dali nagradu za životno djelo

Hrvatski vinar iz Kalifornije Miljenko „Mike“ Grgich dobio je nagradu za životno djelo Nacionalne federacije američkih Hrvata (NFCA). Nagradu mu je početkom

srpnja uručio predsjednik Federacije Paul Tonšetić-Kunder. Nije riječ samo o priznanju za njegov rad kao vinara kojim je proslavio kalifornijska vina, nego i zato što je uspješan poslovni čovjek koji trajno podupire hrvatsku kulturu. Kad je primio nagradu, Grgich se prisjetio savjeta koji mu je dao otac prije odlaska iz Hrvatske u Ameriku: Večer prije mog odlaska iz bivše Jugoslavije otac mi je rekao da mi može dati samo jedan savjet, a to je da svaki dan napravim tri stvari. Prvo, što god učiniš, daj se sto posto, daj

sve od sebe. Drugo, pokušaj svaki dan naučiti nešto novo. Treće, pokušaj svaki dan steći novog prijatelja tako da u samo godinu dana imaš 365 novih prijatelja. Na degustaciji u Parizu 1976. jedno od dva pobjednička kalifornijska vina bio je Grgichev Chardonnay kojega su francuski suci ocijenili boljim od do tada neprikosnovanih najboljih francuskih vina i tako lansirali vina iz Kalifornije na svjetsko tržište. Nagrada je Grgichu uručena na njegovu imanju, tijekom tradicionalnog godišnjeg okupljanja u povodu Grgicheva 90. rođendana. (hrt)

Stomatološke ustanove u Hrvatskoj

LEDIKDENT DENTALNI CENTAR

Adresa: Vladimira Varičaka 22, 10000 Zagreb (blizina aerodroma i auto ceste)

Radno vrijeme: po dogovoru

Telefon: 00385 1 7771 705

Web: www.ledikdent.hr

E-Mail: info@ledikdent.hr

Usluge: Konzervativa, Protetika, Kirurgija, Implantologija, Ortodoncija

ORTOIMPLANT D.O.O.

Adresa: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb Business centar Green gold

(toranj V1, 2 i 3 kat)

Kontakt: dr. med. dent. Zdenko Trampuš

Telefon: 00385 1 6442 800

Mobitel: 00385 98 358 857

Web: www.ortoimplant.hr,

www.zahnaerztekroatien.de

E-Mail: info@ortoimplant.hr

20 godina Hrvatskog svjetskog kongresa

Edi Zelić

Foto: mediazzz agentur i Kristijan Šivak

Obilježavajući 20. obljetnicu osnutka Hrvatskog svjetskog kongresa, u Zagrebu je u prostorijama Hrvatske matice iseljenika održan sastanak Središnjeg odbora ove krovne udruge iseljenih Hrvata. U bogatom trodnevnom programu sudjelovalo je mnoštvo uglednika i delegata iz dvadesetak zemalja u kojima djeluju nacionalni kongresi. Hrvatski svjetski kongres jedina je krovna udruga Hrvata koja djeluje na svjetskoj razini i koja se uspjela održati čak dvadeset godina. Zajedništvo Hrvata u iseljeništvu i domovini bilo je i ostalo glavni cilj ove udruge koja je osnovana 1993. u hrvatskom državnom Saboru. Nove smjernice rada HSK

Za vrijeme ratova u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini u središtu pažnje je stajala humanitarna i druga pomoć domovini, ali se kroz godine fokus djelovanja promijenio. Danas je djelovanje HSK, među ostalim, usredotočeno na financijsko-monetarni doprinos iselje-

ništva, pravo pripadnika hrvatskog naroda na hrvatsko državljanstvo, zauzimanje za ravnopravnost Hrvata u BiH, dopisno glasovanje, zakon o oporezivanju inozemnih mirovina itd. Sve to predstavnici HSK istaknuli su i prilikom posjeta predsjedniku Republike Hrvatske, Ivi Josipoviću.

Otvarajući sastanak Središnjeg odbora i proslavu 20. obljetnice HSK u prostorijama, Mijo Marić, predsjednik HSK, istaknuo je važnost hrvatskog iseljeničtva kao druge najvažnije grane hrvatskog gospodarstva. Glasnogovornik HSK, fra Šimun Šito Ćorić, dao je kratki preslik dvadeset godina djelovanja krovne iseljeničke udruge, ujedno i članice Ujedinjenih naroda: „Puno emocija i rada je u ovoj organizaciji, koja pripada svima nama jer domovina i iseljeničtvo za mene je nedjeljivo... mi smo jedna duša i jedno srce“. Domaćin skupa, Marin Knezović, predsjednik HMI, poželio je dobrodošlicu uzvanicima i delegatima iz cijelog svijeta. Ivan Šuker, predsjednik saborskog odbora za Hrvate izvan Repu-

blike Hrvatske, izrazio je uvjerenje da bez jedinstva hrvatskog naroda u dijaspori i domovini ne bi bilo ni hrvatske države. „Domoljublje ste pokazali kada je to bilo najteže. Danas Vas pozivamo da dođete i profitirate u Hrvatskoj svojim znanjem i iskustvom“, rekao je Šuker i spomenuo važnost opstanka hrvatskog naroda u BiH, zbog čega je ključan ovogodišnji popis stanovništva.

Krstičević: Hrvatska Vlada ponosna je na djelovanje HSK

Predstojnica Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Darija Krstičević, skupu je prenijela pozdrave premijera Zorana Milanovića. „Hvala Vam na svemu što ste učinili za Hrvatsku, od materijalnih i novčanih davanja, preko lobiranja sve do uključivanja mnogih iseljenika u postrojbe Hrvatske vojske. Hrvati izvan Republike Hrvatske predstavljaju jako važan potencijal i prioritet za našu zemlju. Sada više niste prepušteni samima sebi. Državni ured za Hrvate izvan Hrvatske djeluje nadstranački. Osnova-

vali smo i Savjet za Hrvate izvan RH koji će se po prvi puta sastati u Zagrebu 19. prosinca ove godine. Hrvatska vlada je ponosna na djelovanje i uspjehe Hrvatskog svjetskog kongresa i uvjerena sam da ćemo biti čvrsti partneri i graditi mostove suradnje“, rekla je Krstičević.

Ivo Jelušić, saborski zastupnik SDP-a i potpredsjednik Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske, goste u HMI je pozdravio u ime predsjednika Sabora Josipa Leke. „Želimo iseljeničtvo dočekati ravnopravno sa što više konsenzusa i što manje strančarenja. Želimo pridonijeti tomu da se iseljenici osjećaju što bolje tamo gdje trenutno žive, ali i prilikom njihova dolaska u Hrvatsku. Svaki Hrvat ima pravo na državljanstvo i glasovanje, bez obzira gdje živi i tu nema nikakve dileme. Konkretno broj zastupnika dijasporu po meni je manje važan. Puno je važnija njihova djelotvornost, jer ako će mjesto za dijasporu služiti samo za političko potkusurivanje, onda je bolje da je manje takvih mjesta“, bio je vrlo jasan Jelu-

šić koji je također pozvao Hrvate da sudjeluju u popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini. „Postoji opasnost da Hrvati budu najveći demografski gubitnici u BiH. Ako broj Hrvata bude ispod deset posto stanovništva, bit će nam puno teže pregovarati o budućem položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini“.

Hrvati moraju opstati u Bosni i Hercegovini

Jozo Radoš, predsjednik Kluba zastupnika HNS-a u Saboru i donekadni zastupnik promatrač u Europskom parlamentu, govorio je pohvalno o ljubavi hrvatskih iseljenika prema domovini. „Kada bi i političari u Hrvatskoj pokazali barem jedan djelić takve ljubavi prema općem dobru i višim vrijednostima, kakvu je Vi pokazujete godinama, stvari bi izgledale mnogo drugačije“, kazao je Radoš.

Otvaranju sastanka Središnjeg odbora HSK nazočili su i drugi uzvanici. Na ovom mjestu spomenimo Sandru Švaljek, zamjenicu zagrebačkog gradonačelnika, saborskog zastupnika HDZ-a

Antu Babića, predstavnik stranke Laburista, bivše ravnatelj HMI, Antu Belju i Nikolu Jelinića, Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, o nekim ključnim iseljeničkim temama te o značaju i ulozi hrvatskog iseljeničtva. Nadalje, održani su prezentacija i poziv na sudjelovanje darovite djece iz iseljeničtva na natjecanja i kampo-ve genijalaca (Zagrebački računalni savez), Marin Sopta je predstavio Hrvatski iseljenički kongres 2014., Kata Oreč je govorila o projektu Adresmislu zalaganje Željke Lešić, Mateje Mandić i svih drugih koji su bili uključeni u pripreme. Bogati trodnevni program HSK u Zagrebu

Drugog dana zagrebačkog skupa izaslanstvo HSK je posjetilo Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Na sa-

stanku se razgovaralo o Hrvatskim svjetskim igrama kojima je pokrovitelj Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, o nekim ključnim iseljeničkim temama te o značaju i ulozi hrvatskog iseljeničtva. Nadalje, održani su prezentacija i poziv na sudjelovanje darovite djece iz iseljeničtva na natjecanja i kampo-ve genijalaca (Zagrebački računalni savez), Marin Sopta je predstavio Hrvatski iseljenički kongres 2014., Kata Oreč je govorila o projektu Adresmislu zalaganje Željke Lešić, Mateje Mandić i svih drugih koji su bili uključeni u pripreme. Bogati trodnevni program HSK u Zagrebu

Velika svečanost održana u Hrvatskoj matici iseljenika u Zagrebu

Dvadeset godina postojanja Hrvatskog svjetskog kongresa svečano proslavljeno u Zagrebu. HSK uspostavio odličnu suradnju s Državnim uredom za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Iseljeničtvo posjeduje ključne potencijale za razvoj Hrvatske. Svečana gala večer i prezentacija globalnog projekta ICTY Injustice. General Mladen Markač zahvalio dijaspori na potpori. Okrugli stol s uglednim predavačima. Mlade generacije ubuduće moraju preuzeti kormilo.

radnji između HSK i bratiteljske udruge „Zavjet“ (Boris Mužanović). Glavni gost gala večeri bio je general Mladen Markač. Pozivu HSK odazvali su se i zagrebački gradonačelnik Milan Bandić te gospođićko-senjski biskup Mile Bogović. Među gostima su bili i Đurđa Šušak, Venera Kordić, general Željko Glasnović, Ante Pavlović i mnogi drugi uzvanici iz crkvenog društvenog života. Predstavljen projekt ICTY Injustice, general Markač zahvalio na potpori

U sklopu večeri Danijel Lučić, Petar Ćosić i Edi Zelić održali su prezentaciju o globalnim akcijama „ICTY Injustice“ kojima je pokazano zajedništvo iseljene i domovinske Hrvatske u borbi za vraćanje pravde u ravnotežu u slučajevima generala Mladena Markača i Ante Gotovine.

Organiziranjem demonstracija, pokazivanjem crvenih kartona sudu u Haagu, slanjem božićnih čestitki generalima, paljenjem plamena slobode, pjevanjem hrvatske himne i mnogi drugim akcijama, Hrvatski svjetski kongres okupio je Hrvate od Kanade, SAD-a, Brazila, Argentine, Europe do Južne Afrike i Australije. Priključili su se, naravno, i sunarodnjaci u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Pravda je, na kraju, vraćena u ravnotežu puštanjem Mar-kača i Gotovine na slobodu, a istaknuto je da se ne smije i neće zaboraviti na šestorku Hrvata iz Bosne i Hercegovine. General Mladen Markač zahvalio je svima na moralnoj potpori koja je dopirala do naših generala u Den Haagu i koja im je davala dodatne hrabrosti i strpljenja. Posebne zahvalnice predane su Anti Pavloviću, dugogodišnjem istaknutom funkcioneru Hrvatskog nogometnog saveza koji se zdušno zalagao za povezivanje s Hrvatima u iseljeničtvu. Pavloviću je zahvalnicu predao Petar Kuntić, zastupnik hr-

vatske manjine u parlamentu Republike Srbije. Zahvale su primili i fra Šimun Šito Ćorić, Ivan Curman, Željka Lešić, Diana Vukušić i Josip Ante Sovulj.

Okrugli stol s uglednim predavačima

Šlag na kraju sastanka Središnjeg odbora HSK bio je vrlo zanimljivi Okrugli stol na kojem su sudjelovali dr. sc. Božo Skoko (Prednosti i opasnosti za Hrvatsku u EU), dr. sc. Ivan Čizmić (Hrvati izvan domovine: broj, identitet i snaga), mons. dr. Vinko Puljić (Stanje i perspektive hrvatskog naroda u BiH), Mijo Marić (Mogućnosti Hrvata i njihovih potomaka u stranim zemljama), dr. sc. Ljubo Jurčić (Gospodarske aktualne prilike i perspektive Republike Hrvatske), fra Miljenko Stojić (U potrazi za poratnim žrtvama komunizma), dr. sc. Slaven Letica (Nacionalne manjine u Hrvatskoj: bogatstvo ili opterećenje?) te dr. sc. Davor Pavuna (Dometi planetarne Hrvatske u EU ili što nam je činiti u današnjim prilikama hrvatskog naroda?).

NOVINAR I PUBLICIST IVAN UGRIN

Borio sam se i borit ću se da u Hrvatskoj bude bolje

Marina Stojak

Splitski novinar i publicist Ivan Ugrin, koji je jedno vrijeme uređivao europsko izdanje Slobodne Dalmacije, nedavno je objavio novu knjigu „Još Hrvatska nij’ propala!“ U njoj je sabrao osvrte na neke događaje hrvatske društvene zbilje od početka 2011. do konca 2012. godine odnosno kolumne koje je u tom razdoblju objavljivao u „Slobodnoj“ - u subotnjem prilogu Spekta. Događaji su redovito nametali “temu tjedna” s dva suprotna gledišta - lijevog i desnog. Ugrinu u tzv. desnu poziciju odnosno stranu dodatno je naglašavala i desna stranica u novinama na kojoj je njegov komentar, ali to je potpuno sporedno. Izabrana 72 komentara, koji nisu poredani po sadržaju nego kronološki, što knjizi daje svojevrsnu dinamiku, znakovita su kronika još uvijek aktualne tzv. hrvatske tranzicije, koje se kroz prizmu teologije povijesti može nazvati i presvlačenjem Zmije u Hrvatskoj, kako je u predgovoru napisao velečasni Anđelko Kačunko.

Kolega Ugrin, kako ide to s presvlačenjem Zmije u Hrvatskoj?

- Kad bismo našu zbilju promatrali samo iz ovozemaljske perspektive, onda bismo uistinu trebali biti zabrinuti jer Zmija, budimo precizniji, Nečastivi, plete neke čudne niti ne samo Lije-pom našom nego diljem planeta Zemlje. Živimo u vremenu “diktature relativizma”, kako je precizno ovo doba okarakterizirao papa u miru Benedikt XVI., u što se uvjeravamo iz dana u dan. Kao jedan od osobitih simbola odbacivanja Boga i kršćanskih naravnih vrednota iz života zapadne civilizacije je nevjerojatno ozakonjivanje istospolnih brakova s mogućnošću posvajanja djece, te nametanje neprirodne rodne ideologije, što dovodi do razaranja antropologije po kojoj je čovjek slika Božja, muško i žensko, kojima je Stvoritelj namijenio ulogu prokreacije, stvaranja potomstva. I tako ovaj svijet od pamtivijeka postoji i opstat će samo oni narodi koji budu i dalje živjeti te istinske vrednote. Ja se duboko nadam da i naš hrvatski narod neće nestati s povijesne scene, i zato pišem i objavljujem knjige da bi ukazivao svom narodu na činjenicu da ne smijemo sebi

dopustiti moralno srozanje koje bi za nas bilo pogubno jer smo maleni, a iz godine u godinu demografsko stanje je u Hrvatskoj tako loše da nas s ovakvim trendom za stotinjak godina uopće više neće biti u našim povijesnim zemljama.

Što su glavni uzroci takve pogubne hrvatske demografske slike?

- Prije svega činjenica da smo mi kroz cijelu svoju povijest bili na braniku, čuvali Europu od osmanlijskih presizanja. Dok su se drugi razvijali, mi smo ginuli za krst časni i slobodu zlatnu, samo su nam rimski Pape davali pravu potporu i priznanja, prošli smo teške godine kroz dvije umjetne jugoslavenske tvorevine, te na kraju velika stradanja od velikosrpske i komunističke ideologije kako na Bleiburgu i Križnom putu tako i u nedavnom Domovinskom ratu. Uz to, veliki broj naši ljudi rastelio se u prošlom stoljeću diljem svijeta što zbog ekonomskih što zbog političkih razloga. I na kraju, i sami smo sebi krivi jer nismo i ne cijenimo život, malo se brakova sklapa i djece rađa, a i u nas se ukorijenilo zlo po- bačaja.

I, kakva nam je perspektiva?

- Na prvi pogled perspektiva i nije baš ružičasta. Dodatno hrvatsku zbilju opterećuje dugogodišnja recesija koja stvara dojam još veće apatije kod ljudi. Živi se teško, veliki je broj nezaposlenih, plaće su male, BDP i industrijska proizvodnja neprestano su u padu. Najgore je ipak što imamo nesposobnu kukuriku Vladu predvođenu SDP-ovcem Zoranom Milanovićem koja se pune dvije godine bavi stranačkim kadroviranjem, pa svjetonazorskim reformama kao što je nametanje spolnog odgoja u školskom sustavu protivnog većini roditelja koji svoju djecu žele odgajati u skladu s tradicionalnim načelima, potom nasilnim postavljanjem dvojezičnih tabli, dakle i na ćirilici, u hrvatskom gradu heroju i mučeniku Vukovaru, gdje još mnogi ljudi traže svoje najmilije pobijene u velikosrpskoj opsadi i na kraju besmislenim bahaćenjem spram Europske Unije u koju smo ušli nakon dugogodišnjih pregovora, da bi dva dana prije Milanović donio tzv. “lex Perković” kojim želi zaštititi jednog visokog dužnosnika UDBE od izručenja Njemačkoj gdje je osumnjičen zbog ubojstva emigranta Stjepana Đurekovića.

Ne kažem ni da su sve prijašnje HDZ-ove Vlade bile dobre, osobito zahvaljujući bivšem pre-

mijeru Ivi Sanaderu u zemlji se razvila korupcija i lopovluk, međutim, Hrvatska se na čelu s dr. Franjom Tuđmanom i hrabrim braniteljima oduprla četničkoj agresiji JNA. Veliku nam je pomoć pri tome dala naša dijaspora, i kako god je bilo teško nismo bili toliko zaduženi kao što smo danas.

Već u Račanovo vrijeme, ondašnja petokraka koalicija počela je veliku rasprodaju nacionalnog blaga a posljedice loše privatizacije još uvijek osjećamo. K’tome, međunarodna je zajednica radila toliki pritisak na Hrvatsku koja je u Haag morala izručiti svoje generale koji su samo vodili obrambeni rat.

I kad smo već mislili da je i Bog digao ruke od nas, dogodila se oslobađajuća presuda za Gotovinu i Markača koju je izrekao sudac Theodor Meron, a ne zaboravimo, njegovo ime u prijevodu znači Božji dar, što je bio razlog ogromnog olakšanja i velike radosti za cijelu naciju u domovini i inozemstvu. Nakon toga događaja odlučio sam objaviti ovu knjigu i dati joj naslov “Još Hrvatska nij’ propala!” jer sam uvjeren da je to doista tako i da u narodu još ima snage i pojedinaca koji gledaju prema naprijed, što je potvrdila i građanska inicijativa “U ime obitelji” s prikupljenih 750 tisuća potpisa kako bi se u Ustav RH unijela odredba po kojoj je brak život-

rujan 2013.

na zajednica žene i muškarca.

Je li vidite izlaz iz situacije u kojoj se Hrvatska nalazi?

- Ja sam po prirodi realni optimist, i kad se ne bih nadao boljim danima, onda bih bio protiv svojih uvjerenja. Uvijek sam se borio i to ću nastaviti u skladu s mojim mogućnostima, da život u Hrvatskoj bude bolji za sve njene građane. I ova moja najnovija knjiga koju sam već predstavio u mnogim mjestima u domovini s naslovom koji motivira i potiče, “Još Hrvatska nij’ propala!”, skromni je prilog nastojanjima da u Lijepoj našoj ljudi budu zadovoljniji, da se više nikad ne dogodi da neki hrvatski branitelj ili politički idealist poput Zvonka Bušića digne ruku na sebe razočaran stanjem i odnosom prije svih političara prema Hrvatskoj. Poštujem demokraciju i vjerujem da će se promjene dogoditi u sljedećim izborima kad god oni bili, no, prije svega očekujem da će u prvi plan do izražaja doći sposobni ljudi u svim životnim područjima, što sam i napisao u jednom svom tekstu prije par dana:

Sanjam Hrvatsku... u kojoj će ljudi živjeti sretno i u blagostanju, za koju će se skrbiti poštene političari, gospodarstvenici, učitelji, profesori, liječnici, akademici, ribari, svećenici, radnici... jednom riječju naših ljudi iz dijasporu u rodnu grud, jer zajedno smo jači.

Sanjam Hrvatsku... u kojoj će moje četvero djece živjeti u miru i blagostanju, za koju će se skrbiti poštene političari, gospodarstvenici, učitelji, profesori, liječnici, akademici, ribari, svećenici, radnici... jednom riječju naših ljudi iz dijasporu u rodnu grud, jer zajedno smo jači.

zemlju u kojoj “svaki čovjek more živ bit”, kako je zapisano u dičnom Poljičkom statutu...

Sanjam Hrvatsku... u kojoj će moje četvero djece živjeti u miru i neće iseliti iz nje...

Hoćemo li ikada dosanjati takvu Lijepu našu?

- Da je nekome u Lijepoj našoj prije samo tridesetak godina bilo postavljeno pitanje nadali se slobodnoj Hrvatskoj, mislim da bi malo tko odgovorio pozitivno. Pa ipak, taj smo vjekovni san, Bogu hvala doživjeli i živimo u svojoj samostalnoj i suverenoj zemlji. Za slobodu su živote dali mnogi naši naraštaji, a osobito hrabri branitelji koji su gotovo gorluki, s krunicama okovrta, ustali u obranu domovine i za to im moramo biti vječno zahvalni.

Kao i činjenici da Gospa u Međugorju s djetecom govori hrvatski i da su nam tolike molitve i žrtve kao i pomoć naših ljudi sa svih strana svijeta omogućili da ostvarimo državotvorne snove. Uvjeran sam da ćemo živjeti u miru i blagostanju u svojoj zemlji, ako udrugi smo snage domovinska i iseljena Hrvatska, osobito sad kad smo bez granica u istoj Europskoj uniji. To je, po meni, sigurna dobitna kombinacija koju treba na sve načine podržavati, a među njim i poticati povratak naših ljudi iz dijasporu u rodnu grud, jer zajedno smo jači.

SANJAM HRVATSKU...

Piše: IVAN UGRIN

Ovih dana obilježena je pedeseta obljetnica znamenitog govora kojeg je održao Martin Luther King, koji se obično popularno naziva „I have a dream“. „Sanjam da će moje četvero djece jednog dana živjeti u zemlji u kojoj će se vrednovati njihove osobnosti...“, najčešće je citirani dio iz javnog govora koji se smatra kao jedan od najvećih u američkoj i svjetskoj povijesti.

Ponukan posljednjim zbivanjima u Lijepoj našoj, usudujem se i ja sanjati na javi.

Sanjam Hrvatsku... u kojoj više nikada nijedna vlast neće biti protunarodna, nesposobna i licemjerna poput ove sada, koja će na svoj narod u gradu heroju Vukovaru poslati policiju kako bi brutalno postavili dvojezične table, na ćirilici i ćirilici, što već mjesecima izaziva prosvjede vukovarskih stradalnika od kojih mnogi još traže svoju ubijenu djecu, roditelje, prijatelje...

Sanjam Hrvatsku... u kojoj potpredsjednik Vlade neće biti ministar policije koji kao argumente koristi samo silu i specijalce ni krive ni dužne protiv svojega naroda...

Sanjam Hrvatsku... u kojoj premijer i ministar branitelja neće širiti laži kako su branitelji digli ruku na policiju. Ne lažite gospodo s vlasti, branitelji nikada nisu digli ruku na hrvatsku policiju, oni su samo ustali protiv velikosrpske četničke agresije, oslobodili zemlju i danas očekuju da se s pijetetom odnosite prema gradu heroju a ne da ponovno davate soli na ranu postavljanjem ćirilicnih tabli.

To Hrvati u Vukovaru doživljavaju kao novu agresiju i čekićima udaraju na vaše nametanje sile. Vi ste ti, gospodo na vlasti, koji u Vukovaru produljujete ratno stanje i na svu sreću u ovakvoj

uzavreloj situaciji bilo je i više nego razumnog ponašanja s obje strane, kako prosvjednika, tako i policijskih službenika...

Sanjam Hrvatsku... u kojoj više neće biti ovakvih licemjera koji se izruguju europskim pravnim stečevinama i štite izvanrednim zakonima kao što je „lex Perković“ UDBA-ške zločince, a s druge strane drže se „kao pijani ploti“ zakonskih odredbi koji ne pridonose suživotu većinskog i manjinskog naroda u Hrvatskoj...

Sanjam Hrvatsku... u kojoj više nikada svjetonazorska manjina neće nameštati većini u Lijepoj našoj svoja moralna pravila ponašanja, u kojoj će se poštivati brak i obitelj kao zajednica muškarca i žene, u kojoj se našu djecu neće kvariti nekim modulima o rodnoj ideologiji i sličnim bjelosvjetskim nastranostima...

Sanjam Hrvatsku... u kojoj nijedan branitelj neće više dignuti ruku na sebe jer ga je Hrvatska iznevjerila, Hrvatsku u kojoj će biti mjesta i za idealiste koji ne žele živjeti u Platonovoj pećini kako je u svom oprostajnom pismu napisao Zvonko Bušić...

Sanjam Hrvatsku... u kojoj raznorazni podoficirčići, petokolonaši i ina piskarala koja javno potpisuju ugovore s vragom, neće više svojom pokvarenosti zagađivati naš javni život i vaditi trunove iz oka drugih ljudi pored brvna u njihovim očima...

Sanjam Hrvatsku... koju više nitko neće bezočno potkradati, u kojoj će vlasti služiti narodu koji ih je izabrao, a nesposobnost i neznanje neće pokrivati neprestanim izazivanjem ideoloških sukoba i isključivo svjetonazorskom reformom...

Sanjam Hrvatsku... u kojoj će ljudi živjeti sretno i u blagostanju, za koju će

se skrbiti poštene političari, gospodarstvenici, učitelji, profesori, liječnici, akademici, ribari, težaci, biskupi, svećenici, radnici... jednom riječju vizionari koji znaju kako će od Lijepe naše stvoriti zemlju u kojoj „svaki čovjek more živ bit“, kako je zapisano u dičnom Poljičkom statutu...

Sanjam Hrvatsku... u kojoj će moje četvero djece živjeti u miru i neće iseliti iz nje...

PROMOCIJA KNJIGE U FRANKFURTU

Svoju najnoviju knjigu “Još Hrvatska nij’ propala!”, novinar Ivan Ugrin predstaviti će u subotu 5. listopada u Frankfurtu. U organizaciji Hrvatske katoličke župe Frankfurt promocija će se održati u okviru programa proslave mladomisničkog slavlja don Ante Omazića. Predstavljanje je nakon večernje mise u 19 sati u crkvi St. Antonius, Westend, Savignystr. 15, a u glazbenom dijelu programa nastupit će klapa “Murterini”.

KAPELAN FR. MATIJAS FARKAŠ

Franjevci su u meni probudili klicu zvanja

Ovog ljeta je za kapelana u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Hamburgu koju vode hrvatski dominikanci imenovan fr. Matijas Farkaš, gdje je kapelan bio Marko Bijelić. Fr. Matijas Farkaš je vršio službu kapelana u župi Kraljice sv. krunice pri istoime-nom samostanu u Zagrebu. Vječne zavjete je položio 7. lipnja 2007. godine u Zagrebu, zaređen je za đakona 3. kolovoza 2010. godine u Zagrebu, a za svećenika 10. lipnja 2011. godine u Dubrovniku.

Kada ste ušli u Red? Kakvo je to vrijeme bilo, kakav duh vremena? Odakle ste došli - rodno mjesto, zavičaj, djetinjstvo?

U Red sam kao kandidat stupio Jubilejske 2000. godine Gospodnje. Osim što je bila svečana Jubilejska godina koju je papa Ivan Pavao II. otvorio simbolično otvarajući vrata Bazilike sv. Petra, sjećam se također da te godine Hrvatska nogometna reprezentacija nije sudjelovala na Europskom prvenstvu u Belgiji i Nizozemskoj. U to vrijeme sam živio u Bugojnu, rodnom mjestu u koje sam se sa svojom obitelji vratio 1998. nakon šest godina izbjeglištva.

No, vratimo se malo unatrag, u 1981. godinu kada me rodila moja draga mama Tilda. Prije mene su tata Juraj Viktor i

mama Tilda, Božji suradnici i sukreatori sukreirali dvije sestre i jednog brata a nakon mene još jednu sestru, tako da nas je ukupno petero! Mladići i djevojke, muškarci i žene moje generacije svoje djetinjstvo redovito dijele na 'vrijeme prije rata' i 'vrijeme poslije rata', pa ga i ja tako dijelim jer je rat na prostorima bivše Juge bitno utjecao na moj život. Prije rata sam živio prekrasno djetinjstvo. Kažu da sam bio 'k'o muha bez glave'. Bilo me je po cijelom gradu Bugojnu. Iako Bugojno nije velik grad u ono vrijeme imao sam osjećaj da ja ogroman. Nisam nikada razmišljao o tome da ga napustim. Dok sam kao dijete razmišljao o svojoj budućnosti ona nije išla van granica Bugojna, tj. od Gornjeg do Donjeg Vakufa. Ljeta su bila najljepša ljeta igdje: obiteljski izleti i kupanja na Vrbasu, odlazak s društvom na bazene, igranje 'žmure', 'žandara i lopova', 'lopte iza gimnazije' (iako nikada nisam bio posebno dobar nogometaš, bio sam uvijek požrtvovan suigrač)...

Zime u Bugojnu su bile najljepše zime igdje, uz mnogo snijega. Dok sam živ sjećati ću se večeri u kojima sam lijegao uz željku da sutra padne snijeg a onda i buđenja uz 'snijeg preko glave'. To su bile zime! U školu se išlo una-

„Pred završetak srednje škole počeo sam ozbiljno razmišljati o svećeničkom pozivu. Nisam previše dvojio kamo pripadam – u samostan ili u «petrovce». Kako sam iz mnogočlane obitelji bilo mi je logično živjeti u redovničkoj zajednici pa sam prvotno razmišljao o franjevcima.

toč dubokom snijegu jer je to za Bosnu bilo sasvim normalno. Poslije škole je slijedilo pravljenje bun- kera i snježni rat na igralištu iz gimnazije... Skoro sam zaboravio... sjećam se da smo u podrumu čuvali željezne bijele sanjke, sa šperpločom za sjed-nje, koje sam svake zime izvlačio na danje svjetlo, brižno ih podmazivao vo- skom svijeće za što brže spuštanje niz Obješenicu, uzvišicu pokraj magistra- le, savršenu za sanjkanje. Neki prijatelji su moje bi- jele sanjke zvali 'bolničke'.

Ne znam zašto. Uz sve to volio sam ići u crkvu sv. Ante Padovanskog. Moji ozbiljniji kontakti sa žu- pom, koju su, pogađa- te, vodili franjevci počere', 'žandara i lopova', 'lopte iza gimnazije' (iako nikada nisam bio poseb- no dobar nogometaš, bio sam uvijek požrtvovan suigrač)...

„Po povratku u Bugojno 1998. godine shvatio sam da ni Bugojno više nije moj dom, jer to više nije bilo «ono Bugojno». Strahote rata i uništavanje nije zaobišlo ni naš mali grad. Osjećala se tjesko- ba, neki čudan pritisak. Sve je bilo drukčije: ljudi, kuće, ulice... Ni ljeta, ni zime više nisu bile iste.

kaznu dobivao zabrane pristupanja oltaru i pri- bližavanje istome na ma- nje od 5 metara. Srećom, to se nije događalo često. Promatrao sam fratre koji su tada živjeli u samosta- nu. Sjećam se i njihovih imena: fra Janko, fra Niki- ca, fra Ante, fra Stipo, fra Tomislav. Posebno su na mene utjecali fra Nikica i fra Ante. Fra Nikicu su za vrijeme rata ubili ispred samostana u Fojnici. S njima smo igrali «lopte», išli na kupanje, izlete...

I taman kada sam se počeo aktivno uključivati u život moje župe, moga grada počelo se go- voriti da «RAT nikom nije BRAT». Počela su molitve- na okupljanja ispred Kul- turno sportskog centra Bugojno. Molili su hodže, li su pripravom za Prvu pričest. Pripravu je vodi- la s. Ružica koje se i danas rado sjetim, posebno nje- nog dražesnog osmije- ha i razigranog glasa. Ali i onih 100 pitanja koje sam morao naučiti da bih mo- gao ići na Prvu pričest. U to vrijeme sam se pridru- žio ministrantskoj grupi. Uživao sam u ministri- ranju iako sam nekada znao biti nemiran za vri- jeme mise, pa sam kao

U grad se odjednom uvukla neka čudna tiši- na. «Drugarica» učiteljica naprestano je govorila da ne smijemo gledati Dnev- nik. Sve nas je manje bilo u školskim klupama. Po- čele su straže po gradu i

više se nismo mogli kre- tati slobodno. Nismo se više mogli igrati napolju, ni lopte, ni «žmure», a po- sebno ne žandara i lopo- va. Jedne večeri čuo sam čudnu tutnjavu, kao tut- njavu gromova. Prozori su se tresli. Nakon neko- liko dana tata i mama su rekli da odlazimo. Bilo je to na Cvjetnicu 1992. go- dine. Naša i ujkina obitelj smjestila se u posljednje autobuse koji su napu- štali Bugojno. Tata i ujko su ostali. Sjećam se da su nam mahali, a mama i ujna su govorile da ćemo se brzo vratiti. Ipak je naš povratak potrajao punih šest godina. To razdvaja- nje obitelji za mene je bio šok. Tek tada sam shvatio da se događa nešto jako čudno. Neprestano sam sanjao da su tatu uhvati- li, da su ga ubili, da ga više neću vidjeti. Počeo sam se mijenjati i razmišljati o stvarima o kojima djeca ne bi trebala razmišljati.

Sve se to duboko urezalo u moje biće. Tata je bio sr- čani bolesnik pa je od voj- nih vlasti dobio dozvolu otići iz Bugojna tako da smo ga vidjeli već za Bo- žić. To mi je bio jedan od najdražih Božića ikad. Ratno vrijeme neću vam opisivati (možda nekom drugom prilikom) jer do- bro znamo što se doga- đalo.

Što se tiče mog kasnijeg djetinjstva, obrazovanja i razvoja biti će dovoljno reći da sam do povrat-

ka u Bugojno 1998. godi- ne promijenio šest škola i devet adresa stanovanja. Nigdje nisam bio doma iako smo za svako prebi- vališće govorili da nam je dom. Nakon odlaska iz Bugojna došli smo kod tetke u Zagreb, na Pešče- nicu, u Pandakovićevu, danas Mečarovu ulicu. Tu sam prvi put upoznao dominikance jer sam ne- djeljom odlazio na misu u kapelicu u Ludinskoj uli- ci. Sjećam se da sam vi- dio 'bijele časne' i da sam mislio da su to kuharice jer je časna koja je kuhala u samostanu u Bugojnu stalno bila u bijelom. Lo- gičan zaključak, zar ne? Tada sam prvi put čuo za Dominikanski red.

Po povratku u Bugojno 1998. godine shvatio sam da ni Bugojno više nije moj dom, jer to više nije bilo «ono Bugojno». Stra- hote rata i uništavanje nije zaobišlo ni naš mali grad. Osjećala se tjesko- ba, neki čudan pritisak. Sve je bilo drukčije: lju- di, kuće, ulice... Ni ljeta, ni zime više nisu bile iste. I ja sam se bio promijenio. Bugojanci i rodbina koji su me vidjeli nakon toliko godina govorili su: «Nije ni Mate što je nekad bio!», «Mate više nije k'o muha bez glave. Smirio se». Bili su u pravu. Smirio sam se. Možda i previše. Povrat- kom u Bugojno redovito sam odlazio u crkvu koja je od našeg stana udalje-

na 200-tinjak metara.

Često sam bio u dru- štvu s fratrima i časnim sestrama što je probudi- lo u meni neobičan osje- ćaj odnosno klicu zvanja. Sve sam se češće «dvatao» kako razmišljam o tome da je lijep život kojim žive fratri i časne. Pred završe- tak Srednje škole sam po- čeo ozbiljno razmišljati o svećeničkom pozivu. Ni- sam previše dvojio kamo pripadam – u samostan ili u «petrovce». Kako sam iz mnogočlane obitelji bilo mi je logično živjeti u redovničkoj zajednici pa sam prvotno razmišljao o franjevcima. Logično je bilo odlučiti se za taj potez ali On je planirao drukčije. Razgovarao sam sa župnikom. Nakon raz- govora napisao sam mo- lbu provincijalu franje- vačke provincije Bosne Srebrene. Odgovor je bio da se strpim do sljedeće godine. Bio sam razoča- ran. Tražio sam dalje jer nisam imao mira.

Svoje razočaranje sam podijelio s nekim članovi- ma župnog zbora. Jedna gospođa dala mi je broj telefona i rekla da se javim Isusovcima. Uz dužno po- štovanje prema Družbi, nije mi bilo ni na kraj pa- meti pridružiti se Isusov- cima. Ipak sam uzeo broj iz poštovanja prema gos- podi. Mama nije ima- la mira pa je ipak nazvala broj. Javio se portir domi- nikanskog samostana u

HRZ

Zagrebu. Slučajnost? Ne znam. Je li gospođa po- griješila kada je govorila o kome se radi? Je li 'Centra- la' 'krivo' prespojila? Ne znam. Ali znam da sam se sjetio da sam od nekoga na dar dobio knjigu o sv. Dominiku. Tata i mama su se sjetili da su svaki dan nakon krunice molili molitvu za dominikanska i svećenička zvanja koju je mama negdje dobila. U to vrijeme mama je pu- tovala u Zagreb kod tetke te se susrela s provincija- lom fr. Franom Prclom i fr. Slavkom Sliškoćem,

provincijalovim tajnikom. Vrlo brzo sam dobio pi- smo od tadašnjeg postu- lanta Ivana Čelića s kojim sam dogovorio dolazak u Zagreb. Tada sam pri- mljen kao kandidat. Usli- jedilo je nekoliko susreta na dar dobio knjigu o sv. Dominiku. Tata i mama su se sjetili da su svaki dan nakon krunice molili molitvu za dominikanska i svećenička zvanja koju je mama negdje dobila. U to vrijeme mama je pu- tovala u Zagreb kod tetke te se susrela s provincija- lom fr. Franom Prclom i fr. Slavkom Sliškoćem,

provincijalovim tajnikom. Vrlo brzo sam dobio pi- smo od tadašnjeg postu- lanta Ivana Čelića s kojim sam dogovorio dolazak u Zagreb. Tada sam pri- mljen kao kandidat. Usli- jedilo je nekoliko susreta na dar dobio knjigu o sv. Dominiku. Tata i mama su se sjetili da su svaki dan nakon krunice molili molitvu za dominikanska i svećenička zvanja koju je mama negdje dobila. U to vrijeme mama je pu- tovala u Zagreb kod tetke te se susrela s provincija- lom fr. Franom Prclom i fr. Slavkom Sliškoćem,

provincijalovim tajnikom. Vrlo brzo sam dobio pi- smo od tadašnjeg postu- lanta Ivana Čelića s kojim sam dogovorio dolazak u Zagreb. Tada sam pri- mljen kao kandidat. Usli- jedilo je nekoliko susreta na dar dobio knjigu o sv. Dominiku. Tata i mama su se sjetili da su svaki dan nakon krunice molili molitvu za dominikanska i svećenička zvanja koju je mama negdje dobila. U to vrijeme mama je pu- tovala u Zagreb kod tetke te se susrela s provincija- lom fr. Franom Prclom i fr. Slavkom Sliškoćem,

„Što god u životu planirao, koji god želio ostvariti, što god želio postati, ako imaš osjećaj da je to do- bro i korisno za tebe, pomoli se Bogu da ti pomo- gne to osmisliti i traži Njegovu mudrost i savjet. Budi hrabar, donesi odluku i kreni u realizaciju ideje i plana jer si počeo na savršenim temeljima, na čvrstoj Stijeni

da ti pomogne to osmisli- ti i traži Njegovu mudrost i savjet. A onda budi hrabar, donesi odluku i kreni u re- alizaciju svoje ideje, svoga plana jer si počeo na savr- šenim temeljima, na čvr- stoj Stijeni (pročitaj: Mt 7, 24–28). Bog će te podržati i voditi. I naravno, očekuj nevolje i probleme, zapre- ke i barikade, padove i oz- ljede ali se nemoj bojati jer Bog je uza te!

Na oglasnoj ploči u mo- joj sobi stoje zapisane ri- ječi bl. Ivana Pavla II. koje sam zapisao prije nego je preselio Ocu, još za vrije- me postulature: «Ono što vrijedi u životu, to čovje- ka i košta!» Stoga, nemoj se bojati živjeti, raditi, žrtvo- vati se kada se trudiš živje- ti s Bogom jer to nije rizik nego jedina prava sigur- nost. (<http://studenti.dominikanci.hr>)

Bugojanska majka Marija Miloš

Katu Šoljić je vjerojatno sudbina predodredila da bude personifikacijom hrvatske žrtve, jer postoje i druge majke, druge Kate, čija je žrtva moguće bila i veća od Katine, ili je bila jednaka Katinoj, ili nešto manja od Katine, jer ne postoji vaga kojom bi se izvagala težina ili pak veličina nečije žrtve, no za te majke nikada nitko nije čuo, ni za njihovo ime, niti za veličinu njihove žrtve, baš kao da nisu ni postojale, baš kao da se njima ništa nije niti dogodilo! O jednoj od takvih pišem ovih nekoliko redaka, jer bi me bilo sram umrijeti, a da o ovoj ženi ne napišem ovih nekoliko riječi. (Stjepan Vukadin)

Nešto malo je poznato što se dogodilo s Hrvatima u Bugojnu sredinom srpnja 1993. Često je u medijima spominjano odvođenje iz logora dvadesetak bugojanskih Hrvata, o kojima se do danas ništa nije saznalo. Većini pak nije poznato, da je ovaj slučaj s odvođenjem tek jedan, moglo bi se reći vrlo mali, segment ukupne ovdašnje hrvatske nesreće! Sredinom devedesetih prošloga stoljeća s prijateljem sam došao pred Hotel Andrija u Solari-su, te sam poželio vidjeti Ovu Ženu. Pitao sam se kako ćemo ju naći, kada je moj prijatelj, koji ju je poznao, pokazao na usamljenu, sasvim osijedjelu, ženu kako stoji uz ostakljeni hodnik hotela, bradom oslonjena na šaku desne ruke i gleda negdje daleko. Dugo sam ju promatrao, a da ona toga nije svjesna, jer

je očigledno bila sasvim odsutna, sama sa sobom, jer oko nje nije bilo baš nikoga. Stjecao sam dojam da ni ona sama nije znala u što gleda. Kao da je bila okružena nekom beskrajnom prazninom! Nas dvojica nismo imali vremena toga časa ući u hotel, jer smo trebali obaviti neki posao u Vodica-ma. Vratili smo se nakon dva sata, te sam prijatelja opet upitao kako ćemo sada pronaći Mariju Miloš, kako se ona zvala, na što mi je on odgovorio „eno ti je na istomu mjestu“. Kada sam podigao pogled vidio sam Mariju kako i dalje gleda negdje u daljinu. Premda se ona nalazila zaista daleko od mjesta svoje potpune nesreće, kao da je željela tim pogledom dosegnuti neke nove daljine, te od svoje nesreće bježati dalje, bez zaustavljanja! Kada sam pokušao foto aparatom “zabilježiti”

taj njen pogled u daljinu, moja kretnja nju je kao trgnula i ona je pogledala u mene, tako da je moja namjera propala.

Ušli smo u Marijinu hotelsku sobu, upoznali se i popričali s njom, na kraju ju zamolivši da na kratko iziđe kako bih s njom napravio nekoliko snimaka izvan hotelske sobe. Kada i danas promatram te snimke, sve mi to odiše beskrajnom tugom. Pokušavajući se u mislima vratiti u ono vrijeme, osobno mislim da je samo neki ludak, ili neki istinski dušmanin hrvatskog i muslimanskog naroda mogao započeti njihov međusobni rat, jer je nakon toga kaos u BiH postao skoro potpunim, a potpunim je postao kada su Alija i Babo zaratili u Kladuši. U srpnju 1993. u Gračanici kod Bugojna, nakon nekakvog ratnog sukoba Zdravko

i Anto Dilber, Stipo Grabovac, Fanika Harambašić, Mara i Josip Lučić, Stipo i Ratko Maros, Stipo Bošnjak, Hubert Šimić, Miroslav Miličević, Željko Miloš, te osobito Ivica (muž), te Mladen i Draško Miloš (sinovi) Marijini, koji, istina nisu svi iz Gračanice, usudili su se ostati kod svojih kuća, računajući da nikom ništa nisu skrivili, te da im njihovi susjedi neće ništa. Među njima je bilo i onih koji su rođeni 1920., 1928., 1930. i 1931. No, krivo su procijenili, jer su svi pobijeni, njihova tijela, u većini, nabacana na gomilu iza Osnovne škole u Gračanici (što zaista držim neprikladnim mjestom za takvo što) i prekrivena s kamionskom ceradom na ljetnoj žezi, a nakon petnaestak dana po hrvatskim ratnim zarobljenicima sahranjena. Zbog čega je ta uglavnom stara čeljad pobijena, to vjerojatno ni dragom Bogu nije poznato?! Nakon njihove smrti u župi Skopaljska Gračanica od 505 katoličke obitelji, nije ostao doslovno nitko. Preljepa crkva na Hum-

cu je potpuno devastirana, orgulje u njoj razvaljene, ono što je moglo gorjeti kasnije je zapaljeno, a na kraju je zvonik crkve eksplozivom srušen. Ostala je potpuna tišina! Marijinog muža Ivce, te njenih sokolova Mladena i Draška nakon toga više nema i nikada ih više neće biti. Izvjesno, zbog toga beskrajna tuga i zastrašujuća praznina u Marijinu pogledu u beskraju! Početkom veljače 2004. Ona je umrla nečujno, kako je i živjela, te je svoj konačan mir našla pored svoga muža i svojih sinova. U čemu je razlika žrtve Kate i Marije? Mišlim, ni u čemu! One su dale baš sve što su imale, te stoga pozivam sve koji ovo pročitaju, da se dostojno poklone njihovoj žrtvi, jednako onako kao što se klanjamo žrtvama strašnog zločina u Srebrenici.

OBEĆANA ZEMLJA ILI OBMANA?

Mladima u Kanadi za lagodan život trebaju godine mukotrpnog rada

Marija Radošević
(glas-slavonije.hr)

Gotovo odmah nakon mature, Brođanin Kristian Šarić spakirao je kofer i krenuo u Kanadu. Proveo je tamo godinu i ovih se dana vratio kući. Nakon informiranja o načinima odlaska i mogućnostima života i rada u Kanadi, krenuo je u realizaciju svoje ideje. Kanadsko veleposlanstvo, naime, svake godine rezervira 200 radnih dozvola u programu Work Canada, a dokumentacija je dostupna na internetu. Popunjavanje je prilično složeno i zahtijeva znanje engleskog jezika i dosta vremena, no ostvarivo je. Zahtjev se šalje u kanadsku ambasadu u Zagrebu, a odobrenje se čeka iz Beča i to gotovo dva mjeseca. Zapravo cijeli proces funkcionira po principu “tko prvi, njegova djevojka”.

Usavršavanje

No Kristianova pred-

nost bila je rodbina u Calgaryju, kamo se nakon dolaska i smjestio. Prvi mjesec protekao je, kaže, u intenzivnoj potrazi za poslom i već je pomalo očajavao jer je potraga bila potpuno neuspješna. Na kraju se uspio zaposliti u restoranu brze prehrane. Kako je njegov osnovni cilj dolaska u Kanadu bio, uz iskušavanje živo-

ta na drugom kontinentu i usavršavanje jezika, zarada - slabo plaćenim poslom nije bio zadovoljan, a većina kolega nije čak ni govorila engleski jezik.

- Nakon mjesec dana uz pomoć svoje tete kod koje sam stanovao, dobio sam posao u struci. Posao geodetskog tehničara bio je ono čemu sam se nadao i stvarno sam bio sretan.

Plaća je bila znatno veća, a posao izazovniji i dinamičniji. U toj tvrtki radio sam do povratka kući. Kanadske zime stvarno jesu hladne kao što se priča, no iako sam radio na terenu, nije bilo tako strašno. Čak sam doživio i nezgodu na radu - jedan dio teškog alata zgnječio mi je prst. Poslodavac se pokazao zaista korektan, platio je troškove liječenja, bilo sam na plaćenom bolovanju, a potom neko vrijeme radio u uredu - priča Kristian.

Stanovanje je skupo

Zahvaljujući o tom poslu i činjenici kako ne plaća stanarinu, uspio si je kupiti i neke vrijedne stvari koje je želio, ali za naše prilike, i uštedjeti. “Dobrim dijelom razlog tomu je neplaćanje stana i hrane te posao kojim sam bio zadovoljan. Međutim, mladi ljudi koji dođu sami, bez ikakve podrške, teško mogu

u nekom kraćem vremenskom roku očekivati veću zaradu i lagodan život. Stanarine su prilično visoke, a skupa je hrana hladna kao što se priča, no iako sam radio na terenu, nije bilo tako strašno. Čak sam doživio i nezgodu na radu - jedan dio teškog alata zgnječio mi je prst. Poslodavac se pokazao zaista korektan, platio je troškove liječenja, bilo sam na plaćenom bolovanju, a potom neko vrijeme radio u uredu - priča Kristian. a na kanadski način života nije se privikao. Nakon isteka jednogodišnje radne dozvole, vratio se u Slavonski Brod. “Bilo je to fantastično iskustvo, rada u struci, usavršio sam engleski jezik, upotrijebio. “Dobrim dijelom razlog tomu je neplaćanje stana i hrane te posao kojim sam bio zadovoljan. Međutim, mladi ljudi koji dođu sami, bez ikakve podrške, teško mogu

SELIDBE IZ NJEMAČKE U HRVATSKU

M. Mandarić

Schubertstraße 5
72535 Heroldstatt

Fon: 07389 615
Fax: 07389 9085960
Mobil: 0171 3435671

Croatia Wein Matic GmbH

Groß- und Einzelhandel
Import von Weinen, Spirituosen und Lebensmitteln aus Kroatien
Gastronomieservice

Öffnungszeiten:
Mo.- Fr. 9.00 - 18.30 Uhr
Sa. 9.00 - 15.30 Uhr
Inh.: Matic

Hammerbrookstr. 84
20097 Hamburg
fon/fax: 040 - 236 88 391
mobil: 0173 - 214 53 70
www.weinimport-croatia.de

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu.ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT 069 428 922 48
MÜNCHEN 089 12 03 44 66
STUTTGART 0711 740 99 215
FRANCUSKA 0033 671 848449
ŠVICARSKA 0041 76 2107139
MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO ASANOVIĆ (0-24h)

BESPLATNO SREDIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN. Posjedujemo kompletnu opremu. Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969

ZLATNA RIBICA 2013.

Iz daljine slušam riječi domovine

Na natječaju literarnih i novinarskih radova "Zlatna ribica" koji svake godine raspisuje Hrvatska matica iseljenika - podružnica Rijeka, sudjeluju učenici hrvatske nastave te učenici koji u inozemstvu pohađaju i druge oblike organiziranog učenja hrvatskog jezika kao materinskog jezika. Učitelji - mentori imaju veliku i važnu ulogu pomoći učenicima u pripremama i pisanju literarnih i novinarskih radova. Ove godine je natječaj „Zlatna ribica 2013.“ bio 10. nagradni natječaj na koji se odazvalo 258 učenika s 35 učitelja - mentora iz Italije, Crne Gore, Makedonije, Poljske, Srbije, Švicarske i Njemačke. Natječaj je podržalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH-e. Danijela Kolić, (5. r. Kolbermoor) sa svojim literarnim radom na

zadanu temu „Iz daljine slušam riječi domovine“ osvojila je prvu nagradu u dobnoj skupini od 6 do 12 godina. Poslije uručivanja diplome, s Danijelom je kratki intervju vodila učenica 7. r. hrvatske nastave Kolbermoor, Xenia Matea Bičanić:

Xenia: „Danijela, čestitamo ti na osvojenom prvom mjestu „Zlatne ribice“. Možeš li nam opisati kako se osjećaš i što za tebe znači ova nagrada?“

Danijela: „Osjećam se odlično. Ovo je za mene zaista jedna velika čast, pobijediti na ovakvom natječaju...“

Xenia: „Na natječaj „ZR“ se odazvalo 258 učenika s 35 učitelja - mentora iz 7 država: Crne Gore, Italije, Makedonije, Njemačke, Poljske, Srbije i Švicarske. Što ti govore ovi podaci?“

Danijela: „Govore mi

jako puno: toliko učenika i zemalja je sudjelovalo u natječaju, a moj rad je proglašen najboljim!!! Govore mi da smo mi ipak u Europi i Europa je nešto veliko, kao i ova nagrada.“

Xenia: „Natječaj je nagradni. Kao prvonagrađena učenica dobila si diplomu i boravak u ljetnoj školi Hrvatske matice iseljenika u Novom Vinodolskom. Raduješ li se tome i želiš li ići u N.Vinodolski?“

Danijela: „Naravno, radujem se jako. Već se veselim upoznati nove prijatelje, družiti se, nešto novo naučiti i lijepo se provesti.“

Xenia: „I na samom kraju razgovora, što želiš poručiti svojoj učiteljici - mentorici i svim učenicima hrvatske nastave?“

Danijela: „Poručujem svim učenicima da pokušaju i sljedeće godine pi-

Pročitajte prvonagrađeni literarni rad na temu

IZ DALJINE SLUŠAM RIJEČI DOMOVINE:

Jezik moje domovine

Hodam ulicama, ovdje gdje sam rođena; parkovima, trgovima i odjednom, čujem riječi jezika koji razumijem I kad čujem svoj jezik da netko govori Onda mi se srce puni toplinom Oko ušiju i vrata i po cijelom mom tijelu, Kao da milijun malih mravi liže Imam osjećaj kao da sam u mojoj domovini Kao da pričam sa svojom rodbinom, prijateljima i ljudima koje poznajem od malena I tada sam sretna I to mi je dovoljno

sati literarne radove i želim im da osvoje nagrade ili da pobijede kao ja. A učiteljici želim poručiti

ti da ne odustane u svom radu i da uvijek pokušava s učenicima još više nagradu osvojiti.“ (croex.)

GDJE JE I ŠTO RADI ...

EVELIN NOVAK, operna pjevačica

Evelin Novak, hrvatsku opernu divu, nakon odmora u Hrvatskoj očekuju brojne obveze u Berlinu. - Iza mene je vrlo živa sezona ... uloga Mimi iz opere La Boheme na ljetnom festivalu St. Margarethen.

Prošle godine sam na istom mjestu pjevala ulogu Micaele, iz opere Carmen. Gostovala sam ove godine u glavnoj ulozi grofice Carlote u operetti Gasparone u opernoj kući u Grazu. Zatim, imala sam vrlo uspješan koncert velike Mozartove c-moll Mise u Zadru, pod dirigentskom palicom - Ivana Repušića, sjajnog hrvatskog dirigenta, mlade generacije, koji sve više

stječe svjetsku slavu. A o onome što predstoji: - U devetom mjesecu me očekuje veliki koncert u Berlinskoj filharmoniji i Konzerthaus s Danielom Barenboimom i najvećom pijanisticom Martom Argerich. Za sljedeću sezonu planirana je u Berlinu za mene velika premijera, glavna uloga Jenny, u "Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny ... Eto, toliko ukratko, veli nam Evelin. Bit će to još jedna vrlo radna i uspješna sezona naše mlade soprani- stice. S nestrljenjem i radošću očekujemo vidjeti ju ponovo na pozornici berlinske Staatsoper. Sonja Breljak (hrvatskiglas-berlin.com)

ANTE I STOJA KOZINA IZ LJUBUŠKOG PONOSNI SU NA SVOJE SINOVE

HERCEGOVAČKI FENOMEN

Petorica braće Kozina igraju u istoj momčadi

Mirela Tučić

Foto: Jure Bule

Da Hercegovaca danas ima svugdje u svijetu, to se već zna, kao i to da će se dokazati u svakom poslu i uspjeti u svemu čega se prihvate. No ova priča koja slijedi, a koja također govori o Hercegovcima, posebno je zanimljiva.

Bračni par Kozina, Ante i Stoja, podrijetlom iz Ljubuškog, danas živi u Nürnbergu. Iz ovog malog hercegovačkog grada emigrirali su prije 4 desetljeća, a u Njemačkoj su osnovali obitelj i lije- po se snašli. Iako su proš- li mnogo toga, i lijepoga i ružnoga, danas su sretni i zadovoljno uživaju u plov- dovima svoga rada.

Stoga kada su vidjeli svoju petoricu sinova kako skupa izlaze na teren i igra- ju u isto vrijeme za Croati- ju Nürnberg, potekle su suze radosnice na njiho- vim licima dok su s pono- som gledali kako majstor- ski driblaju loptom.

Suze radosnice

Pero (34), Mario (33), Kristijan (30), Tomislav

(29) i Marko (25) možda i nisu slični izgledom, ali vole loptu više od svega na svijetu.

Prošle sezone bili su prvi u 2. ligi regije Nürn- berg, najnižem razredu njemačkog nogometa, a sad su u ligi više.

"To je poluamaterska liga. Svi smo zaposleni. Ja sam automehaničar, Marko i Mario su kuhari, Pero radi za autotvrtku, a Kristijan je otvorio kafić u Nürnbergu", kaže Tomislav na tečnom hrvat- skom jeziku. Inače, u kući Kozina govori se, kako oni to kažu, "po naški". Braća su i najbolji prijate- lji cijeli život, a Tomislav se prisjetio kako su zapo- čeli.

"Bila su nas petorica, taman za mali nogomet. Uvijek smo igrali zajed- no. Branio je Pero, on je najstariji", rekao je Tomi- slav pa nastavio: "Marko je fizički najslabiji, a igra napadača. Svaki put kad ga netko udari, zapam- tim to pa zatim vratim". Priznaje da je tu praksu pokupio od naših najpo- znatijih nogometašnih ga-

starbajtera, Nike i Rober- ta Kovača.

Obiteljsko okupljanje

Inače, svaka utakmi- ca je malo obiteljsko oku- pljanje i izvrsna prilika da se Kozine svi nađu na jednom mjestu. "Mama i tata gledaju svaku našu utakmicu. Tata se nervi- tim to pa zatim vratim". Priznaje da je tu praksu pokupio od naših najpo- znatijih nogometašnih ga-

tat. Njoj je jedino važno da se nitko ne ozlijedi. U gledalištu su i naše četiri sestre", rekao je Tomislav. A nakon ove utakmice gdje su sva petorica zajed- nički pokazala svoje nogo- metne vještine, u obitelji Kozina napravila se prava mala fešta. Bilo je čevapa, vina, pršuta... Neka se zna da dolaze iz Hercegovine. Kažu kako su svjesni da je nogomet momčadska igra i da moraju poštovati

suigrače, ali vole iskoristi- ti svaku priliku da pokažu neki novi dribling iz svog bogatog repertoara. "Na- pravili smo pravu malu fe- štu doma. Bilo je čevapa, vina..." rekao je Tomislav Kozina, hrvatski iseljenik i nogometaš Croatije Nürn- berg. Tomislav ima još četvoricu braće i svi igra- ju nogomet u istom klu- bu. Godi im kad nadmaše jedan drugog, ali su si i ve- lika podrška.

PRESS obavijesti
PREVODITELJSKI ured
Izrada WEB stranica
TISAK u Hrvatskoj

Agencija

mediaZZZ

info@mediazzz.com

www.mediazzz.com

Posjetite i naš portal:

CRODNEVNIK.de

Wein-Import DABRO

Groß-und Einzelhandelsimporte von Weinen,
Spirituosen, Lebensmittel aus Kroatien
Gastronomieservice
Anka und Marko Dabro

Sternstrasse 67
20357 Hamburg
Telefon 040 / 4 39 58 45
Telefax 040 / 4 39 17 06

NOGOMET U WAIBLINGENU

Turnir svih hrvatskih škola iz Baden Württemberg

Svake treće godine Hrvatska škola koordinacije Stuttgart organizira nogometni turnir svih hrvatskih škola iz Baden Württemberg. I ove godine, turnir se održao u srpnju na terenima i uz pomoć Hrvatske kulturne i sportske Udruge "Zrinski" Waiblingen, u Waiblingenu. Turnir se igrao u pet skupina, ukupno je bilo prijavljeno 61

ekipa. Prekrasno je bilo vidjeti koliko su djeca, pa i njihovi roditelji, ponosni na Hrvatsku i oduševljeni nogometom. Sport nas povezuje, ujedinjuje i razveseljava, a djeci daje mogućnost utvrđivanja i primjene naučenog hrvatskoga jezika. Koordinatorica Stuttgarta Asja Stojanov-Butorac, pozdravila je djecu, roditelje, učitelje, koordina-

tore koordinacija Mannheim, Ulma i Bavorske, članove udruge „Zrinski“ na čelu s predsjednikom Mirkom Vidačković, te predala riječ gradonačelniku grada Waiblingena Andreasu Heskyu i generalnom konzulu RH u Stuttgartu Anti Cicvariću. Gradonačelnik je naglasio kako je ponosan na Hrvate, njihovom angažiranosti i radom u svim

strukturama grada, te naravno uspješnom integracijom. Djeca su se natjecala za pokale na šest terena istovremeno, uz radost, ali i plač razočarenja. Osvojena mjesta po skupinama: Skupina 1: Ehingen/Ulm, Bad Mergentheim, Freiburg, Skupina 2: Jadran Balingen, Ehingen/Laupheim/Ulm, Untertürkheim/

Zuffenhausen, Skupina 3: Münster, Reutlingen, Gerlingen/Ludwigsburg, Skupina 4: Ehingen/Ulm, Münster, Zuffenhausen, Skupina 5: Ehingen/Laupheim, Garaba 3, Garaba 4. Do skorog viđenja 2014. godine u koordinaciji Mannheim! (Jadranka Kolar, članica GŠO Koordinacije Stuttgart i članica predsjedništva HKSU „Zrinski“ Waiblingen)

Obratite nam se s povjerenjem:

PRIJEVODI - SAVJETOVANJE

Ružica Tadić Tomaz
Königstr. 71/3, 90402 Nürnberg

Tel.: +49 (0) 911-932 58 23
Fax: +49 (0) 911-932 58 24
Mob.: +49 (0) 176-704 58 493
kontakt@infohilfe-plus.de
www.infohilfe-plus.de

ROATIA-PRESSE.DE

info@croatia-presse.de

LOVRE RAK

Puno je bolje biti vaterpolist u Njemačkoj

Izvor: sibenik.in

U Njemačkoj je situacija u vaterpolu znatno bolja nego u Hrvatskoj. Njihovi vaterpolisti imaju forme, kondicije i sportskog znanja, ali im fali one sportske lukavosti, što je specifično za naše sportaše. Jako su korektni, u cijeloj sezoni smo se samo jednom potukli, i to na zadnjoj utakmici, a «ne daj Bože» da će te netko nakon faulta još «dovatiti» – priča nam 19-godišnji Lovre Rak koji je prošle sezone otišao iz VK Šibenik i trenutno igra u njemačkom Ludwigshafenu.

Mladi Lovre se vaterpolom počeo baviti prije desetak godina u Šibeniku. Naravno, situacija u

šibenskom vaterpolu je s vremenom počela biti sve gora pa je krenuo tražiti angažman u stranim zemljama. Kaže kako je želio ostati u svom matičnom klubu, ali je bilo sve gore i gore. Svi su se posvađali s upravom, stoga nije dvojio niti sekunde oko odlaska.

Život na sjeveru

Prošlo ljeto u klub su došli ljudi iz Njemačke tražiti igrače. Prijatelj me upitao imam li želju ići vani u neki klub. Rekao sam zašto ne, otišao na probu i zadovoljio. U klubu su odmah rekli da su prezadovoljni sa mnom, a ubrzo sam i potpisao ugovor koji ću ovog lje-

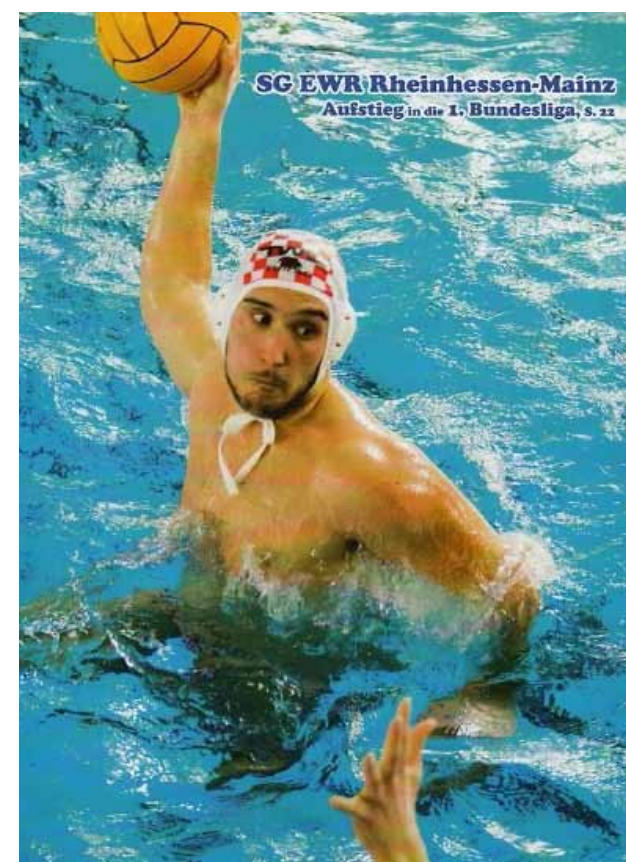
ta produljiti – priča kršni Lovre.

Hrvatski vaterpolo je dosta jači od njemačkog, ali su uvjeti u Njemačkoj puno bolji, objašnjava Lovre. Nijemci su puno discipliniraniji, ne treba im se dva puta ništa reći, jednom im se kaže i sto puta će to pokušati napraviti.

„Nijemci gledaju samo svoja posla“

Život u Njemačkoj nije kao u Šibeniku zimi. Malo mi je čudan njihov mentalitet jer gledaju samo svoja posla i ništa nije van zakona. Jednostavno se svi pridržavaju pravila i propisa. Na primjer, jednom sam stajao na biciklističkoj stazi i pričao s poznanikom, a iza mene je bila gospođa na biciklu koja nije htjela prijeći crtu da ne prekrši pravilo, već je strpljivo čekala – objašnjava mladi vaterpolist.

U Njemačkoj bi vaterpolist volio pojačavanje konkurencije radi jačanja forme te spajanje regionalne lige budući da Nijemci nemaju jednu za-

jedničku vaterpolsku ligu zbog ekonomičnosti. O budućem ostanku u Njemačkoj još nije siguran, ali sve više ga vuče život na sjeveru. Zasad ostajem u Njemačkoj, uskoro potpisujem i novi ugovor, a da mi se pruži prilika, vjerujem da bi ostao gore jer je ipak velika razlika u financijama, sportu, ali i jedinstvenom načinu života, koji je ipak možda i bolji nego u Šibeniku – zaključio je šibenski sportski gospodarstvenik i novi ugovor, a da mi

HAJDUČKA PRIČA

Ivan Gudelj: Utjehu nakon bolesti i prekida karijere našao sam u vjeri

Edi Zelić

Legendarni Hajdukov nogometaš i aktualni izbornik U17 odnosno U19 reprezentacije, Ivan Gudelj, u Offenbachu je predstavio svoju biografiju „Hajdučka priča“. Zajedno s autorom knjige, splitskim novinarom Blažom Duplančićem, Gudelj je iznio mnoge zanimljive detalje i anegdote iz svoje, zbog bolesti naprasno prekinute, igračke karijere. Odličan uvod u promociju knjige dala je video snimka sa scenama utakmica Ivana Gudelja, koji je svojedobno slovio kao najtalentiraniji igrač s prostora bivše Jugoslavije. Osamdesetih godina bio je i najtraženiji igrač Europe, trebao je potpisati za Real Madrid, a onda je stigla potresna dijagnoza: hepatitis B.

Život se promijenio u sekundi

„Želja mi je bila da knjigom prikazem priču jednog vrhunskog sportaša kojem su se do 26. godine ostvarili svi snovi i maštanja, te da je cijeli svijet bio ispred njega na dlanu, može birati klubove koje hoće, i da u jednoj sekundi sve izgubi. Taj moj drugi dio života, iza 26. godine, bila je jedna katarza, jedan preobražaj, jer ste bolesni i ne možete raditi nešto što najviše volite i obožavate – igrati nogomet. I ta druga

Edi Zelić

priča je meni danas jako bitna, jer sam i nakon toga uspio u životu i stvorio jednu novu sportsku priču”, rekao je Gudelj.

„Ivan Gudelj je u 35. godini upisao Kineziološki fakultet i stekao zvanje profesora kineziologije. Taj detalj pokazuje zapravo posebnost Ivana Gudelja. Možda je fakultet čak i najvažniji gol koji je postigao u svojoj karijeri. Tri godine se pokušavao izliječiti na razne načine, nije se predavao i danas je najdugovječniji izbornik u Europi“, među ostalim je kazao Blaž Duplančić, novinar i urednik portala dalmacijanews koji je za knjigu „Ivan Gudelj – hajdučka priča“ dobio nagradu Zbora sportskih novinara Hrvatske za izdavaštvo u 2010. godini.

„Nakon dijagnoze o bolesti prolazio sam pravu noćnu moru.

Mogu reći da sam utjehu i spas našao u vjeri. Želim da ova moja priča pozitivno utječe na sportaše, i na ljude koji imaju problema sa zdravljem. Čvrsto vjerujem da nema teške situacije u životu, a da je čovjek ne može prebroditi ako nađe potrebnu snagu duha. Sportski duh prijateljstva i korektnih igre vrijednosti su koje danas šaljem na put mladim igračima“, kazao je Ivan Gudelj.

Nema straha za budućnost hrvatskog nogometa

Najbolji igrač protiv kojega je Ivan Gudelj igrao - Diego Maradona. Hajdukova legenda većinom je nosila broj 4 na leđima, počeo je igrati kao zadnji vezni, tada igrači nisu mogli birati brojeve do 99, nego se igralo od 1 do 11. Gudelj je trenirao brojne po-

znate nogometaše poput Alena Bokšića, Gorana Vučevića, Luke Modrića, Ivice Oliče itd. i nije ga strah za budućnost hrvatskog nogometa. „Imamo odličnu generaciju U17 s kojom idemo na Svjetsko prvenstvo u Ujedinjene arapske emirate. Ne želim davati nikakve prognoze, ali vjerujem u svoje igrače i nadam se odličnom rezultatu“, rekao nam je Gudelj.

Za boravka u Njemačkoj pratio je uživo utakmicu Bundeslige U19 između Osnabrücka i Carl Zeiss Jene (1:2), u čijim je redovima odličnu partiju pružio obrambeni igrač Ante Prskalo, koji se nalazi na Gudeljevom širem popisu za Svjetsko prvenstvo. „Ante je igrao vrlo dobro, perspektivan je igrač, a pri tome još i stabilan je karakter, što je također jako važno. ...baš kao i ostali igrači iz dijaspore poput Lukasa Čuljka, Marka Marića i Dominika Pelivana“, kazao je Ivan Gudelj za Crodnevnik. Promociji knjige u novo otvorenom restoranu „Mediterrano“ vlasnika Zorana Puće nazočili su i poznate osobe poput pjevača Mate Bulića, liječnika dr. Zlatka Hrgovića, a bilo je i zainteresiranih Nijemaca za koje je organizator, nogometni menadžer Denis Hrgović, odlično prevodio i moderirao.

Ante Lerota Internationale Bestattung/Transport
Međunarodni prijevoz umrlih

ALBT

Ante Lerota

Theodor-Storm-Str. 15
71642 Ludwigsburg
Tel.: 071 41/ 92 62 79
Mobil: 0151/11 65 92 13
www.albt.de

brzo kvalitetno povoljne cijene 24 sata

BESTATTUNGEN KRIŽANČIĆ

Od 1899. u Wuppertalu -24 sata na usluzi

Više od 50. godina iskustva kod prijevoza pokojnika autom ili avionom za države bivše Jugoslavije, i za sve ostale države. Nudimo sljedeće usluge: sređujemo kompletne papire za prijevoz pokojnika, pomažemo kod sređivanja mirovine, socijalnih i drugih osiguranja...

Kod smrtnog slučaja u kući, staračkom domu, vršimo prijevoz u vlastitu klimatiziranu mrtvačnicu. Obavljamo pogrebe usluge diljem Njemačke.

KONTAKT:

Edith-Stein-Str. 43
42329 Wuppertal
e-mail: info@bestattungen-krizancic.de
www.bestattungen-krizancic.de

Mobil: 0173 - 533 78 66
Tel.: 0202 - 73 05 40

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN,
ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT
069 428 922 48
MÜNCHEN
089 12 03 44 66
STUTTGART
0711 740 99 215
FRANCUSKA
0033 671 848449
ŠVICARSKA
0041 76 2107139

MOBIL: 0175 976 71 56

Bestattungen Šarić

Internationale Überführungen und Bestattungen
Mitglied im Bestatterverband

MITGLIED IM
DEUTSCHEN
BESTATTERVERBAND
Team mit fachgeprüften
Bestatter und
Bestattermeister
30 Jahre Erfahrung in
Deutschland

MEĐUNARODNO POGREBNO PODUZEĆE

KOMPLETNE POGREBNE USLUGE NA PODRUČJU CJELE EUROPE
NUDIMO: PRIJEVOZ PUTNIKA I OŽALOŠČENE RODBINE, TAXI,
PRIJEVOZ BOLESNIKA, IZNAJMLJIVANJE VOZILA

Njemačka (Reutlingen)
Stolzstrasse 15,
D-72762 Reutlingen
Tel.: 07121-32 02 62
Fax: 07121-33 78 89
Mobil: 0172-73 73 412

Stuttgart
Tel.: 0711-48 90 73 01

Frankfurt
Tel.: 069-40 56 26 62

München
Tel.: 089-62 14 69 40

Berlin
Tel.: 030-45 02 00 88

Švicarska (Zürich):
Tel.: +41 (0) 76 4 52 29 21

Austrija (Wien):
Tel.: +43 (0) 6 64 58 91 436

Hrvatska
Concordia Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 286 45 78
Mobil: +385(0) 98 23 37 32

Trogir
Tel.: +385 (0) 21 88 71 77
Mobil: +385 (0) 98 23 37 32

Kontakt 24 h
0172-73 73 412

ILIJA ŠARIĆ BESTATTUNGEN – SIGURNO – BRZO – POVOLJNO
www.bestattungen-saric.de • saric@bestattungen-saric.de

POGREBNO (0-24h) ASANOVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN.

Posjedujemo kompletnu opremu.
Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
AUSTRIJA 0043 699 17065969
www.asanovic.de

RECHTSANWALT
STEFAN VIZENTIN
Lindwurmstr. 3
D-80337 München

Tel.: ++49-89-5389538
Fax: ++49-89-5438911
E-mail: stefan.vizentin@yahoo.de

Tübingerstraße 27
70178 Stuttgart

Tel.: 0711 / 640 64 66 Fax: 0711 / 640 64 68 E-Mail: info@dr-ramljak.de

Öffnungszeiten:

Montag	8-13 und 14-18 Uhr	Donnerstag	10-14 und 15-19 Uhr
Dienstag	8-14 Uhr	Freitag	8-13 Uhr
Mittwoch	8-13 und 14-19 Uhr		und nach Vereinbarung

BUKAL

POGREBNO PODUZEĆE
MÜNCHEN

089/ 48 00 47 65
0173/ 566 43 10
www.bukal.de

Najbolje mjesto za oglašavanje

Želimo svima blagoslovljen Božić!
Wir wünschen Ihnen ein frohes Weihnachtsfest!

CroExpress

MUSEJEN ZA IZJELJENE HRVATE

NAKON ŠTO JE PAPA SAZVAO MEĐUGORSKU KOMISIJU - REPORTERI CROEXPRESSA U SVETIŠTU KRALJICE MIRA

KONTAKT:
ISERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER
TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78
MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBILE:
+49 (0) 172 - 515 23 27

4 godine CroExpressa

